

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Årsrapport 2024

ÅRSRAPPORT NMBU 2024 – til universitetsstyret

Innhold

I Styrets beretning	2
II Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
NMBUs samfunnsoppdrag	7
Organisasjonskart	7
Hovedtall	8
III Årets aktiviteter og resultater	9
Resultatrapportering på sektormålene.....	9
Resultatrapportering på NMBUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet 2023-2026	12
Rapportering på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter	27
Rapportering på midler over andre budsjettkapitler	29
IV Styring og kontroll i virksomheten	29
Del 1: Rapportering om styring og kontroll.....	29
Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav.....	35
Vurdering av framtidsutsikter	44
Overordnede prioriteringer.....	45
Budsjettfordeling.....	49
Campusutviklingsplanen	50
VI Årsregnskap	50
Vedlegg 1: Utfyllende informasjon om oppnåelse av sektormål 1 og 2	51
Vedlegg 2 Rapport - Status i gevinstrealiseringen av det nye veterinærbygget og samlokaliseringen	60
Vedlegg 3 Årsregnskap.....	66

I Styrets beretning

2024 har vært et krevende år for verden, Norge og for NMBU, preget av økonomisk dyrtid, klima- og naturkrise, og en mer urolig verden med krig og konflikt. Ved NMBU arbeider våre forskningsmiljø med å finne mulige årsaker og løsninger på flere av disse utfordringene, både på nasjonalt og internasjonalt nivå. NMBU har også stort fokus på å utdanne nye kandidater til arbeidslivet, med den kompetansen som trengs for å bidra til framtidens løsninger. NMBU kan i 2024 vise til gode resultater både innen forskning og utdanning. Spesielt gledelig er det at det gode, kontinuerlige arbeidet innen innovasjon ser ut til å gi uttelling, samt at vi for tiende året på rad har Norges mest fornøyde universitetsstudenter, ifølge Studiebarometeret.

Positive trender innen forskning

NMBU fortsetter å få viktige tildelinger fra Forskningsrådet, og økning i inntekter fra EU-programmene. Gjennom Forskningsrådets *Nasjonal satsning på forskningsinfrastruktur* fikk NMBU, i samarbeid med NIBIO, UiT, UiO og NTNU, innvilget infrastrukturprosjektet *PheNo-Norwegian Plant Phenotyping Platform*. På utlysningen for forskning på nye teknologier med radikalt potensiale, fikk tre NMBU-prosjekter en tildeling på til sammen 39 millioner. Skatteforsk ved Handelshøyskolen fikk nytt Fripro-prosjekt: *Investigative economics and illicit finance*.

Den nasjonale fagevalueringen av biovitenskap (EVALBIOVIT) fra 2024 framhever NMBU som en betydelig aktør innen biovitenskapelig forskning i Norge. Mye av NMBUs forskning er beskrevet i svært positive ordelag, og opprettholdelsen av sentral forskningsinfrastruktur blir trukket fram som svært viktig.

I forbindelse med 10-års jubileet til NMBU ble det i september oppnevnt seks æresdoktorer. Dette er fremragende forskere og formidlere fra fagfelt som veterinærmedisin, landskapsarkitektur, kjemi, kjernefysikk, sosiologi og mikrobiologi.

Noen av de nye æresdoktorene sammen med deler av NMBU-ledelsen. Fra venstre Rektor Siri Fjellheim, styreleder Hanne Refsholt, professor Valery Alexandrovich Kashparov, landskapsarkitekt Kotchakorn Voraakhom, professor Jeffrey Gordon, dr. Line Vold, professor emeritus Morgan Carrington "Cary" Fowler Jr., prorektor for forskning Finn-Arne Weltzien. Foto: Tommy Normann, NMBU

Kvalitet i utdanning

Det har vært en økning i antall kvalifiserte søkere til våre studieplasser, både via Samordna opptak, og lokalt opptak. Det er størst økning på korte og fleksible utdanninger. Antall søkere går imidlertid ned på enkelte fagområder, som biovitenskapelige fag knyttet til matproduksjon. I 2024 fikk vi innvilget nasjonale tilretteleggingsmidler fra Landbruksdirektoratet på nærmere 3 millioner. I samarbeid med utdannings- og bransjeaktører skal *Velg Mat* møte utfordringene med rekruttering og kompetansemangel.

Ordningen for merittering av undervisere ble evaluert i 2024. Evalueringen viser at vi må tilrettelegge bedre for hvordan de merittede kan bidra inn i institusjonens arbeid med å løfte kvaliteten på utdanningsområdet. Høsten 2024 inviterte derfor praksisfellesskapet av merittede undervisere ved NMBU alle landets merittede undervisere til et nasjonalt symposium på vår campus, som et første initiativ til å finne løsninger.

Kunstig intelligens (KI) har blitt en del av hverdagen, og brukes i stadig flere programmer og verktøy. Dette åpner for mange muligheter, samtidig som det reiser spørsmål om kvalitetssikring og hvordan vi skal vurdere studentenes arbeid når KI kan frambringe tekster. NMBU har utviklet interne kurs i KI for undervisere og ansatte for å imøtekomme disse mulighetene og utfordringene.

Eksternt samarbeid og campus som kontaktarena

Etter at Veterinærbygningen ble tatt i bruk i 2021 har NMBU fått stadig flere besøk på campus. Rektor og direktør har blant annet hatt omvisning i Veterinærbygningen og på Campus for alle departementsrådene. Der fikk de også en bred innføring i NMBUs rolle som en viktig samfunnsinstitusjon. Statsministeren og finansministeren har gjestet NMBU og holdt gjesteforelesninger for studentene. NMBU var vertskap da regjeringen lanserte Norges første stortingsmelding om gründere og oppstartsbedrifter med næringsminister Cecilie Myrseth, og vi var også arrangør av Forskerutdanningskonferansen for sektoren.

Universitetsstyret vedtok i 2024 den reviderte campusutviklingsplanen 2024 – 2030 – 2040, som er universitetets styringsverktøy for en helhetlig og bærekraftig utvikling av campus. Måltall for 2024-2030 er 5-10 prosent arealreduksjon (BTA) og 80 prosent kontorarbeidsplassdekning. I 2024 har vi satt i gang en utredning for å samlokalisere BIOVITs administrasjon og Institutt for husdyrvitenskap og Veterinærhøgskolen, i Veterinærbygningen. Målet er å redusere arealene, bedre utnyttelse av forskningsinfrastruktur, og å ta ut faglige synergier jamfør utviklingsavtalen.

I 2024 har NMBU hatt et særlig fokus på å etablere avtaler for å øke samarbeidet med regionale aktører, og styrke vårt bidrag til en bærekraftig samfunnsutvikling i universitetets nærregion. Overordnede samarbeidsavtaler ble inngått med Indre Østfold-regionen og Mossregionen, og en avtale med Follo-regionen planlegges signert tidlig i 2025. Tema som dekkes er blant annet renseteknologi/ren Oslofjord, levekår/folkehelse, innovativt landbruk/Agritech. BIT innovasjonssenter er en viktig medspiller i avtalen. Flere mulige samarbeid er med i avtalene, blant annet utvikling av etter- og videreutdanningsprogrammer. NMBU har fra før av en samarbeidsavtale med Ås kommune, signert i 2023.

Bærekraftsuniversitetet

NMBUs bærekraftsarenaer ble etablert som et fireårig prosjekt, hvor målet har vært å løfte universitetets bærekraftsarbeid gjennom forskning, utdanning og innovasjon. Dette har vært et viktig ledd i arbeidet med å utvikle NMBU som Bærekraftsuniversitetet, og forsterke utviklingsavtalen med KD sine mål. De seks bærekraftsarenaene har i 2024 blitt evaluert av NIFU, med konklusjon om at bærekraftsarenaene har bidratt til å oppfylle NMBUs målsetting om å gjøre bærekraft til en kjerneaktivitet ved NMBU ved å stimulere til kobling av forskning, innovasjon og utdanning og samarbeid på tvers av fakulteter.

NMBU har også gjennomført internprosjektet *Bærekraft for alle*. Gjennom en serie kortfilmer og workshop for alle ansatte har prosjektet utforsket hva det vil si å være 'Bærekraftsuniversitetet', blant annet ved å diskutere samfunnsutfordringer og dilemmaer, samt belyse de gode initiativene som skjer på NMBU.

Direktøren har i 2024 igangsatt et større arbeid med å utvikle bærekraftsrapporter fra NMBU basert blant annet på tall fra vårt ledelses- og styringsverktøy *Innsikt*. Bærekraftsrapportene skal rapportere bærekraftsarbeidet i alle deler av virksomheten. Den første rapporten lanseres i 2025.

De største utfordringene for 2025 – ny styringsform og omstilling

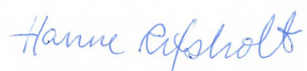
Universitetsstyret vedtok den 3. desember 2024 å endre styringsform til valgt rektor. NMBU har siden etableringen i 2014 hatt ansatt rektor som leder av faglig og administrativ virksomhet, og en ekstern styreleder. De tidligere institusjonene UMB og NVH hadde todelt ledelse med valgt rektor og en universitets/høyskoleledende. Universitetsstyret er bevisst sitt ansvar i å tilrettelegge for en god overgang til ny styringsform ved å sørge for en prosess som sikrer at endringen ikke går utover NMBUs evner til å levere etter strategi og utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet.

Universitetsstyret har som hovedprioritering i 2025 satt opp å videreutvikle og omstille organisasjonen for å oppnå en økonomi i balanse. Denne omstillingen er krevende for alle, kanskje særlig for Veterinærhøgskolen som har flere år med omstilling bak seg etter flyttingen fra Oslo til Campus Ås. Det er innført stillingsstopp ved NMBU, foreløpig som et akutt tiltak i første halvdel av 2025. Ytterligere tiltak for å redusere kostnader er: Effektiv arealbruk gjennom sambruk og deling, og bli bedre på samhandling og kunnskapsdeling. Følgende tiltak er prioritert for økte inntekter: Øke studiepoengproduksjon gjennom fleksible løsninger, øke inntekter fra andre kilder enn KD, og å realisere NMBU som levende laboratorium.

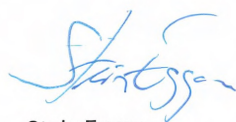

Universitetsstyret og rektor mars 2025: fra venstre: 1. rekke: Tone Ikdahl, Maja Raz Karterud, Silje Enge Falkeid, 2. rekke: Siri Fjellheim, Hanne Refsholt, Carl Henrik Knutsen, Siri Ellen Hallstrøm Eriksen. 3. rekke: Eivind Norum, Stein Eggan, Vincent Eijsink Birger Svihus, Magnus Schie Larsen

Ås, 6. mars 2025

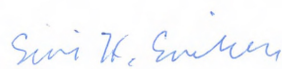
Hanne Refsholt
Styreleder

Stein Eggan

Vincent Eijsink

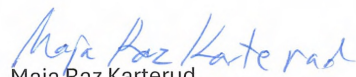
Siri Ellen Hallstrøm Eriksen

Silje Enge Falkeid

Tone Ikdaht

Maja Raz Karterud

Carl Henrik Knutsen

Maghus Schie Larsen

Eivind Norum

Birger Svihus

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) er et statlig universitet underlagt Kunnskapsdepartementet. NMBU ble etablert 1. januar 2014 som en sammenslåing av Norges veterinærhøgskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap. NMBUs campus ligger på Ås, og universitetet har også en seksjon som er lokalisert i Sandnes.

NMBUs samfunnsoppdrag

NMBU har som ambisjon å være en ledende samfunnsaktør og en ressurs for bærekraft. NMBU vil bidra til å sikre framtidens livsgrunnlag gjennom fremragende forskning, utdanning, formidling og innovasjon. NMBU har forskning og utdanning innen landbruk, biovitenskap, matvitenskap og økonomi, som til sammen bidrar til mer klimavennlig, robust og effektiv matproduksjon i framtiden. Vi har også forskning og utdanning som tar for seg bærekraftig naturforvaltning, som bidrar til å skape bærekraftige byer, som fokuserer på sosial bærekraft og klimarobust utvikling, og vi har forskning på dyrs og menneskers helse. Vi tror løsningene i stor grad finnes i skjæringspunktene mellom våre fagfelt. Derfor dyrker vi sterke fagmiljøer og samarbeid på tvers av fag og disipliner, noe som igjen fremmer nyskaping og innovasjon.

NMBU har også flere større sentre med finansiering fra Forskningsrådet: Foods of Norway (SFI), EarthresQue (SFI), Bio4Fuels (FME) og Senter for skatteforskning. I tillegg har vi Senter for integrert og transfaglig undervisning i planlegging (SITRAP) som er et Senter for fremragende utdanning (SFU). Våre studenter skal utrustes med et tankesett for bærekraftige løsninger. De skal ha kunnskap, kompetanse og ferdigheter som kreves for å møte de globale samfunnsutfordringene.

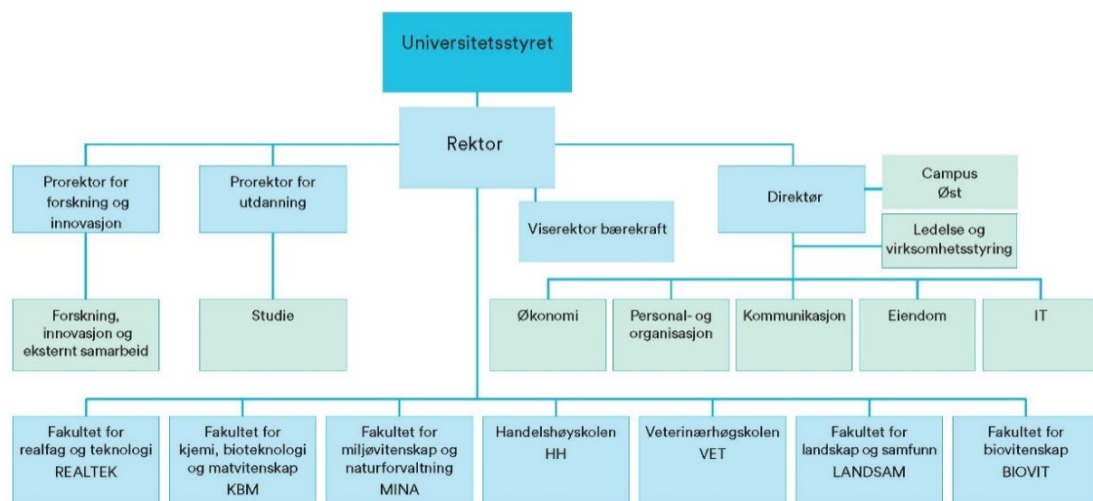
Organisasjonskart

Universitetets øverste styringsorgan er universitetsstyret. Kunnskapsdepartementet har oppnevnt en ekstern styreleder. Rektor er daglig leder for universitetet. Rektor har utnevnt en ledergruppe, som inkluderer direktør, prorektorer, viserektor, dekanene og leder for studenttingets arbeidsutvalg.

Direktør, prorektor for forskning og innovasjon, og prorektor for utdanning har ansvar for universitetsadministrasjonen. I tillegg er det utnevnt en viserektor for bærekraft.

Universitetsadministrasjonen inneholder områder som økonomi, eiendom, kommunikasjon, IT, personal og organisasjon, campusutvikling, utdanningsadministrasjon, forskningsadministrasjon, sikkerhet, virksomhetsstyring, bibliotek og etter- og videreutdanning. Under universitetsadministrasjonen hører også to forsknings- og utdanningsinfrastrukturer: Senter for husdyrforsøk (SHF) og Senter for klimaregulert planteforskning (SKP). Dyresykehuset ligger under Veterinærhøgskolen.

NMBU vil fra 1. august 2025 ha en valgt rektor som styreleder, og en administrerende direktør som leder for den samlede administrative virksomheten.

Figur 1 Organisasjonskart NMBU

Hovedtall

Utdanning

- 8527 registrerte studenter
- 1572 fullførte grader i 2024
- 78 studieprogrammer

Forskning

- 966 årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling
- 511 doktorgradsstudenter
- 73 doktorgrader avlagt i 2024
- 1029 vitenskapelige publikasjoner per 7. februar 2025

Ansatte og inntekter

- 1883 ansatte (antall årsverk 1707)

Tabell 1 Inntekter til NMBU

Beløp i tusen kroner	2024	2023
Totalt	2 655 271	2 639 217
-Inntekter fra bevilgning/stat	1 847 585	1 850 353
-Eksterne inntekter	611 505	583 488
-Salg/leieinntekter	163 735	142 960
-Andre driftsinntekter	32 446	62 416

III Årets aktiviteter og resultater

Resultatrapportering på sektormålene

KD har fastsatt tre overordnede sektormål for UH-sektoren, hvor institusjonene gjennom sin aktivitet skal bidra til måloppnåelse. Her følger en overordnet beskrivelse av NMBUs bidrag for å oppnå sektormålene. Mer detaljert informasjon om resultater for sektormål 1 og 2 er i vedlegg 1.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

NMBU har som mål å oppnå høy kvalitet i både utdanning og forskning. Universitetet har hatt en positiv utvikling i forskningsindikatorer som eksterntfinansiering, publisering og forskerutdanning fra 2022 til 2024. I 2024 hadde NMBU fem aktive forskningssentre med finansiering fra Norges forskningsråd, inkludert Norsk nukleært forskningssenter (NNRC). Inntekter fra Forskningsrådet har økt, og NMBU oppnår svært gode resultater. Antallet søknader til Forskningsrådet har vært stabilt de siste tre årene med om lag 230 søknader per år. I 2024 hadde NMBU en liten nedgang i antall søknader med NMBU som prosjekteier, og en liten økning i søknader med NMBU som partner. NMBU oppnår svært gode resultater med en tilslagsprosent på 46 prosent for søknader med NMBU som prosjekteier. NMBU har også hatt god søknadsaktivitet på EU-området, med 58 søknader til Horisont Europa i 2024, med NMBU som koordinator i ni av samarbeidssøknadene. Universitetet har innført tiltak som en FRIPRO-ERC Masterclass for å stimulere til flere og bedre søknader. Her ønsker NMBU på sikt å utnytte likhetene mellom ERC og FRIPRO til å dyrke fram godt forberedte ERC-søkere. I 2024 vedtok universitetet en ny intern finansieringsmodell som inkluderer insentiver for publisering og til å søke og drifte EU- og forskningsrådsprosjekter.

NMBUs forskerutdanning holder et høyt faglig nivå med fornøyde ph.d.-kandidater. I 2024 ble det tatt opp 90 nye ph.d.-kandidater og avlagt 73 doktorgrader. NMBU ønsker å støtte ph.d.-kandidatene til å gjennomføre, og har iverksatt tiltak for å øke gjennomføringsgraden. Tiltakene er blant annet forbedret veiledning og veilederopplæring, regelmessige fremdriftsevalueringer, profesjonalisering av administrativ støtte, samt fokus på kompetanseutvikling, karriereutvikling og karriereveiledning.

Publikasjonspoeng per fagårsverk har vært stabile de siste tre år, og vi ser en liten økning i 2024. NMBU har bidratt aktivt til nasjonale strategier for åpen vitenskap og publisering. Året 2024 var det første med *NMBUs Rights Retention Strategy*. Denne strategien sikrer at NMBUs vitenskapelige artikler kan umiddelbart gjøres åpent tilgjengelig i universitetets vitenarkiv NMBU Brage. Videre deltar NMBU i SIKTs diamant åpen publiseringsportal SciPost.

Resultater fra den nasjonale fagevalueringen av biovitenskap (EVALBIOVIT) ble lansert i 2024. NMBU ble framhevet som en betydelig aktør innen biovitenskapelig forskning i Norge. Evalueringen peker på utmerket forskningsinfrastruktur, der forskningsgården (Senter for husdyrforsøk), Senter for klimaregulert planteforskning, et bioraffineri, veterinærfasiliteter og en unik forskningsfabrikk for mat (FoodPilotPlant) fyller viktige funksjoner.

NMBU har tidligere opprettet seks bærekraftsarenaer som ledd i en langsiktig satsning innen forskning, undervisning og innovasjon. I 2024 ble bærekraftsarenaene evaluert av NIFU. Evalueringen konkluderte med at bærekraftsarenaene har bidratt til å oppfylle NMBUs målsetting om å gjøre bærekraft til en kjerneaktivitet ved NMBU ved å stimulere til tverrfaglig samarbeid på tvers av fakulteter. Bærekraftsarenaene har bidratt til å styrke fagmiljøenes aktivitet knyttet til søknader om ekstern finansiering, styrket koblingen mellom forskning, innovasjon og undervisning, og frambrakt samarbeid på tvers av etablerte institusjonelle grenser og fagmiljøer.

Kvaliteten i våre utdanninger vurderes til å være høy. Vi har stor oppmerksomhet på å utdanne kandidater som kan bidra til det grønne skiftet. NMBU jobber systematisk med emne- og programporteføljen, utvikling av nye og fleksible utdanningstilbud og kompetanseløft for undervisere. Studentene gir høy tilfredshet med undervisning og vurdering, og det legges stor vekt på at også vurderingsformene skal bidra til læring. For tiende år på rad er NMBU kåret til å ha Norges mest fornøyde universitetsstudenter.

Meritteringsordningen ble evaluert i 2024, og videreføres med krav om å bedre tilrettelegge for hvordan de meritterte kan bidra til å løfte kvaliteten på utdanningsområdene. NMBU inviterte alle landets meritterte undervisere til et nasjonalt symposium på campus Ås. Tilbakemeldingene fra deltakerne viser at det er et behov i sektoren for å samarbeide for å utvikle ordningen og finne løsninger for de merittertes rolle i kvalitetsarbeidet framover. Dette symposiet kan ha vært starten på et nasjonalt samarbeid, og Universitetet i Oslo vil gjennomføre et nytt symposium for meritterte undervisere i 2025.

Veterinær- og dyrepleiestudiene ble re-akkreditert etter internasjonale standarder i 2023, og det er nå også innført skikkethetsvurdering for studentene. NMBUs senter for fremragende utdanning (SITRAP) jobber for å utvikle undervisning og læring på tvers av profesjonsutdanninger, som landskapsarkitektur, by- og regionplanlegging og eiendomsutvikling, og bidrar med kunnskap til hele organisasjonen.

Det har vært en økning i antall kvalifiserte søkere, spesielt til kortere og mer fleksible utdanninger. Studentene viser høy motivasjon og tilfredshet med studiene. Aktiv deltakelse i studentmiljøet og studentfrivilligheten er også en viktig suksessfaktor for studenttrivsel, og studentundersøkelser viser at våre studenter har høy deltakelse i studentlivet.

NMBU jobber systematisk for å inngå utvekslingsavtaler med gode avtalepartnere. Selv om pandemien førte til en nedgang i antall uteksaminerte kandidater med utveksling, er det nå en positiv utvikling. NMBU har en relativt lav andel innvekslingsstudenter, og fokuserer derfor på markedsføring, strategisk samarbeid og engelskspråklige emnepakker. Medlemskapet i ELLS-nettverket gir flere muligheter for internasjonale prosjekter og utvekslingsprogrammer. Det har vært en nedgang i internasjonale søkere etter innføringen av skolepenger, og NORSTIP-ordningen har dessverre ikke kompensert tilstrekkelig for dette. Et pilotprosjekt for å tiltrekke flere betalende internasjonale studenter ble igangsatt høsten 2024, med innsiktsarbeid og samtaler med internasjonale universiteter og nåværende studenter.

Studentene gir stadig bedre tilbakemeldinger på praksis i utdanningene. Våre studenter har i 2024 initiert prosjektet "Studenter i forskning" for å styrke koblingen mellom utdanning og forskning. Ved å fremme studentinvolvering i forskning ønsker prosjektet å berike læringsmiljøet, styrke forskningskvaliteten og utdanne framtidens forskere.

Kunstig intelligens (KI) brukes i stadig flere programmer og verktøy. For å møte disse utfordringene jobber vi etter en strategi for kunstig intelligens innen utdanningslinjen for NMBU, og har utarbeidet retningslinjer for studentene om bruk av kunstig intelligens. NMBU har også utviklet kurs for undervisere i bruk av KI i undervisningen, med mål om å sikre kvalitet og riktig bruk av teknologien. I tillegg pågår det et arbeid med å se på muligheter og utfordringer knyttet til KI i forskerutdanning og forskning.

Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

I 2024 har NMBU hatt fokus på en bred innovasjonsforståelse ved å styrke samfunns- og tjenesteinnovasjonsområdet. Universitetet prioriterer utvikling av kompetanse og evne innen innovasjon, nyskaping og entreprenørskap gjennom studentinnovasjon og opplæring av ansatte. BIT Innovasjonssenter fungerer som et nav for NMBUs bidrag til innovasjon og verdiskaping innen mat, bioteknologi og bærekraft, og knytter academia til eksterne aktører.

Ard Innovation AS, eid av NMBU og Nibio, er sentral i kommersialiseringen av forskning ved de to institusjonene. I 2024 ble samarbeidet utvidet til å inkludere Veterinærinstituttet og Nofima, noe som resulterte i en felles søknad til FORNY-ordningen i Forskningsrådet. Kommersialisering av forskning fra NMBUs fagområder har stort potensial, men innebærer også høy risiko og langsiktig utvikling. Et eksempel er Saga Robotics, som ble etablert i 2014 og har siden oppstart hentet inn rundt 330 millioner kroner. Selskapet fikk pris som årets innovasjonsbedrift under Oslo Innovation Week 2024. Prosjektet Digital Plantedatabase, et samarbeid mellom NMBU, Hageselskapet og Fagus, lanserte tjenesten www.plantevalg.no og gjorde sine første lisenssalg i 2024.

NMBU har økt antallet DOFler (Disclosure of Invention) fra 2022 til 2024, med oppfinnelser innen veterinærmedisin, miljø og klima. I 2024 sendte NMBU inn to patentsøknader og inngikk en større lisensavtale for IsDeCa-fôrmixeren, som effektiviserer bruken av marint restråstoff i fiskefôr og muliggjør økt bruk av bærekraftige fôringredienser.

I 2024 lanserte NMBU SKAPE-programmet (Samfunnsnyttig Kunnskap Anvendt for Problemløsning og Endring) for tidligfase idéstimulering. Ett av prosjektene som fikk midler, KRED (Senteret for klimarobust endring), jobber for å koble forskning og samfunnsaktører for å fremme klimarobust utvikling. NMBU har også utviklet samarbeid med virkemiddelapparatet, kommuner, næringsforeninger og investorer for økt verdiskaping i regionen. Prosjektet KRAFT fikk tildeling fra Akershus fylkeskommune, som sikrer videre aktivitet ved BIT Innovasjonssenter for 2025 og 2026.

NMBUs økosystem for studentinnovasjon, via EikLab, StartUpSmia, UrbanLab, Helix og Cre8-konferansen, gir tilbud innen entreprenørskapskompetanse og utvikling av ideer og selskaper. I

2024 ble fem søknader sendt til STUD-ENT-programmet i Innovasjon Norge, hvorav tre ble innvilget. Studenter ved NMBU kobles tidlig til relevant næringsliv gjennom BIT Innovasjonssenter, som tilbyr forelesninger, workshops og veiledningstjenester.

NMBUs studenter har startet flere selskaper, med støtte fra innovasjonsapparatet. Li-tech, etablert av tidligere NMBU-studenter, vant et innovasjonsstipend på én million kroner og ble kåret til Norges beste klimaoppstart under Startuplabs Climate Tech Summit. Sensorita, en annen studentstart-up, som leverer en løsning som inkluderer sensorer i avfallscontainere til byggebransjen, hentet inn 34,5 millioner kroner i investorkapital i 2024.

Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Vi erfarer en økning i søkningen til kortere og mer fleksible utdanninger, og NMBUs nettbaserte årsenhet i bærekraftig økonomi og ledelse hadde også i 2024 den høyeste søkningen blant våre programmer. 3892 søkte i 2024 om opptak til programmet, og 980 møtte til studiestart. Programmet har studenter fra alle fylker, samt fra Svalbard og land utenfor Norge. 50 prosent av studentene som nå går på programmet er fra andre fylker enn Akershus, Oslo og Østfold. Det vises for øvrig til resultatene i styringsparameter 2: I økende grad tilby etter- og videreutdanning for å bidra til kompetanseheving i samfunnet, spesielt knyttet til bærekraft.

Resultatrapportering på NMBUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet 2023-2026

Mål 1: Være en fremragende samfunnsaktør og ressurs for bærekraft ved å videreutvikle bærekraftsuniversitetet

Leveransen på de ulike styringsparameterne for sist år viser at NMBU har kommet langt i å nå målet om å bli en fremragende samfunnsaktør og ressurs for bærekraftig utvikling. Spesielt framheves kompetanseløftet av egne undervisere i handlingskompetanse for bærekraft og organisasjons- og kompetanseutviklingsprosjektet "Bærekraft for alle".

Styringsparameter 1: Alle NMBUs studenter skal etter endt studieløp kjenne bærekraftsutfordringene knyttet til eget fagfelt, og ha kompetanse til å kunne bidra til løsningene.

Å sikre at alle våre studenter kjenner bærekraftsutfordringer knyttet til eget fagfelt og har kompetanse til å bidra til løsninger, krever systematisk og langsiktig arbeid både på universitets- og

fakultetsnivå. Arbeidet er godt forankret i strategiske planer og årlige handlingsplaner på begge nivåer. Sentralt i dette arbeidet er hvordan vi jobber med utvikling av emner og programmer, hvilke nye program vi utvikler samt hvordan vi kan styrke undervisernes didaktiske kompetanse knyttet til handlingskompetanse. For utvikling av nye program henvises det til styringsparameter 2 «I økende grad tilby etter- og videreutdanning for å bidra til kompetanseheving i samfunnet, spesielt knyttet til bærekraft».

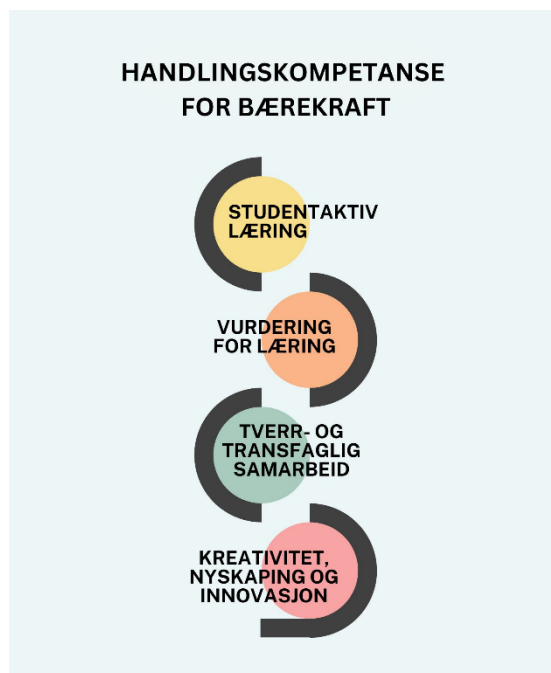
Emne- og programrevisjon

Det arbeides kontinuerlig med å tydeliggjøre bærekraftsutfordringer og perspektiver i studieprogrammene, blant annet ved revisjoner av emner og spesialiseringer, samt ved å innføre nye emner som omhandler tverrfaglig samarbeid og bærekraft. Det utvikles også nye studieprogrammer som fokuserer direkte på bærekraft. I 2020 inngikk ordet «bærekraft» / «sustainable» i programbeskrivelsene i 79 prosent av studieprogrammene våre. Etter programrevisjonen høsten 2024 er dette tallet nå 91 prosent, noe som beskriver oppmerksomheten rundt dette i programmiljøene.

Det arbeides også med tverrfaglig tema som går på tvers av ulike fagområder ved NMBU. Dette gjenspeiles i flere emner og prosjekter som integrerer perspektiver fra ulike disipliner. Ett av fakultetene har for eksempel utarbeidet felles obligatoriske emner på master- og bachelornivå, der bærekraft og tverrfaglige metoder for å løse komplekse problemer, står sentralt. Dette gir studentene innsikt i hvordan forskjellige fagfelt kan samarbeide for å møte bærekraftsutfordringer.

Kompetanseløft for undervisere

For at våre studenter skal få handlingskompetanse for bærekraft, utvikler NMBU fire ulike kursmoduler for våre undervisere. Kursmodulene utvikles av Læringssenteret i samarbeid med undervisere fra NMBU. Disse kursene er forskningsbasert og legger opp til deling av beste praksis på tvers av fakulteter. I den første modulen, som startet høsten 2024, utforsker og deler undervisere metoder for studentaktiv læring. En sentral del av modulen er å bli kjent med GreenComp The European sustainability competence framework, som er EUs nøkkelkompetanser for bærekraft. De tre neste modulene er under utvikling og vil være tilgjengelig i løpet av 2025. Det arbeides med å utvikle en håndbok for ansatte hvor det også vil bli gitt tips til hvordan undervisningen kan legges

Figur 2. Oversikt over kursmoduler for undervisere for å sikre studentene handlingskompetanse for bærekraft.

opp for å styrke studentenes handlingskompetanse.

Ekstra satsing - Velg Mat

NMBU har de siste årene sett en tydelig nedgang i rekruttering til de tradisjonelle landbruks- og matfaglige utdanningene. I framtiden vil økt selvforsyning kreve økt kunnskapsberedskap på alle utdanningsnivåer, i hele verdikjeden for mat. Videre er bærekraftig matproduksjon en forutsetning for å løse de globale utfordringene knyttet til klima og rettferdig fordeling. I 2024 søkte vi derfor Landbruksdirektoratet om nasjonale tilretteleggingsmidler til prosjektet Velg Mat, og fikk innvilget nærmere 3 millioner i prosjektstøtte. Gjennom et samarbeid mellom naturbruksskoler, fagskoler, universiteter og bransjeaktører skal "Velg Mat" samle ressurser og kompetanse for å møte utfordringene med rekruttering og kompetansemangel. Prosjektet startet 01.02.2025 og varer ut 30.09.2026.

Utvikling av lærerutdanningene

Det er sentralt at våre studenter på lærerutdanninger innen realfag og naturbruk og PPU får kompetanse slik at de kan bidra til en bærekraftig utvikling i skolen. Nedadgående søkning til lærerutdanningene er en nasjonal utfordring, og NMBU tror det må iverksettes målrettede tiltak i selve skolesektoren for å gjøre læreryrket mer attraktivt.

Vi jobber systematisk med rekruttering til lærerutdanningene ved god markedsføring gjennom en rekke annonser, nettsider, fagartikler, google Ads, kontekstuelle annonser og karrierevideoer på ulike digitale kanaler. Vi følger opp NOKUTs evaluering av lektorutdanning gjennom ny studiemodell for lektorutdanning i realfag ved NMBU, og utvikler partnerskap med fokus på rekruttering. Vi har også etablert et nettverk for veiledning av nyutdannede lærere i videregående skole, et fem-års prosjekt, og tilbyr veiledningspedagogikk for praksislærere for våre partnerskapsskoler fra 8. til 13. trinn.

Fra juli 2024 ble det åpnet opp for suppleringsopptak til PPU i realfag for søkere med bachelorgrad og to års erfaring fra skolen der 31 søkere registrerte seg. Høsten 2024 godkjente NMBU også en ny profesjonsmaster med praktisk-pedagogisk utdanning i naturbruk og realfag, som kan tas på heltid eller deltid. Profesjonsmasteren er et tiltak som bidrar til bærekraftig utvikling i skolen gjennom å utdanne flere lærere innen realfag og naturbruk. Tilbudet er også utviklet som en respons på departementets endring av Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning og det nasjonale behovet for flere lærere. Det nye utdanningstilbudet starter høsten 2025.

Bærekraft for alle

For å nå NMBUs strategiske mål om at alle ansatte skal ha oppdatert kompetanse innen bærekraft, ble organisasjons- og kompetanseutviklingsprosjektet *Bærekraft for alle* igangsatt i 2024. Prosjektets mål er å styrke NMBU som bærekraftuniversitetet ved å engasjere ansatte i

videreutviklingen av organisasjonen. Prosjektet rulles ut i faser og skal fremme erfaringsutveksling og læring om hvordan kolleger jobber med bærekraft.

Høsten 2024 ble en dokumentarserie lansert, hvor komplekse samfunnsutfordringer belyses, eksisterende bærekraftsarbeid på NMBU vises fram, og forbedringsområder utforskes. Serien ble godt mottatt og er tilgjengelig på intranett og [NMBUs nettsider](#).

Som fase to av prosjektet, startet gjennomføringen av workshops på fakultetene og i administrasjonen på tampen av 2024. Workshopene ble planlagt i dialog med dekaner og ledere i universitetsadministrasjonen for å koble bærekraftarbeidet til fakultetenes handlingsplaner. I 2025 skal videre framdrift følges opp i ledelsens styringsdialoger med fakultetene, og forslag og ideer fra workshopen som går på tvers av organisasjonen skal legges fram og diskuteres i toppledelsen.

Som videre hjelp til hvordan ansatte kan drive bærekraftarbeidet framover, skal også en håndbok lanseres våren 2025, mens de siste fasene av *Bærekraft for alle* handler om utvikling av kompetansetilbud for ulike ansattgrupper og iverksettelse av ideer fra organisasjonen.

Møteplasser på tvers

Bærekraftshuben ble etablert som en møteplass for studenter og ansatte på tvers av universitetet. I 2024 arrangerte huben regelmessige torsdagslunsjer og hadde i alt sju student-internships i løpet av året. Huben er også involvert i planleggingen og gjennomføringen av flere studentdrevne initiativer som Grønn fredag, Bærekraftsfestivalen og Grønn uke.

For å stimulere til dialog og refleksjon om bærekraftdilemmaer, har «Debatter på tvers» blitt etablert med to debatter hvert semester. Her møtes eksperter med ulik fagtilknytning for å diskutere aktuelle bærekraftsutfordringer som det jobbes med på universitetet.

Styringsparameter 2: I økende grad tilby etter- og videreutdanning for å bidra til kompetanseheving i samfunnet, spesielt knyttet til bærekraft.

En sentral del av NMBUs strategi og en nasjonal prioritering er å tilby relevante, attraktive og fleksible kompetansetilbud. NMBU har et mål om å fremme livslang læring ved å møte samfunnets behov og tilpasse universitetet til nye målgrupper. I tillegg til å tilby relevante etter- og videreutdanningstilbud, arbeider vi for å gjøre flere av våre utdanningstilbud mer tilgjengelig. NMBUs fakulteter har i 2024 økt innsatsen for å møte regjeringens forventninger om mer livslang læring i form av fleksibel og desentralisert kompetanseheving. Arbeidet har hatt fokus på å utvikle opplegg basert på universitetets egenart og behovene i arbeidslivet.

For å øke fleksibiliteten i våre utdanninger er det igangsatt en ny arena for nyutvikling i utdanningene på tvers av fakulteter, fagfelt og funksjoner kalt *Sandkassen*, satsningen skal styrke systematisk

nyskaping og utvikling av utdanningstilbudet på tvers av NMBU. Hensikten er å nå nye målgrupper gjennom helt nye tilbud, samt fleksibilisering og effektivisering av eksisterende tilbud.

Nye fleksible tilbud er under utvikling, blant annet er det i 2024 godkjent to nye erfaringsbaserte masterprogram i henholdsvis planlegging for bærekraftig by- og stedsutvikling og bærekraftig ledelse og økonomi. Begge programmene er utarbeidet i dialog med arbeidslivsaktører.

Flere nye videreutdanningstilbud, som bidrar til kompetanseheving for en bærekraftig utvikling, har blitt utviklet og gjennomført i 2024, blant annet kurs i livsløpsanalyser og bærekraft for treindustrien, naturrestaurering for byggebransjen, utbyggere og forvaltning og overvannshåndtering for arealplanleggere og landskapsarkitekter.

Når det gjelder kompetanseheving for skolesektoren, har NMBU hatt 24 aktive etterutdanningsprosjekter ved inngangen av skoleåret 2024-25. Prosjektene er finansiert gjennom tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnopplæring (Dekomp og Rekomp) eller av skoleeier selv. NMBU har også videreutdanning i matematikk med 60 studiepoeng gjennom *Kompetanse for kvalitet og videreutdanning i skolehagepedagogikk for skoler og barnehager*.

NMBU har i 2024 holdt desentralisert videreutdanning i bærekraft og bærekraftrapportering for små og mellomstore bedrifter på to ulike steder i Nordland fylke, videreutdanning i bærekraftige matsystemer i Nord-Østerdalen for matprodusenter og i miljøretta helsevern i Indre Østfold.

Antall deltakere på henholdsvis etter- og videreutdanning har holdt seg relativt stabilt fra 2023 til 2024; 1642 deltakere på etterutdanningsaktiviteter i 2023 og 1382 i 2024, og 970 deltakere på videreutdanningsaktiviteter i 2023 og 935 i 2024. Tallene er knyttet til kurs som er avsluttet i 2024. I 2024 har det vært mye fokus på å utvikle og starte opp nye tilbud, flere av disse er ikke avsluttet.

I tillegg til tradisjonell etter- og videreutdanning skreddersydd for arbeidslivet, har NMBU siden pandemien i langt større grad enn tidligere synliggjort og promotert muligheten for å følge ordinære emner som såkalt enkeltemnestudent. Enkeltemnene inngår i ordinære gradsprogram, men er gjerne tilrettelagt på måter som gir flere mulighet til å følge dem. I 2024 meldte 1817 seg opp til enkeltemner og 839 besto eksamen.

I fleksible utdanningstilbud er det ofte et behov for digital undervisning, og vårt læringscenter har utviklet et kompetansetilbud for undervisere om digitalt læringsdesign. I kompetansetilbudet inviteres underviserne til å bli med på hele prosessen med å planlegge læring i en digital kontekst. Kompetansetilbudet ble utviklet høsten 2024, og kurs ble gjennomført senhøsten 2024 og gjennomføres fortløpende i 2025.

Utfordringen framover er knyttet til hvordan vi rigger økt etter- og videreutdanning/fleksibel utdanning på en måte som sikrer økonomisk forutsigbarhet og ikke overbelaster vitenskapelig ansatte i en tid der vi er inne i en krevende omstillingsprosess. I 2025 skal vi derfor prioritere en helhetlig tilnærming til utdanning ved NMBU for å sikre en strategisk og helhetlig omlegging av utdanningsporteføljen.

Styringsparameter 3: Invitere til samarbeid med regionale, nasjonale og internasjonale aktører og sette kvalitet og bærekraft i høysetet.

I 2024 har NMBU prioritert å etablere avtaler for å øke samarbeidet med regionale aktører og styrke vårt bidrag til en bærekraftig samfunnsutvikling i universitetets nærregion. Høsten 2024 ble det inngått overordnede samarbeidsavtaler med Indre Østfold-regionen og Mosseregionen. En tilsvarende avtale med Follo-regionen planlegges signert tidlig i 2025.

For å sikre at avtalene fører til reelt samarbeid, ble det valgt ut tre konkrete innsatsområder for hver avtale. Avtalen med Indre Østfold-regionen har innsatsområdene renseteknologi/ren Oslofjord, levekår/folkehelse og innovativt landbruk/Agritech. Avtalen med Mosseregionen har innsatsområdene ren Oslofjord, bærekraftig logistikk og transport og samarbeid med BIT Innovasjonssenter og Konvensjonsgården innovasjonssenter. Avtalene lister i tillegg en lang rekke andre mulige samarbeid, blant annet knyttet til strategisk regional utvikling, felles søknader om finansiering av regionsrelevant forskning og innovasjon og samarbeid om utvikling av utdanningsprogrammer, inkludert etter- og videreutdanning.

Internasjonalt har NMBU mer enn 100 samarbeidsavtaler med finansiering fra Forskningsrådet, EU, Norad/Utenriksdepartementet og Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (DIKU). I tillegg har vi to institusjonelle avtaler med henholdsvis University of California-Berkeley (gjennom Peder Sather-konsortiet) og med University of Minnesota og Universitetet i Oslo under den såkalte NOCC-avtalen.

I 2024 begynte tre av fem nye doktorgradsstudenter fra Etiopia sine studier på NMBU under det nye femårige institusjonelle samarbeidsprogrammet ICP-V med to universiteter i Etiopia: Hawassa og Mekelle. NMBU og Norad inngikk i 2024 en ny fireårig rammeavtale som gjør NMBUs fagkompetanse tilgjengelig for Norad i forbindelse med oppdrag, evalueringer og andre aktiviteter. NMBU er også medlem av det internasjonale nettverket Scholars at Risk (SAR), og i 2024 tok NMBU for tredje gang imot en SAR-gjesteforsker, denne gangen fra Gaza.

NMBU koordinerte også en rekke prosjekter gjennom ordningene Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning, forskning og innovasjon (INTPART), UTFORSK, NORPART - Partnerskapsprogram for globalt akademisk samarbeid, samt Norges program for kapasitetsutvikling innen høyere utdanning og forskning (NORHED-II).

NMBU er med i nettverket Global University Academy (GUA), der flere universiteter og organisasjoner over hele verden samarbeider for å utvikle en fleksibel modell for å sikre flere flyktninger tilgang på høyere utdanning. Målet er å nå ut til en million flyktninger og fordrevne studenter innen 2038.

Euroleague for Life Sciences (ELLS) er et samarbeid mellom 12 ledende europeiske universiteter innen Life Sciences, inkludert naturressursforvaltning, landbruks- og skogbruksvitenskap, veterinærvitenskap, matvitenskap og miljøvitenskap. NMBU blir i 2025 tatt opp som medlem i dette fellesskapet, som dessverre heller ikke i 2024 fikk tilslag på søknad om å danne et European

University Initiative (EUI). Nettverket gir likevel studenter og forskere muligheter til å delta i tverrfaglige og internasjonale prosjekter, utvekslingsprogrammer og felles utdanningsinitiativer.

Senter for bærekraft i høyere utdanning ble opprettet i 2024. Gjennom senteret bidrar NMBU til mer samarbeid på tvers av universiteter og høyskoler, og til å styrke bærekraftkompetansen i sektoren generelt. Senteret gjennomførte sin første nettverkssamling i juni 2024, med 60 deltakere fra universitet og høyskoler i hele Norge. I tillegg har senteret etablert mer fagspesifikke arbeidsgrupper og organisert nettbaserte erfaringsutvekslinger. Det planlegges en ny samling i juni 2025 og det skal arbeides med finansiering til videre drift av senteret.

Nasjonal bærekraftkomité for høyere utdanning består av prorektorer og viserektorer med ansvar for bærekraft ved seks norske universiteter. Komiteen jobber for å styrke bærekraftarbeidet i høyere utdanning i Norge og har ansvar for SDG-konferansen, som har blitt arrangert årlig siden 2018. I desember 2024 overtok NMBU, ved viserektor for bærekraft, ledelsen av komiteen. Komiteens leder er medlem i Topplederforum, oppnevnt av regjeringen.

Styringsparameter 4: Utvikling mot mer bærekraftig drift (dokumentert gjennom etablerte miljøparametere).

NMBU arbeider systematisk for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk gjennom målrettede tiltak. For å få bedre oversikt over klimagassutslipp har NMBU utviklet et årlig klimaregnskap som kobler økonomiske data med miljøpåvirkning. Dette er i tillegg til det ordinære klimaregnskapet levert via Klimapartner. Klimaregnskapet gir bedre styringsverktøy for å prioritere tiltak som bidrar til reduserte utslipp. Innkjøp er en betydelig bidragsyter til universitetets klimagassutslipp, og i 2024 har NMBU styrket sitt arbeid med miljøvennlige anskaffelser. Universitetet har implementert krav om at miljøhensyn skal vektes med minst 30 prosent i alle anskaffelser, i tråd med nasjonale føringer. Det er også innført spesifikke miljøkrav for leverandører, spesielt innen bygg- og anleggstjenester.

I 2024 ble universitetsadministrasjonens arbeid med energireduksjon videreført gjennom Smart Campus, som samler sanntidsdata om energiforbruk, inneklimate og arealutnyttelse. Løsningen gir bedre beslutningsgrunnlag for energieffektivisering og reduserer unødvendig ressursbruk i bygningsmassen. NMBU har også etablert Team Energi, en tverrfaglig arbeidsgruppe som følger opp energiforbruk i sanntid og iverksetter tiltak for energibesparelser, som optimalisering av ventilasjon og justering av innetemperatur i tråd med faktisk behov. Sammen har disse initiativene bidratt til reduserte kostnader, lavere energibruk og mindre klimagassutslipp.

På den nasjonale arenaen har også NMBU gjort seg bemerket innen energieffektive løsninger for sektoren. UHR nedsatte en gruppe, ledet av direktøren ved NMBU, for å se på bærekraftige energiløsninger for UH-sektoren. Gruppen leverte sin rapport på UHR-konferansen i Stavanger i mai 2024. Flere av initiativene er fulgt opp av UHR og KD, og er diskutert i ulike fora i UH-sektoren. Direktøren ble også invitert av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet, for alle

eiendomsforvalterne i staten, for å presentere hvordan løsningene som rapporten foreslår kan implementeres i samfunnet for øvrig.

NMBU har i 2024 utviklet en mobilitetsplan for å legge til rette for mer miljøvennlige transportvalg blant studenter og ansatte. Planen bygger på resultater fra reisevaneundersøkelser og gir et kunnskapsgrunnlag for tiltak som fremmer bruk av kollektivtransport og sykling. Samtidig er det tiltak for å redusere unødvendige flyreiser, blant annet gjennom økt bruk av digitale møter.

Universitetets uteområder fungerer både som en læringsarena og et eksempel på bærekraftig arealforvaltning. NMBU tar ansvar for å redusere sitt naturfotavtrykk ved å forvalte utearealer på en måte som ivaretar biologisk mangfold og klimatilpasning. I 2024 ble det testet tiltak for å øke naturmangfoldet på campus, blant annet gjennom mer pollinatorvennlig vegetasjon og redusert arealforsegling. Samtidig har universitetsadministrasjonen utviklet en strategi for bærekraftig vannforvaltning, inkludert effektiv bruk av regnvann til vanning og klimatilpasset beplantning. For å sikre robust drift i møte med klimaendringer, gjennomførte NMBU i 2023/2024 en klimarisikovurdering for å kartlegge hvordan endrede vær- og klimaforhold kan påvirke universitetets bygninger, infrastruktur og virksomhet. I 2024 etablerte NMBU en skiltet vandringsløype på våre utearealer, som framhever både vår forskning og studentprosjekter. I tillegg er historier om våre bygninger lagt inn som severdigheter i karttjenesten Mazemap. Kart og informasjonsskilt med QR-koder gir enkel tilgang til mer nettbasert informasjon og er tilgjengelige for både interne og eksterne besøkende.

For å fremme sirkulær økonomi har NMBU intensivert arbeidet med ombruk og ressursoptimalisering. Eiendomsavdelingen har etablert en ombruksordning for møbler, som har spart både økonomiske ressurser og klimagassutslipp. Videre har universitetet implementert en IT-utstyrspolicy hvor fungerende enheter først forsøkes gjenbrukt internt, og deretter videresendes til ombruk. For å redusere avfallsmengden og øke gjenvinningen har NMBU i 2024 jobbet med å innføre nye resirkuleringsstasjoner, etablere løsninger for matavfall og teste ut kildesortering i laboratorier. Et nytt komposteringsanlegg for å håndtere mer organisk avfall lokalt og redusere transportrelaterte utslipp er under planlegging.

Det arbeides nå med å kartlegge og styrke NMBU som et levende laboratorium for bærekraftig omstilling. Dette arbeidet vil på sikt utvikle NMBUs unike infrastruktur som en autentisk læringsarena både gjennom egne studier og fleksible utdanninger.

Mål 2: Forsterke tverrfaglighet og samarbeid på campus Ås for å løse komplekse samfunnsutfordringer

«Rapport - Status i gevinstrealiseringen av det nye veterinærbygget og samlokaliseringen» ble sendt til Kunnskapsdepartementet 14. juni 2024, se vedlegg 2. Rapporten viser at flere av effektmålene fra sammenslåingen er sammenfallende med styringsparametere i utviklingsavtalen. Resultatene fra effektmålene er omtalt under korresponderende styringsparameter. De øvrige effektmålene blir

omtalt i kapittelet «Rapportering på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter».

Styringsparameter 5: Øke antallet uteksaminerte ph.d.-kandidater fra tverrfaglige miljøer.

Styringsparameteren inkluderer resultater av samlokaliseringsprosjektet: Uteksaminerte ph.d.-kandidater fra tverrfaglige miljøer innen Fakultet for bioproduksjon og veterinærmedisin skal økes med minst fem kandidater per år innen 2025¹.

Ved flere fakulteter er det etablert ordninger der tverrfaglig samarbeid prioriteres ved tildeling av nye stipendiater, og mange ph.d.-kandidater gjør sitt doktorgradsarbeid i tverrfaglige miljøer. Ved Veterinærhøgskolens interne utlysning av stipendiatstillinger kreves det enten et samarbeid med andre fakulteter ved NMBU eller med kliniske institutter ved fakultetet.

Tverrfaglige miljøer og samarbeid finnes innenfor ett fakultet, men samarbeid mellom fakulteter er også svært relevant for internt tverrfaglig samarbeid. I 2024 har fagmiljøer ved Veterinærhøgskolen og Fakultet for biovitenskap vært samarbeidspartnere på to forskerskolesøknader til Forskningsrådet, som vil avgjøres i 2025. Det er også flere ph.d.-kandidater i pågående utdanningsløp, i samarbeid mellom de to fakultetene.

Veterinærhøgskolen hadde i 2024 11 aktive ph.d.-kandidater med veileder fra et annet fakultet. De fleste av disse er forventet å disputere i 2026 og 2027.

Det vil ta tid før økt samarbeid på tvers av fakulteter om ph.d.-utdanningen kan fanges opp med antall uteksaminerte kandidater, og vi ser ikke noen økning i løpet av siste 3-årsperiode målt gjennom veiledere på tvers av fakulteter (Tabell 2). Det samme gjelder for samfunns- og effektmålet for samlokaliseringen knyttet til samarbeid mellom Veterinærhøgskolen og øvrige fakulteter.

Tabell 2. Uteksaminerte ph.d.-kandidater med veiledere på tvers av fakulteter, 2022-2024.

	2022		2023		2024	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Uteksaminerte ph.d.-kandidater totalt NMBU	68		83		71	
Uteksaminerte med veileder(e) fra mer enn ett fakultet	11	16,2 %	15	18,1 %	7	9,9 %
Uteksaminerte ph.d.-kandidater fra VET	12		17		15	
Uteksaminerte fra VET med veileder fra VET og annet fakultet	3	25,0 %	2	11,8 %	0	0,0 %

¹ NMBU Veterinærhøgskolens samarbeider med flere fakulteter ved NMBU og vi rapporterer dermed på tverrfaglige miljøer på tvers av Veterinærhøgskolen og andre fakulteter generelt.

Uteksaminerte fra øvrige fakulteter, med veileder fra VET og annet fakultet	1		2		2	
---	---	--	---	--	---	--

Styringsparameter 6: Øke deltakelsen i nasjonale og internasjonale

forskningssamarbeidsprosjekter med andre forskningsinstitusjoner, industri og næring.

Denne styringsparameteren inkluderer resultater av samlokaliseringsprosjektet: 10 prosent økning i nasjonale og internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter med andre forskningsinstitusjoner, industri og næring innen fem år etter ferdigstillelse.

Vi anser forskningssamarbeidet ved NMBU til å fungere svært godt. Vi har en stor bredde av aktive forskningssamarbeid mellom NMBU, forskningsinstitusjoner og næringsliv i Norge, samt internasjonale partnere. I Tabell 3 vises samarbeid med ulike sektorer i prosjekter finansiert av Forskningsrådet, der NMBU er prosjektansvarlig.

Om lag to tredjedeler av prosjektene vist i tabellen har en eller flere samarbeidspartnere fra utlandet. Samarbeid med utenlandske partnere er først og fremst med andre universiteter, men også noen forskningsinstitutter og næringsaktører. Når vi ser på vitenskapelige publikasjoner ved NMBU med samarbeid internasjonalt, finner vi en stabil andel på litt over 60 prosent i de siste årene.

Tabell 3. Antall aktive prosjekter som har samarbeidspartnere i de ulike sektorene, i 2022, 2023 og 2024, finansiert av Forskningsrådet og hvor NMBU er prosjektansvarlig.

Sektor	2022	2023	2024
Prosjekter med partner	152	147	139
Prosjekter med partner i UH-sektoren (Norge)	45	43	37
Prosjekter med partner utenfor UH-sektoren (Norge)*	98	103	99
- Næringsliv	65	70	66
- Instituttsektor	62	61	60
- Offentlig sektor	11	12	11
- Øvrige	19	21	20
- Helseforetak	3	4	4
Prosjekter med partner i utlandet	106	97	91

* Flere prosjekter har samarbeidspartnere fra flere sektorer. I kategorien øvrige forekommer organisasjonen og foreninger.

Utover samarbeidspartnere i utlandet, er sektorene med flest samarbeid næringslivet og instituttsektoren. Tallene for samarbeid med ulike sektorer vist i Tabell 3 har ligget relativt stabilt i siste treårsperiode. Samtidig har BOA-inntekter økt noe i perioden, og vi antar at eksterne inntekter til forskning med samarbeid har økt noe.

En viktig plattform for forskningssamarbeid er ph.d.-kandidatene. I

Tabell 4 viser NMBUs aktive ph.d.-kandidater ved utgangen av 2024, fordelt på arbeidsgivere i ulike sektorer.

Tabell 4. Aktive ph.d.-kandidater ved NMBU, med arbeidsgiver i ulike sektorer – per 31.12.2024.

Arbeidsgiver – sektor	Antall ph.d.-kandidater	prosent av aktive ph.d.-kandidater ved NMBU
NMBU	354	68,5%
Andre UH-institusjoner i Norge	7	1,4%
Andre sektorer i Norge	105	20,3%
Utlandet	45	8,7%
Selvfinansierte (ingen arbeidsgiver)	6	1,2%
Totalt - aktive ph.d.-kandidater	517	

Om lag 30 prosent av de aktive ph.d.-kandidatene ved NMBU hadde annen arbeidsgiver enn NMBU. Ph.d.-kandidatene som var ansatt utenfor UH-sektoren i Norge hadde ansettelse ved et stort antall ulike virksomheter. Forskningsinstituttene på campus Ås var arbeidsgiver for flest kandidater; 17 ved NIBIO, og syv hver ved NOFIMA og Veterinærinstituttet. For øvrig var mange organisasjoner arbeidsgiver for kun én ph.d.-kandidat ved NMBU, og en god del av disse var finansiert gjennom Forskningsrådets ordninger for offentlig sektor-ph.d. eller nærings-ph.d. NMBU hadde ni aktive ph.d.-kandidater finansiert av offentlig sektor-p.hd. og 31 nærings-ph.d.

Styringsparameter 7: Øke forskningsomfanget innen akvakultur og akvamedisin.

Denne styringsparameteren inkluderer resultater av samlokaliseringsprosjektet:

Forskningsomfanget innen akvakultur og akvamedisin økes med 20 prosent innen fem år etter at nye bygninger er tatt i bruk.

Både Veterinærhøgskolen og Fakultet for biovitenskap prioriterer akvakulturområdet høyt.

I 2024 har de to fakultetene samarbeidet på flere områder innenfor akvakultur og akvamedisin, blant annet om en skisse til Senter for forskningsdrevet innovasjon, som dessverre ikke gikk videre. En av de to forskerskolesøknadene nevnt tidligere er på tema fiskehelse («Scool of fish»).

Fakultetene har også jobbet sammen opp mot Salmon Living Lab- initiativet til SalMar, for å forsøke å initiere samarbeidsprosjekt om laksevelferd og helse. Flere pågående forskningsprosjekter har bidrag på tvers av de to fakultetene, og de samarbeider også om undervisning på området. I tillegg er *bærekraftig akvakultur* en av to piloter for universitetets arbeid med fundraising.

Fundraisingsatsingen var i 2024 fortsatt i en tidlig fase.

NMBU-studentene Olav Aasberg og Anders Walberg Nilsen vant Sjømat Norges idékonkurranse med en datamodell som kan modellere naturrisiko og miljøavtrykk for innsatsfaktorer i laksefôr. Foto: Tommy Normann, NMBU

I Tabell 5 vises aktive bidrags- og oppdragsprosjekter på akvakultur og akvamedisinfeltet 2022-2024, der NMBU er prosjektleder eller prosjektpartner². Antallet prosjekter har økt noe i perioden. Det er flest prosjekter som er finansiert av Forskningsrådet og Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF). Total kontraktsum for prosjektene som var aktive i 2024 med finansiering fra FHF og Forskningsrådet utgjorde 783 millioner kroner, henholdsvis FHF (22 prosjekter, 251 millioner) og Forskningsrådet (35 prosjekter, 532 millioner). Selv om NMBU sin andel av disse beløpene er betydelig mindre, viser dette hvor stort omfang disse forskningssamarbeidene er. Prosjektene omfatter blant annet problemstillinger knyttet til vaksine, lakselus, fiskehelse, fiskekvalitet, fôr og ernæring og noe knyttet til tangoppdrett.

Tabell 5. Aktive prosjekter innen akvakultur og akvamedisin i 2022, 2023 og 2024, finansiert av Forskningsrådet, FHF og andre, hvor NMBU er prosjektansvarlig eller partner.

Finansieringskilde	2022	2023	2024
FHF	17	24	22

² Basert på data fra Forskningsrådet, Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering og eget økonomisystem. Tallene vil ikke dekke all forskningsaktivitet og prosjekter på akvakultur- og akvamedisinfeltet.

Forskningsrådet	30	34	35
Andre	22	30	32
Totalsum	69	88	89

Styringsparameter 8: Øke omfanget av innovasjon på områdene bioproduksjon og veterinærmedisin.

Denne styringsparameteren inkluderer resultater av samlokaliseringsprosjektet: Øke konkurransekraften innen bioproduksjon og veterinærmedisin og gi 20 prosent økning i tildeling av nasjonale og internasjonale forskningsmidler innen fem år etter at nye bygninger er tatt i bruk.

For å rapportere på forskning og innovasjon innenfor områdene bioproduksjon og veterinærmedisin, velger NMBU å rapportere samlet for fakultetene Veterinærhøgskolen (VET), Fakultet for biovitenskap (BIOVIT), Fakultet for kjemi og bioteknologi (KBM) og Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning (MINA). Se også den generelle rapporteringen på innovasjon under sektormål 2.

Tabell 6. Innovasjons- og forskningsparametre bioproduksjon og veterinærmedisin – 2022-2024.

	2022	2023	2024
Antall DOFI (overdratt) for fakultetene VET, MINA, BIOVIT og KBM	8	3	9
Bidrags- og oppdragsinntekter for fakultetene VET, MINA, BIOVIT og KBM	429 069 835	431 464 018	446 473 052

Samlede bidrags- og oppdragsinntekter for de fire fakultetene hadde en liten økning i 2024, sammenliknet med 2022 og 2023. For innovasjonsrettede initiativ fra de fire fakultetene målt gjennom antall overdratte DOFI – Disclosures of Invention – hadde spesielt Veterinærhøgskolen høy aktivitet i 2024 med hele åtte DOFler overdratt. Forskingen som innovasjonsideene bak disse DOFlene baserer seg på, er i hovedsak innenfor dyrevelferd og vaksineutvikling hos fisk.

Styringsparameter 9: Arbeide for felles utnyttelse av nåværende og ny forskningsinfrastruktur på campus Ås.

Denne styringsparameteren inkluderer resultater av samlokaliseringsprosjektet: Felles utnyttelse og investering i forskningsinfrastruktur mellom Det nye universitetet, Veterinærinstituttet og instituttsektoren for øvrig på campus Ås gir 10 prosent effektiviseringsgevinst.

NMBU har en rekke forsøksanlegg, laboratorier og avansert vitenskapelig utstyr som er tilgjengelig for forskningsmiljøene, samarbeidspartnere og andre brukere. NMBU koordinerer én nasjonal forskningsinfrastrukturplattform, Nasjonalt matpilotanlegg, og er partner i flere andre nasjonale plattformer.

Senter for husdyrforsøk (SHF) driver forskning på husdyrproduksjon og veterinærmedisin i moderne fasiliteter på internasjonalt høyt nivå. Senteret er en del av NMBU og betjener campus Ås og andre forskningsinstitusjoner.

SHF har i 2024 hatt økende undervisnings- og forsøksaktiviteter. Forskningsprosjektene er knyttet til både nasjonalt og internasjonalt samarbeid med universiteter, høyskoler, videregående skoler, samt næringsaktører. Imidlertid, med økende aktivitet i en krevende sektor med høye innsatsfaktorer, har det vist seg umulig å opprettholde den omfattende infrastrukturen i økonomisk balanse. Økonomien ved SHF er preget av vedvarende underskudd, noe som begrenser vedlikehold og investeringer i en svært viktig nasjonal infrastruktur. 2024 har vært preget av igangsettelsen av en omfattende omstillingsprosess som inkluderer nedleggelse av dyreslagenheter og relatert nedbemanning.

Senter for klimaregulert planteforskning (SKP) er et nasjonalt infrastruktursenter eid av NMBU som driftes i felleskap med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO). SKP leverer tjenester innen undervisning og forskning på planter, jord, miljø og teknologi i klimaregulerte anlegg og på friland. Mer enn 100 forskningsprosjekter og et stort antall undervisningsemner/mastergrader/stipendiater benytter senterets tjenester. De siste årene har senteret gjennomført moderniseringer og kontinuerlig forbedring for styrket konkurranseevne. Utviklingen innen fagfeltene er hurtig blant annet innen genteknologi, plantefenotyping, presisjonslandbruk, digitalisering og climateknologier.

I 2024 ble infrastrukturprosjektet *PheNo-Norwegian Plant Phenotyping Platform* innvilget gjennom Forskningsrådets *Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur*. NMBUs Fakultet for biovitenskap og SKP var hovedsøker, og NIBIO, UIT, UiO og NTNU partnere. Etableringen av en nasjonal infrastruktur for plantefenotyping i Norge (PheNo) vil gi planteforskningen og de grønne næringene tilgang til nytt og avansert utstyr for plantefenotyping og et nasjonalt løft for planteforskningen. Oppdatert forskningsinfrastruktur for planteforskning er nødvendig for å møte behovene for økt norsk matsikkerhet.

SKP har behov for ytterligere å løfte kvalitet i infrastrukturtjenester, da ett svært viktig forskningsveksthus er utrangert i 2024 på grunn av dårlig standard og alder. Det er et behov for nye veksthusfasiliteter for forskning og undervisning på bærekraftig matproduksjon, klimaendringer, energieffektivitet og teknologi med lavt klimaavtrykk. Senteret har ikke investeringsmidler i denne størrelsesorden (70 millioner kr). En slik investering vil kunne gi vesentlige synergieffekter med infrastrukturen PheNo og økt kvalitet i forskning og undervisning.

Økt sambruk og samarbeid på tvers av alle fakulteter og forskningssentre er høyt prioritert. NMBU har mye avansert vitenskapelig infrastruktur lokalisert på såkalte leiesteder som er tilgjengelig for ansatte og eksterne brukere. I løpet av 2024 ble leiestedsmodellen tatt i bruk på alle leiesteder på universitetet. Det er i 2024 også utviklet felles prinsipper knyttet til implementering av leiestedsmodellen som skal sikre sambruk på tvers av enhetene, effektiv ressursbruk, kostnadskontroll og rom for utvikling. Parallelt er en bookingløsning under innføring. Forventede

effekter av leiestedsmodellen er bedre styringsinformasjon, bedre grunnlag for å ta investeringsbeslutninger, økt utnyttelse av infrastrukturer og potensielt økte inntekter.

NMBUs forskere benytter seg også av internasjonal storskala forskningsinfrastruktur. Et eksempel er forskere innenfor fagområdene miljøkjemi, radioøkologi, biokjemi og materialvitenskap som er hyppige brukere av storskala synkrotronbaserte anlegg i Europa (for eksempel *European Synchrotron Radiation Facility* (ESRF)). Gjennom bruk av synkrotronfasilitetene har forskere ved NMBU framskaffet unike data om blant annet strukturen til komplekse biomolekyler og funksjonelle materialer samt fordelinger og tilstandsformer av sporelementer og radioaktive stoffer i miljøprøver. Gjennom de synkrotronbaserte eksperimentene kunne forskerne for eksempel kartlegge interaksjoner mellom forurensningsstoffer og biologiske systemer, forstå nedbrytning av materialer på atomnivå eller avdekke mekanismene bak enzymaktivitet — alt med en detaljgrad som ikke ville vært oppnåelig i vanlige laboratoriemiljøer.

Rapportering på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Status i gevinstrealiseringen av Veterinærbygningen og samlokaliseringen

Som en helhetsvurdering anser vi forsknings- og innovasjonsarbeidet som har kommet av samlokaliseringen som svært vellykket. Tildelingen fra nasjonale og internasjonale kilder er opprettholdt ved NMBU, og vi ser en økt faglig synergi mellom Veterinærhøgskolen og andre fakulteter. Det pågår også initiativer for stadig bedre utnyttelse av forskningsinfrastrukturen samt effektivisering av administrasjonen.

Effektmålene etter samlokalisering av Veterinærhøgskolen og tidligere UMB har i stor grad blitt innarbeidet som en del av utviklingsavtalen og er derfor omtalt under korresponderende styringsparametere (Styringsparameter 5 – 9). Tre av effektmålene er ikke direkte tilknyttet utviklingsavtalen og er derfor omtalt her. Vedlegg 2 viser status som ble innrapportert 14. juni 2024.

Effektmål: Sikre internasjonal akkreditering av veterinær- og dyrepleiestudiene

Veterinærstudiet og dyrepleierstudiet ble re-akkreditert i 2023.

Effektmål: Muliggjøre økning av veterinærstudiet fra 70 til 90 studenter per år og utvide dyrepleierstudiet til et bachelorstudium

Regjeringen har vedtatt å gjeninnføre de 20 plassene som ble utfaset i 2023/2024 og fra studiestart 2025 er vi dermed i mål om 90 studieplasser. Dyrepleierstudiet ble utvidet til et bachelorstudium i 2016.

Effekt mål: Effektiviseringsgevinst på 20 prosent på administrative oppgaver, og denne besparelsen skal være overført til faglig virksomhet og strategiske satsinger innen fem år etter at bygningen er tatt i bruk

Effektivisering av administrative prosesser har vært et viktig mål for universitetet, og dette blir enda viktigere i de kommende årene med stramme økonomiske rammer. Universitetet jobber med flere satsninger for å optimalisere sine prosesser og tjenester og redusere kostnader, for eksempel tjenesteutvikling og effektivisering/digitalisering av prosesser. Leiestedsmodell/bookingsystem for forskningsinfrastruktur er innført og tatt i bruk fra 2025, noe som bidrar til reduserte kostnader og mer effektiv utnyttelse av infrastrukturen.

NMBUs ledelse bidrar også til digitaliseringsarbeid på nasjonalt nivå gjennom deltakelse i digitaliseringsstyret og flere av programstyrene i sektoren.

Veterinærhøgskolen (VET) er i en omstillingsprosess for å oppnå besparelser ved å effektivisere rutiner, drift og ressursbruk i laboratoriene og dyresykehusene. VET kan også vise til økning i antall pasientbehandlinger på både dyresykehuset for hest og smådyr. Dyresykehuset for hester - en økning på omtrent 60 prosent i pasientbehandlinger sammenlignet med et normalår på Adamstuen, grunnet høy faglig kvalitet, gode lokaler, moderne utstyr og dyktige ansatte. Dyresykehuset for smådyr - en 20 prosent økning i pasienttall i 2023 sammenlignet med 2022, til tross for at andre dyresykehus opplever nedgang på grunn av stram økonomi hos dyreeiere og det er stor konkurranse i sektoren.

Det gjøres samtidig oppmerksom på at Veterinærbygningen har krevd en økning i antall ansatte innen eiendomsforvaltning og vedlikehold, samt IT-/teknisk drift.

Alle fakulteter jobber med innsparinger knyttet til drift og ressursbruk, samt inntjeningsmodeller.

Det pågår et samlokaliseringsprosjekt som utreder en fysisk sammenslåing av BIOVITs Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap og VET i Veterinærbygningen. Veterinærhøgskolen og Institutt for husdyr- og akvakulturvitenskap har allerede et godt samarbeid. En samlokalisering i Veterinærbygningen vil på flere punkter svare ut universitetets utfordringer og ambisjoner:

- Ved å samle sentrale fagmiljøer og forskningsinfrastruktur innen veterinærmedisin, husdyrfag og akvakultur, vil NMBU legge forholdene enda bedre til rette for tverrfaglig forskning og innovasjon innen de områdene som universitetets utviklingsavtale særlig peker på
- En frigjøring av Husdyrfagbygningen vil redusere kostnader til drift og vedlikehold og bidra til en reduksjon i arealbruk
- En reduksjon av NMBUs bygningsarealer vil bidra til å redusere NMBUs samlede klimaavtrykk og bidra til mer bærekraftig drift og økonomi

Som et resultat av revidert campusutviklingsplan som universitetsstyret vedtok i 2024 arbeides det systematisk med en arealeffektiviseringsplan, hvor hensikten er å redusere arealer i bruk, for å bedre NMBUs økonomi.

Smart Campus samler sanntidsdata om energiforbruk, inneklima og arealutnyttelse. Løsningen gir bedre beslutningsgrunnlag for energieffektivisering og reduserer unødvendig ressursbruk i bygningsmassen. Fra oppstart høsten 2022 og ut 2024 har NMBU hatt en besparelse på ca. 6-7 millioner kw/h årlig i samlet energiforbruk. Dette utgjør 8-10 millioner kr i året. Reduksjonen er et resultat av bedre styring og gjennomførte energiltak som senkning av innetemperatur, regulering av ventilasjons anlegg mv.

I forbindelse med den krevende økonomiske utviklingen ble det i 2024 gjennomført en internrevisjon innen områdene administrasjon og drift, både i universitetsadministrasjonen og ved fakultetene. Rapporten er en del av analysegrunnlaget for tiltak knyttet til effektivisering av administrasjonen og driften ved NMBU, og vil bli fulgt opp i forbindelse med det omstillingsarbeidet som nylig er igangsatt for å spare 200 millioner innen utgangen av 2028.

NMBU ønsker å framheve samarbeidet mellom VET og KBM på statistikk

På statistikk ble det i 2023 utviklet et tett samarbeid mellom VET og KBM. Det gjelder både veiledning og undervisning for veterinærstudenter. Samarbeidet om statistikkundervisningen er nominert til NMBUs utdanningspris og støttes av både VET og KBM. Vi anser dette som begynnelsen på et samarbeid som vil ha betydelige fordeler for både forskning og utdanning, og som vil styrke veterinærutdanningen innen analyse og kunstig intelligens. Innenfor statistikk er det også et godt samarbeid mellom KBM og Veterinærinstituttet.

Rapportering på midler over andre budsjettkapitler

NMBU har ikke fått tildelinger over andre poster enn kap. 260 post 50 i 2024.

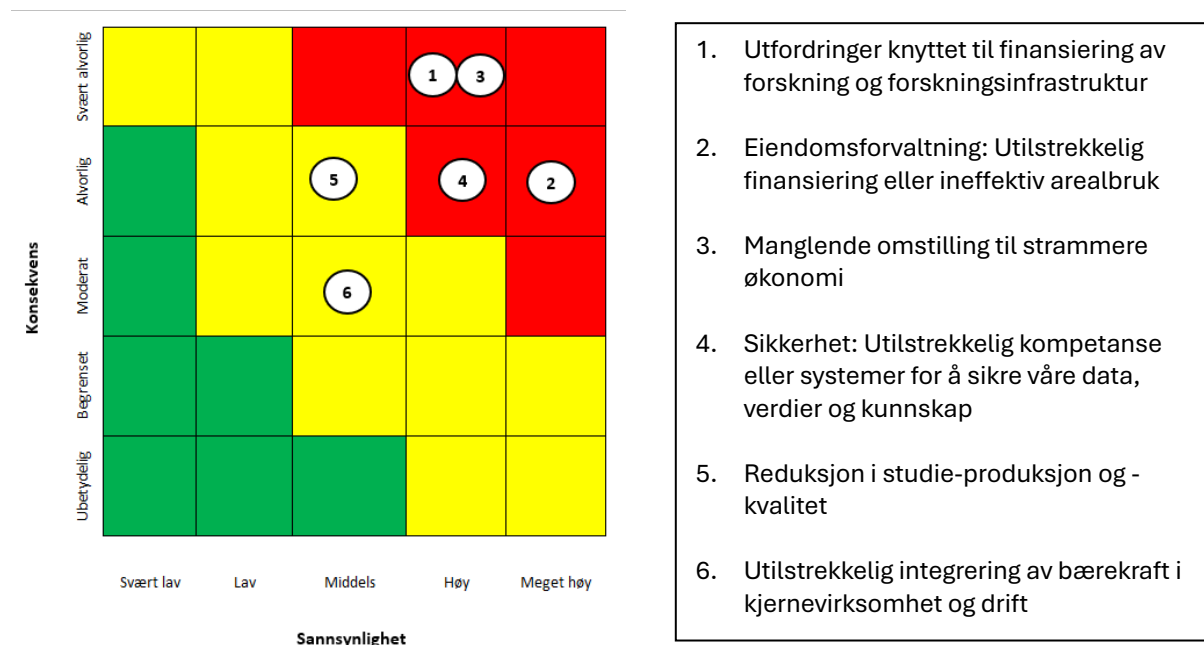
IV Styring og kontroll i virksomheten

Del 1: Rapportering om styring og kontroll

System for risikovurdering

NMBU har etablerte systemer for risikovurdering på virksomhetsnivå, med prosesser for å identifisere og vurdere risikoer og tiltak. Alle identifiserte risikoer er inkludert i et risikoregister og dedikerte risikoeiere har ansvar for å overvåke og følge opp egne risikoer. Risikoene blir vurdert jevnlig av universitetets ledergruppe og universitetsadministrasjonens ledergruppe som en del av universitetets årlige plan- og budsjettprosess. Det ble i 2024 innført en forbedret og mer helhetlig prosess for risikovurdering og risikostyring. Prosessen evalueres i 2025 for ytterligere forbedringer.

Overordnet vurdering av de største risikoområdene

Figur 3 Risikomatrix med oversikt over de seks største risikoene ved NMBU

Risiko 1. utfordringer knyttet til finansiering av forskning og forskningsinfrastruktur

Det er stor konkurranse om forskningsmidler, både nasjonalt og internasjonalt. I tillegg ser vi at vedlikehold av forskningsinfrastruktur er svært ressurskrevende. For sentrene SHF og SKP er det nå store etterslep på vedlikehold og fornying.

Det høye risikonivået er begrunnet i den økonomiske situasjonen, der alt blir dyrere, fra forbruksvarer i laboratoriene til arbeidskraft, uten at dette blir tilstrekkelig kompensert for gjennom eksterne midler. Videre ser NMBU at en nedgang i eksternfinansiering kan få en rekke konsekvenser som er forbundet med hverandre, og at konsekvensen derfor kan bli mer alvorlig enn først antatt.

For å redusere denne risikoen har NMBU iverksatt flere tiltak, og vi planlegger flere. NMBU er avhengig av å drive forskning på høyt nivå for å få tilslag på eksterne forskningsprosjekter og -infrastruktursøknader. Vi arbeider derfor med en ny faglig satsning på fremragende forskning, utdanning og innovasjon for bærekraft. Den nye finansieringsmodellen løfter EU-prosjekter på en tydelig måte. Det er samtidig viktig å videreføre incentiver som søknadsstøtte og ph.d.-kandidater knyttet til sentre. I tillegg er administrativ støtte viktig, spesielt til sentersøknader og EU-søknader. NMBU har startet innføring av en leiestedsmodell og bookingsystem for vitenskapelig utstyr. Dette kan på sikt redusere kostnader til utstyr ved å redusere duplisering og øke sambruk. Samtidig vil leiestedsmodellen føre til at kostnader for bruk av laboratorier i større grad blir finansiert av

forskningsprosjekter, og dermed får mange prosjekter redusert tilgjengelige midler til å finansiere forskning.

Risiko 2: Eiendomsforvaltning: Utilstrekkelig finansiering eller ineffektiv arealbruk

Universitetets kjerneaktiviteter er avhengig av formålstjenlige bygninger og infrastruktur. NMBU har ansvar for å vedlikeholde og utvikle sin egen bygningsmasse, og skal arbeide for en utvikling av campus som legger til rette for at universitetet kan drives mest mulig effektivt og bærekraftig. På grunn av NMBUs økonomiske situasjon er det en økt fare for at det ikke blir satt av nok midler til drift og utvikling av bygningsmassen. Sikkerhets- og risikobildet har økt generelt i samfunnet, og sentrale funksjoner og infrastruktur er mer utsatt. Disse momentene kan føre til at risikoen økes ytterligere.

Flere tiltak er knyttet til denne risikoen. NMBU har vedtatt en ny campusutviklingsplan, samt forvaltnings- og vedlikeholdsplaner. Det er viktig at planene er realistiske, og det fordrer at NMBU setter av tilstrekkelige midler til en forsvarlig eiendomsforvaltning. Eiendomsavdelingen arbeider også med å synliggjøre hvilke tjenester som ikke kan utføres innenfor rammen. Når det gjelder arealbruk, er det behov for å øke NMBUs kompetanse på framtidas arbeids- og læringsareal. Det pågår mulighetsstudier for fortetting og arealeffektivisering, samt et prosjekt for å sikre godt datagrunnlag for beslutninger om effektiv arealbruk.

Risiko 3: Manglende omstilling til strammere økonomi

En velfungerende organisasjon og ledelse som evner å arbeide effektivt og samstemt er avgjørende for at NMBU skal levere godt på sine mål og oppgaver. De trange økonomiske rammene har økt behovet for å vurdere om organisasjonen kan justeres på en måte som kan gjøre den mer effektiv, bidra til økt samhandling og evne til å takle kommende utfordringer. Samtidig er NMBU en stor organisasjon, og det tar tid å «snu skuta». Dersom NMBU ikke klarer å omstille seg til trangere økonomiske tider, kan det føre til manglende kapasitet til å gjennomføre oppgaver (forskning, utdanning, innovasjon, formidling og administrasjon) og samtidig jobbe med utvikling og satsninger.

Risikoen har økt i løpet av 2024 etter hvert som konsekvensene av den økonomiske situasjonen har blitt tydeligere. Organisasjonen ser at det må ganske store og omfattende tiltak til for å få økonomien i balanse. Blant annet har ett fakultet startet å nedbemanne, og flere fakulteter har vakante stillinger. Ansettelsesstopp er innført ved hele NMBU som et foreløpig tiltak første halvår 2025.

Rektor peker på arbeidet med å videreutvikle og omstille organisasjonen som hovedprioritet i 2025. Samtidig vil flere av de andre prioritettene kunne bidra til å redusere denne risikoen. Flere fakulteter er i gang med egne tiltak for å redusere kostnader. Samtidig er det nødvendig å se på felles tiltak og ha en totaloversikt som gjør at man kan lære av andres erfaringer.

Risiko 4: Sikkerhet: Utilstrekkelig kompetanse eller systemer for å sikre våre verdier og kunnskap

Risikoene knyttet til sikkerhet er vurdert økt, sett i lys av uroligheter i verden. Vi ser stadig eksempler på at målrettede og ikke-målrettede cyberangrep treffer bredere enn tiltenkt, og i senere tid har det vært flere hendelser knyttet til slik risiko i sektoren. Vi opplever at NMBUs nettverk er under kontinuerlig angrep. Alle sektorer er risikoutsatt som følge av økt digitalisering og tjenesteutsetting. Samtidig er bruk av innsidere og fysisk tilgang til verdier også en måte å få tilgang til verdier. Derfor er det viktig å se sikkerhetstiltak i sammenheng og få til et godt samspill mellom både fysisk og digital sikkerhet gjennom god sikkerhetsstyring. NMBU er spesielt opptatt av å overvåke og redusere informasjon om personopplysninger og forskningsdata. I tillegg ser vi risiko knyttet til kunnskap, kompetanse og bruk av kunstig intelligens.

Det pågår flere tiltak for å redusere risikoen, her kan det nevnes at et nytt IKT-reglement snart er på plass. Vi jobber også med eksportkontroll og med å kartlegge verdier, slik at vi lettere kan iverksette tiltak for å hindre at disse går tapt. Samtidig fokuserer vi på kompetanseheving, hvor det har vært og skal gjennomføres kurs og informasjonsmøter for å øke ansattes og lederes bevissthet om og kompetanse på sikkerhet.

Risiko 5: Reduksjon i studieproduksjon og studiekvalitet

Utdanning er en av NMBUs kjerneoppgaver. Studiekvalitet og studieproduksjon henger tett sammen og kan påvirke hverandre positivt og negativt. Framtidas studentkull blir mindre, og allerede rapporterer flere fakulteter at de er bekymret for tilfanget av kvalifiserte søkere. Dette gjelder spesielt biovitenskapelige fag knyttet til matproduksjon og lektorutdanningen i realfag. NMBU må derfor både utvikle studietilbudet i tråd med samfunnets behov, og vi må klare å gjøre studietilbudet vårt bedre kjent i samfunnet. Lavere studiekvalitet og studieproduksjon kan føre til lavere inntekt for NMBU.

Flere tiltak pågår eller er under planlegging. Høsten 2024 ble det satt i gang en strategisk satsning kalt "Velg Mat", et felles rekrutterings- og kompetanseprosjekt for utdanninger innen jordbruks- og matsektoren. Prosjektet er inspirert av det vellykkede "Velg skog"-arbeidet. Målet er å samle utdanningsaktører, næringsaktører og andre aktører innen jordbruks- og matsektoren for å øke synlighet og rekruttering innen mangfoldet av utdanninger og karrieremuligheter i dette området. Vi har tro på at å samordne ressursene til eksisterende og nye rekrutteringstiltak vil ha bedre effekt på framtidig rekruttering og gjøre den mer stabil. Det er også planlagt å bistå med utviklingsstøtte til fakultetene for rekruttering av nye målgrupper. Bedre koordinering av rekrutteringsarbeid mellom ulike enheter er viktig for å utvikle dette arbeidet. Det jobbes også videre med utvikling av studieprogrammene slik at de er tilgjengelige, relevante og attraktive for studiesøkere. Risikoen gjenspeiles i forslag til prioriteringer for 2025, hvor en av prioritetene er å øke studiepoengproduksjonen gjennom fleksibilisering (Sandkasse-innovasjon, som nevnt under

styringsparameter 2). Vi vil derfor beskrive øvrige tiltak som en del av arbeid med denne prioriteringen.

Risiko 6: Utilstrekkelig integrering av bærekraft i kjernevirksomhet og drift

Både i NMBUs strategi og i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet settes det høye ambisjoner for arbeidet med integrering av bærekraft i både kjernevirksomhet og drift. Det er viktig for NMBU å levere i henhold til disse ambisjonene. Dersom NMBU ikke integrerer bærekraft i kjernevirksomhet og drift, kan NMBUs posisjon og omdømme svekkes. Samtidig ser vi en risiko for å mangle ressurser til å koordinere og implementere bærekraftsarbeidet, noe som kan føre til at mål og krav innen bærekraft blir forsinket eller ikke oppnådd. Det betyr at også dette området er påvirket av arbeidet med å få økonomien i balanse.

Det er flere tiltak. Arbeidet med bærekraftsrapportering er i gang. Dette vil bidra til å operasjonalisere strategien ved å sette tydelige mål for integrering av bærekraft i virksomheten og følge med på hvordan vi ligger an til å nå målene. Det har i 2024 blitt jobbet med å opprette et bærekraftsutvalg og med å styrke samarbeidet om bærekraft med SiÅs. Det pågående prosjektet *Bærekraft for alle* har til hensikt å øke kompetanse og bevissthet om bærekraft hos alle NMBUs ansatte. NMBU har utviklet og lansert flere filmer som utforsker hva det kan bety å være et bærekraftsuniversitet og det er gjennomført workshops på alle fakulteter og i universitetsadministrasjonen.

Vurdering av opplegget for styring og kontroll

Tilstanden for styring og kontroll blir vurdert som god. Det er god økonomikontroll internt. Det er utarbeidet internt reglement for økonomistyringen og gjennomgående rutiner. Internrevisor møter styret to ganger årlig, og styret vedtar hvert år en plan for internrevisjonsvirksomheten. Det er de siste årene lagt vekt på lederopplæring, og i den forbindelse er styring og kontroll sentrale temaer.

NMBUs rapporteringssystem er basert på avviksrapportering og omfatter alle nivå i organisasjonen. Tertialrapporten dekker oppfølging og håndtering av avvik på styringsparameterne, tildelingsbrevet og økonomi. Universitetsstyret får også årlige rapporter om status på ulike områder som studie-kvalitet, forskerutdanning, mangfold, likestilling og HMS. I disse rapportene blir det gjort rede for status, utfordringer og tiltak som en vil legge vekt på i det videre arbeidet.

NMBU bruker styringsparameterne i utviklingsavtalen som et verktøy for å utarbeide resultatmål. I 2024 har NMBU arbeidet med å utvikle interne måleparametere, som et verktøy for kontroll av måloppnåelse knyttet til vår strategi. Styringsparameterne og måleparametere er komplementære slik at man ikke rapporterer dobbelt.

På bakgrunn av utviklingen i økonomien de siste årene har rektor vurdert at det er nødvendig med mer direkte oppfølging av fakultetene når det gjelder å overholde budsjettene. Det er innført flere

økonomistyringsmøter mellom rektor og direktør og fakultetsledelsene. I tillegg er det en skjerpet kontroll med budsjettene for enhetene med krav om at de skal gå i balanse. Det er også innført midlertidig ansettelsesstopp ut 2025, og dispensasjoner i særlige tilfeller må godkjennes av rektor.

Styrings- og delegeringsreglementene er under revidering, grunnet ny styringsform og ny UH-lov. Fullmaktstrukturer og kontrollfunksjoner vil bli vurdert for å sikre fortsatt god styring og kontroll av NMBUs oppfølging av lover og regler. Øvrige styrende dokumenter er også under oppdatering.

NMBUs styrings- og ledelsesverktøy, INNSIKT, gir styrings- og ledelsesinformasjon til alle nivåer i organisasjonen. INNSIKT støtter funksjoner som planlegging, analyse og styring. Vi opplever at INNSIKT er et viktig verktøy i arbeidet med å sikre og forbedre styring og kontroll i hele virksomheten.

NMBU gjennomfører internrevisjoner en til to ganger per år og det gir et viktig bidrag til internkontroll av virksomheten. Internrevisjonene utføres av en ekstern part, og gir viktig informasjon om varierte tema innen universitetets ansvarsområder, både hos fakulteter og i administrasjonen. I 2024 var temaet «Administrasjon og drift». Resultatene viste at det er et potensial for å drifte administrasjonen mer effektivt og med jevnere kvalitet på tvers av fakultetene. Det er også forbedringsmuligheter innen virksomhetsstyringen, og vi kan bli enda bedre på endringsledelse og gjennomføringsevne. I rapporten anbefales tiltak, og det har blitt vurdert at oppfølging av internrevisjonen skal sees i sammenheng med omstillingsprosessen.

Vi vurderer at resultat- og regnskapsinformasjonen som NMBU leverer er relevant og pålitelig. Dette bekreftes av at Riksrevisjonen siden fusjonen i 2014 ikke har hatt vesentlige merknader. NMBU har systemer for å melde inn ulike typer avvik og har en egen kanal på nettsiden «Si ifra» der alle avvik meldes inn. For eksempel ble det meldt inn omtrent tilsvarende antall HMS-avvik i 2024 som i 2023, mens det har vært en nedgang i personskader som medførte fravær fra arbeidet. 83 prosent av HMS-avvikene er håndtert og lukket. Tilsvarende informasjon er tilgjengelig for IT-sikkerhet, personopplysninger og kritikkverdige forhold.

Andre vesentlige forhold departementet bør kjenne til

Vi vil informere om at NMBU endrer sin styringsform fra ansatt rektor og ekstern styreleder til valgt rektorat og rektor som styreleder fra 1. august 2025. NMBU vet ikke per mars 2025 hvem som vil inneha rektoratet ved NMBU ved utgangen av 2025. I tillegg har nåværende direktør sagt opp stillingen på grunn av jobbytte. Dette øker driftsmessig risiko. Universitetsstyret arbeider med å sikre nødvendig kompetanse ved overgang til både nytt universitetsstyre og ny daglig ledelse ved NMBU.

Omtale og oppfølging av eventuelle merknader fra Riksrevisjonen

Riksrevisjonen har ikke hatt vesentlige merknader til NMBU siden fusjonen og etableringen av NMBU i 2014.

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Fellesføringer fra tildelingsbrevet

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

I tråd med føringene i tildelingsbrevet har NMBU etablert en helhetlig og systematisk tilnærming til bærekraftig drift, som bygger på de konkrete tiltakene beskrevet under styringsparameter 4. Dette innebærer kontinuerlig vurdering av universitetets miljøpåvirkning samt utvikling av strategier for klimatilpasning, areal- og energioptimalisering.

Positiv utvikling av antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

I 2024 ble det ansatt en person med funksjonsnedsettelse og/ eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Dette er en nedgang fra 2020-21. NMBU vil trappe opp arbeidet med mangfold i etterkant av pågående omstillingsprosess med midlertidig ansettelsesstopp.

Redusere konsulentbruken

NMBU har i 2024 brukt 20,7 millioner kroner på kjøp av kompetanse og tjenester i kontogruppen 670-673. Dette er en nedgang på 26 prosent fra fjoråret. Av de totale kostnadene skriver 2,7 millioner seg fra implementering av fellessystemer i sektoren, som UH-sak og nytt identitets- og tilgangssystem. Dette er store prosjekter hvor vi ikke har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere prosjektledelse i tillegg til daglig drift. Det vil ikke være hensiktsmessig å ansette fast for å dekke behovet, da denne typen prosjekt har begrenset varighet. Av andre større poster kan nevnes utvikling av den nye intranettsiden for NMBU, NMBU.no og digitalisering av emner og kurs. Her er det behov for spisskompetanse som er stadig i utvikling, og NMBU ville ikke vært i stand til å vedlikeholde denne kompetansen over tid. Her er det også sporadiske behov og derfor mer kostnadseffektivt å benytte konsulenter enn fast ansatte. Av andre større enkeltposter er bistand knyttet til overtagelse av Veterinærbyggene fra Statsbygg, hvor det har gjenstått arbeid og reklamasjonssaker som har krevd faglig bistand ut over egne ressurser.

Bruken av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen utgjorde 1,2 millioner kroner i 2024. Hoveddelen av kostnadene er knyttet til en ekstraordinær kampanje til studentrekruttering. Kampen om et stadig lavere antall studenter gjør at det er nødvendig å øke innsatsen for å informere om studietilbudet på NMBU. Øvrig kostnad på dette området gjelder styrking av arbeidet for å synliggjøre forskningen på universitetet.

Se tabell 7 for en mer detaljert redegjørelse av konsulentbruken.

NMBU er svært restriktive med bruk av konsulenter og fremmedtjenester, noe som prosentandelen i forhold til lønnskostnader viser (1,2 prosent).

Tabell 7 Oversikt konsulentbruk ved NMBU

Konto	Konto (T)	Beløp 2024	Beløp 2023
6700	Konsulentttjenester innen økonomi og revisjon	4 017 760	2 778 570
6701	Konsulentttjenester innen juss - juridisk bistand	1 054 007	2 130 130
6710	Konsulentttjenester til utvikling av programvare og IKT-løsninger	5 968 414	10 990 657
6720	Konsulentttjenester til organisasjonsutvikling mv.	997 934	836 598
6721	Konsulentttjenester til rekruttering mv.	137 383	516 250
6722	Konsulentttjenester fra kommunikasjonsbransjen	1 211 671	1 765 363
6730	Andre konsulentttjenester	6 616 331	8 638 954
6731	Produksjonstjenester kommunikasjon, foto, video, tekst, infografikk o.l.	723 142	325 838
Totalsum		20 726 640	27 982 360

Figur 4 Konsulentkostnader i forhold til lønnskostnader

Andre krav i tildelingsbrevet

Sikkerhet og beredskap

1. Hvordan kartlegger virksomheten egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet? Hvis det ikke er gjennomført kartlegging og vurdering av verdier og avhengigheter, hvilke planer har Norges miljø- og biovitenskapelige universitet for dette arbeidet?

NMBU har oversikt over personopplysninger i forskning, samt i administrasjon i form av behandlingsprotokoll for personopplysninger. Via et IT-system vi bruker til å forvalte utleie av laboratorier, finnes det en oversikt over alle laboratorier og lab-utstyr med programvare. Gjennom stoffkartoteket gis en oversikt over alle kjemikalier som brukes. Vi arbeider kontinuerlig med å rydde i skygge-IT-portefølje og oppdatere oversikt over IT-systemer og tjenester (systemoversikt).

NMBU har satt i gang arbeidet med helhetlig verdikartlegging av fysiske og digitale verdier i sine underliggende enheter. Dette et omfattende arbeid, og vår ambisjon er å etablere en oversikt i løpet av 2025.

NMBU har i tillegg et samarbeid med Sikresiden.no om å utvikle et system og en prosess for kartlegging av verdier. Resultatet vil gi sektoren opplæringsressurser og verktøy til bruk for kartlegging og vurdering av verdier i egen virksomhet.

2. Når reviderte Norges miljø- og biovitenskapelige universitet sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?

Vi gikk gjennom og reviderte risikoer innen fysisk sikkerhet høsten 2024, herunder PLIVO samt eksportkontroll og teknologioverføring. Innen fysisk sikkerhet ved NMBU er dette områdene med høyest risiko.

Overordnet risikovurdering av digitale angrep og personvern ble gjennomført i 2023. Disse revideres i 2025 sammen med helhetlig risikovurdering for virksomheten.

Områder med høyest risiko for IKT-sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern:

- Angrep med sosial manipulering og AitM ved hjelp av svært avanserte metoder.
- Skytjenester med økt kompleksitet reduserer kontroll med overføring av informasjon og personopplysninger til tredjeland.
- Ansattes mangel på kompetanse om personvern blir mer kritisk når skytjenester blir lettere tilgjengelige.
- Manglende avviksrapportering; Har gått ned i 2024 etter bedring i 2023.

3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2024.

Viktigste læringspunkter er: Mer opplæring i kriseledelse blant ledere, herunder koordinering, delegere oppgaver, loggføring, bruk av tiltakskort, samarbeide på tvers av organisasjon og systematisk evaluering.

Øvelsen med CSIRT (Computer Security Incident Response Team) ga viktige læringspunkter for beredskapsmessige forhold, herunder struktur, organisering og bruk av planverk og rutiner.

Arbeidsformen til CSIRT er i all hovedsak digital, og en anbefaling er å supplere med analoge metoder for å øke robustheten, og for å kunne gjennomføre beredskapsarbeid "offline".

4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap. 7).

NMBU har et styringssystem for sikkerhet, men er i prosess med å utarbeide et nytt styringssystem for sikkerhet og beredskap som passer dagens situasjon bedre. Styringssystemet samler og setter

rammene for helhetlig sikkerhetsstyring på tvers av alle sikkerhetsområdene, deres regulatoriske krav og risikobilder. Styringssystemet angir overordnede prinsipper, sikkerhetsmål og strategier for det systematiske arbeidet som skal beskytte NMBU sine verdier, herunder menneskers liv og helse, informasjon, informasjonssystemer, materiell og objekter. Styringsprosessene ved NMBU involverer hele organisasjonen i henhold til vedtatte styringslinjer.

De ulike sikkerhetsområdene har ulikt hovedfokus, samtidig som de henger sammen og er delvis avhengige av hverandre. Hvert sikkerhetsområde har en dokumentstruktur underlagt styringssystemet. Dette inkluderer også *Ledelsessystem for informasjonssikkerhet og personvern (LSIS)*.

Styringssystemet beskriver roller og ansvar og hvordan dette er fordelt i linjeorganisasjonen, sikkerhetsorganisasjonen og beredskapsorganisasjonen.

Informasjonssikkerhet og personvern

NMBU har i 2024 etablert et personvernverktøy som gjør det enklere å kontinuerlig oppdatere og vedlikeholde behandlingsprotokollen. NMBU har økt innsatsen på forhåndsgodkjenning av systemer og tjenester som godkjennes for bruk av NMBU-ansatte samt tilgjengeliggjort en oversikt og prosedyre for godkjenning av nye tjenester.

NMBU har utarbeidet et nytt IKT-reglement, hvor vi har tatt inn ansvar for beskyttelse av NMBUs data og økt fokus på informasjonssikkerhet. Nytt IKT-reglement blir gjort gjeldende tidlig i 2025. NMBU har også innført en mobilpolicy som forutsetter at NMBU-eide mobiltelefoner inngår i flåtestyring med administrasjonsverktøy (MAM/MDM).

NMBU har styrket identitetsforvaltningen med innføring av nytt ID-administrasjonssystem (IAM) i samarbeid med SIKT. Videre har NMBU innført EntraID på Feide (Microsoft ID-forvaltning). Dette gjør det enklere for brukerne å logge inn på Feide og øker sikkerheten.

NMBUs beredskaps- og kontinuitetsplan for IKT-infrastruktur er under revisjon og vil foreligge i 2025.

Behandlingsprotokoll

Figur 5 Behandlingskontroll ved NMBU

Avsetninger

De siste årenes kostnadsøkninger har sammen med planlagte investeringer ført til at avsetningsnivået de siste årene har blitt betydelig redusert. Ubrukte midler overfor Kunnskapsdepartementet er ved utgangen av 2024 ytterligere redusert med 14,7 millioner kroner til 17,5 millioner kroner³. De samlede avsetningene utgjør ved utgangen av 2024 1,7 prosent av årets tildeling.

Avsetninger knyttet til andre forhold enn investeringer utgjør ved utgangen av 2024 0 millioner kroner. Enhetene har i sum så store merforbruk at deres avsetninger i sum utgjør 0 kroner. Styret har i 2024 videreført ordningen med en usikkerhetsavsetning som gjør NMBU i stand til å håndtere denne situasjonen.

Av øvrige avsetninger utgjør avsetninger til igangsatte investeringer i vitenskapelig utstyr og oppgraderinger og vedlikehold av bygningsmassen. Dette tilsvarer 1,7 prosent av årets tildeling fra departementet og utgjør til sammen 26,8 millioner kroner⁴.

Avsetningene vurderes fortsatt å ligge på et uhensiktsmessig lavt nivå og NMBUs finansielle handlingsrom er svekket i 2024, men anses ikke å ha påvirket NMBUs måloppnåelse i 2024.

³ Avsetninger eksklusiv ikke-inntektsførte bevilgninger.

⁴ Beløpet inkluderer 20 millioner kroner i ikke-inntektsført bevilgning.

Utarbeidelse av investeringsplan

Universitetsstyret reviderer årlig universitetets investeringsplan i henhold til F05-20. Universitetsstyret behandlet investeringsplanen 6. mars 2025. Planen oversendes Kunnskapsdepartementet.

Tilstandsvurdering av bygningsmassen

1. Hvordan institusjonen har benyttet tilstandsvurderingen for planlegging av vedlikehold/oppgradering/ rehabilitering

NMBU gjennomførte i 2023 en kartlegging av tilstanden på hele bygningsmassen ved hjelp av kartleggingsverktøyet Multimap. Vår plan er å oppdatere tilstandsgrad for hele bygningsmassen hvert femte år. Det er besluttet at NMBU skal utarbeide vedlikeholdsplaner med verktøyet Multimap i løpet av 2025, basert på kartlagt tilstandsgrad. Tilstandskartleggingen vil danne hovedgrunnlaget for utarbeidelse av vedlikeholdsplaner med perspektiv fra ett til fem år.

I 2024 er det også utført kartlegging av tilpasningsdyktighet og funksjonell egnethet av bygningsmassen ved hjelp av Multimap. Dette gir oss mulighet til i framtida å vurdere og tilpasse bygningene i forbindelse med rehabilitering og ombygging. Dette vil videre danne grunnlag for strategisk forvaltning av bygningsmassen samt bidra til effektiv gjennomføring av virksomhetens kjerneaktiviteter.

2. Overordnet om tilstanden til bygningsmassen, herunder ev. vesentlige endringer fra forrige rapportering

Den gjennomsnittlige tilstandsgraden for NMBUs bygningsmasse er uendret og ligger på 1,09. Ut over Tårnbygningen er det ikke utført nevneverdige rehabiliteringsprosjekter i 2024 som endrer samlet tilstandsgrad. På enkelte bygninger er det gjort mindre utbedringer, som for eksempel ny takteking, noe som gir en svak forbedring. På andre bygninger har hendelser ført til en svak forverring. For de fleste bygningene opprettholdes tilstanden.

Fordi en tredjedel av NMBUs bygningsmasse er forholdsvis ny, har den en relativt lav samlet tilstandsgrad. Veterinærbygningen ble tatt i bruk i 2020. Selv om den samlede vektete tilstandsgraden for hele bygningsmassen er relativt god, er det flere bygninger som har dårlig tilstand og behov for totalrehabilitering og ombygging.

3. Særskilte tiltak som universitet har foretatt

NMBU har igangsatt rehabilitering av Tårnbygningens fasader og vinduer i 2022. Bygningen er fredet, og det omfattende arbeidet ferdigstilles våren 2025. Aud Max skal rehabiliteres. (Se nærmere beskrivelse under kapittel «Framtidsutsikter»).

I 2024 har vi gjennomført energikartlegging i Veterinærbygningen med støtte fra Enova. Dette skal følges opp med tiltak i 2025. Det jobbes også med utbedringer og reklamasjonssaker for noen titalls millioner. Disse utføres i 2025.

4. Særlige saker/ utfordringer knyttet til konkrete bygg som KD bør være orientert om

NMBU har flere større bygninger som har store rehabiliterings- og ombyggingsbehov. Dette gjelder i hovedsak følgende bygninger:

- Tårnbygningen (8300 kvm) - verneverdig bygg som har behov for total innvendig rehabilitering og nytt tak. Bygget mangler balansert ventilasjonsanlegg og har ikke godt nok inneklima.
- Økonomibygningen (1962 kvm) - verneverdig bygg som har behov for totalrehabilitering både innvendig og utvendig.
- Tivoli (2178 kvm) - verneverdig bygg som har behov for totalrehabilitering både innvendig og utvendig.
- Cirkus (3513 kvm) - verneverdig bygg som har behov for totalrehabilitering både innvendig og utvendig.
- Meieribygningen (9398 kvm) - verneverdig bygg som har behov for totalrehabilitering både innvendig og utvendig.
- Rehabilitering av TF-kvartalet.
- Rehabilitering av Bioteknologibygningen.
- Rehabilitering av Husdyrfagbygningen.
- Rehabilitering Vollebekk.
- Rehabilitering av Jordfagbygningen.
- Rehabilitering av avdeling Sandnes.

Større byggeprosjekter under utvikling

NMBU har ingen planlagte byggeprosjekter med investeringskostnad over 300 millioner kroner.

Oppfølging av Strategi for digital omstilling

NMBU innførte i 2024 sektorens nye felles system for identitetsforvaltning og tilgangskontroll (IAM). Systemet vil gjøre digitalisering enklere og bidra til en bedre brukeropplevelse for brukere på NMBU. I tillegg vil det bidra til økt sikkerhet og etterlevelse knyttet til tilgangsstyring i våre tjenester og systemer.

Plattform for moderne applikasjoner (PFMA) og NMBU integrasjonsplattform (NIP) ble etablert i 2024. Begge plattformer vil legge til rette for økt digitalisering på NMBU, og de vil bidra standardisering, effektivisering og høynet sikkerhet for dataflyt mellom systemer.

I 2024 har NMBU IT, med finansiering fra forskningsutvalget (FU), anskaffet og bygget ny infrastruktur for lokal tungregning (HPC). Rektor besluttet i 2024 at Orion, NMBUs klynge for tungregning, skal etableres som leiested og være et lokalt HPC-tilbud for forskning og undervisning. Ny versjon av Orion vil bli lansert i løpet av første kvartal 2025.

Bestilling i tildelingsbrevet for 2025

Nye studieplasser innen nukleære fag

Nye studieplasser innen nukleære fag var en hovedprioritering fra Regjeringa i 2023. Det ble opprettet 40 studieplasser; 20 studieplasser ved Universitetet i Oslo og 20 studieplasser ved NMBU. I årets tildelingsbrev fra KD bes NMBU spesifikt om å kommentere oppfølgingen av studieplasstildelingen til nukleære fag i årsrapporten for 2024.

NMBU er svært glad for at KD har tildelt studieplasser innen nukleære fag. NMBU har høy fagkompetanse på området og er motivert til å bidra til å utdanne kandidater på fagfeltet. Å etablere nye studietilbud er krevende, og NMBU arbeider hardt for å utvikle et attraktivt studietilbud innen nukleære fag. Da tildelingen av studieplasser kom i 2023, hadde ikke NMBU en egen gradsutdannelse innen nukleære fag, og den tunge nukleære kompetansen ved NMBU har vært lite kjent blant studiesøkende ungdom. Men, siden NMBU har et aktivt og internasjonalt anerkjent fagmiljø innenfor miljøkjemi, med tyngde innenfor radioaktivitet i miljøet, var det gode muligheter for nokså raskt å opprette et nytt studietilbud.

Høsten 2023 etablerte NMBU studieretningen Radioaktivitet i miljøet i bachelorprogrammet i Miljøvitenskap, med 20 studieplasser tildelt det nye tilbudet. Dessverre ble studieretningen ikke tilstrekkelig synlig for studiesøkere. Høsten 2023 vedtok derfor NMBU å opprette to nye studieprogram; bachelorprogrammet Radioaktivitet og miljø (B-RAMI) og masterprogrammet Nukleær- og miljøvitenskap (M-RAMI).

NMBU økte i 2024 markedsføringen av de nye studieprogrammene, og en spisset markedsføring fortsetter i 2025, blant annet gjennom kampanjen *Gjør Norge tryggere med utdanning fra NMBU*. Høsten 2024 ble de første studentene tatt opp i de nye studieprogrammene, i alt 17 startende studenter. Oppstart av M-RAMI høsten 2024 var to år før normert oppstart (høsten 2026), nettopp for å kompensere for manglende bachelorstudenter høsten 2023. Flere masterstudenter fra andre programmer tar emner innen, og vil gjennomføre, master i nukleære fag. Vi mener derfor at etter hvert som programmet blir mer kjent, vil det bli et populært masterprogram.

- Fra og med høsten 2025 vil det være internasjonalt opptak på M-RAMI. Til dette programmet legger vi opp til å ta opp studenter med forskjellig bakgrunn. For eksempel vil studenter med bakgrunn fra biologi eller kjemi være kvalifiserte til å ta mastergrad i nukleære fag. Dette betyr at vi på sikt vil få et større utvalg kvalifiserte søkere.
- Fra og med høsten 2026 vil M-RAMI ta imot utenlandske masterstudenter gjennom Erasmus Mundus Joint Masters. Dette er et samarbeidsprosjekt der studenter vil kunne gjennomføre mastergraden sin på tvers av samarbeidsuniversitetene; Porto University (Portugal), University of Hasselt (Belgia), Florida International University (USA), Fukushima University (Japan), Institute of Radiation Protection and Dosimetry (Brasil) og NMBU.
- Det er allerede opprettet nye emner i nukleær dekommisjonering, radioøkologi, analytisk radiokjemi, atomberedskap og nukleær industri, anlegg og aktiviteter. Undervisningen i noen av disse nye emnene vil starte i studieåret 2025/ 2026. Når de nye og reviderte

emnene er startet, vil vi benytte deler av emnetilbudet til å etablere etter- og videreutdanningstilbud for å svare på etterspørselen etter slike.

- For å håndtere et økt emnetilbud og større studenttilfang er det tilsatt en ny førsteamanuensis i radiokjemi i 100 prosent stilling. Medarbeideren starter våren 2025 og skal ta del i undervisningen fra høsten 2025.

Studenter i radiokjemi gjennomfører forsøk på isotoplabben i Jordfagbygningen. Foto: Tommy Normann, NMBU

Vurdering av framtidsutsikter

I 2025 vil NMBU endre styringsform fra enhetlig ledelse med ansatt rektor og ekstern styreleder, til valgt rektor som styreleder og en universitetsdirektør som leder av den administrative virksomheten. Universitetsstyret ser at det er en risiko ved skifte av styreform, når man samtidig står i en omstillingsprosess, men vil arbeide for å minimere utfordringene knytta til skiftet. Styret har tro på at NMBU har større mulighet til å ta ut forventede gevinster fra strategi og utviklingsavtale med mer opplevd medbestemmelse.

Overordnede prioriteringer

Den økonomiske situasjonen setter stort preg på framtidsutsiktene, både for 2025 og videre. En stor innsats blir lagt ned for å sikre en økonomi i balanse, samtidig som det er viktig å fortsette utvikling og progresjon. NMBU har følgende prioriteringer for 2025:

Hovedprioritering:

- Videreutvikle og omstille organisasjonen for å oppnå en økonomi i balanse

Prioriteringer for å videreutvikle organisasjonen (sikre inntekter):

- Øke studiepoengproduksjon gjennom fleksibilisering
- Øke inntekter fra andre kilder enn KD
- Realisere NMBU som levende laboratorium

Prioriteringer for å effektivisere virksomheten (reducere kostnader):

- Effektiv arealbruk - redusere kostnader gjennom sambruk og deling
- Bli bedre på samhandling og kunnskapsdeling

Nedenfor følger en nærmere beskrivelse av de seks prioriteringene for 2025:

Videreutvikle og omstille organisasjonen for å oppnå en økonomi i balanse

Dette er hovedprioriteringen for NMBU i 2025. Universitetsstyret er godt kjent med de økonomiske prognosene, og rektor viser til oppdatert langtidsprognose omtalt senere i dokumentet. NMBU går inn i en tid med en krevende økonomisk situasjon og har iverksatt tiltak for å få økonomien i de kommende årene i balanse. Det er behov for å jobbe mer med dette på tvers av sentre, fakulteter og enheter, og koordinere initiativene. Dette blant annet for å følge opp synergier og gevinstrealisering. Det er derfor under etablering et program for omstilling. Formålet med omstillingsprogrammet er å sikre økonomisk balanse slik at NMBU har handlingsrom til å kunne levere på samfunnsoppdraget og utvikle NMBU for framtida. For at NMBU skal kunne få et slikt handlingsrom skal omstillingsprogrammet identifisere, konkretisere og sikre realisering av tiltak som reduserer netto driftskostnader med om lag 200 millioner kroner innen utgangen av 2028. Det haster å redusere kostnadene; Bare i 2025 må de reduseres med om lag 100 millioner.

For å klare å redusere netto driftskostnader, er det nødvendig å se på alle sider av NMBUs aktiviteter. Det gjelder administrasjon, utdanning, forskning og innovasjon. Vi må derfor både se på lokale fakultetsvise tiltak og tiltak som går på tvers av organisasjonen. Som et eksempel på det siste

peker rektor på internrevisjonsrapporten fra KPMG, som ble lagt fram for universitetsstyret 18. juni. Arbeidet med innføring av ny leiestedsmodell og mål om arealreduksjon er andre eksempler.

Øke studiepoengproduksjon gjennom fleksibilisering

Studieplassene vi har må prioriteres og balanseres i et endret utdanningsmarked med mindre ungdomskull og arbeidstakere i omstilling. Svaret her ligger i fleksibilisering. Det er her den største utfordringen står; Å ivareta mangfoldet av ulike kompetansebehov. Digitalisering være en viktig nøkkel for å få til det, altså en dimensjonering av studieplasser mot ulike målgrupper og ikke en tradisjonell tildeling til fag. Fakultetenes studieutvalg arbeider med å utvikle studietilbudene til nye målgrupper. Vi har fagkompetansen som etterspørres, men framover handler det mer om å se på hvilke formater vi tilbyr, slik at vi dimensjonerer tilbudet mer i tråd med samfunnets behov.

Ved å tilby et utvalg av fleksible læringsalternativer og erfaringsbaserte utdanninger på tvers av fakultetene, sikter vi mot å nå en bredere og mer mangfoldig studentgruppe. NMBU har et stort potensial til å bidra til det grønne skiftet gjennom for eksempel kombinasjon av samfunns- og økonomifag med naturvitenskap og teknologi. Dette vil ikke bare bidra til å øke vår studiepoengproduksjon og gjøre oss mer rustet til å håndtere trangere økonomiske tider, men også styrke vår posisjon og tiltrekke flere kvalifiserte og motiverte studiesøkere.

Utvikling av mer fleksible utdanninger er et kontinuerlig arbeid, og parallelt med dette utviklingsarbeidet må vi samtidig jobbe med andre strukturelle tiltak som kan bidra til å øke studiepoengproduksjonen. For å tiltrekke oss enda flere og motiverte studenter skal vi videreutvikle vår nye rekrutteringsstrategi og rekrutteringsprosess samt synliggjøre utdanningene på en mer markedstilpasset måte. Vi skal også iverksette tiltak som legger til rette for god progresjon for våre studenter ved blant annet å sette søkelyset på universell utforming av læringsmiljøet, legge til rette for gode kompetansetilbud for ansatte og ikke minst følge opp utviklingen av kunstig intelligens med gode kompetansetilbud og føringer for studenter og ansatte.

Øke inntekter fra andre kilder enn KD

NMBU får det meste av sine inntekter gjennom tildelinger fra KD. I arbeidet med å få økonomien i balanse er det viktig at NMBU arbeider aktivt med å finne alternative inntektskilder. Det er etablert et fundraising-prosjekt som det skal jobbes videre med i 2025. Relevante tiltak vil være å sette tydelige resultatmål og bruke rektoratets rolle mer aktivt i arbeidet med fundraising. NMBU vil arbeide med å øke kvaliteten på og antall søknader til Forskningsrådet og EU, noe som vil bidra til å redusere risikoen og utfordringer knyttet til finansiering av forskning og forskningsinfrastruktur. Bedre koordinering av forskningsstøtte og større grad av samfinansiering mellom fakultetene og eventuelle sentrale midler, er relevante tiltak i denne sammenhengen. Det arbeides med en ny faglig satsning på fremragende forskning, utdanning og innovasjon for bærekraft (FFUI 3.0 Bærekraft), som blant annet vil utvikle unge forskertalenter, etablere nye bærekraftsarenaer og øke

innovasjon og nyskapingskompetanse. Med den nye finansieringsmodellen vil vi sikre bedre forutsigbarhet og incentiver til å søke og drifte eksterne forskningsprosjekter. I tillegg vil vi arbeide med aktivt å søke andre forskningskilder som for eksempel næringsaktører innen akvakulturnæringen.

Realisere NMBU som levende laboratorium

NMBU har gjennom hele sin historie benyttet sin eiendomsmasse, skogsarealer, dyrket mark, driftsbygninger og park som viktige supplementer til den teoretiske undervisningen. Rektor mener at denne bruken kan defineres gjennom begrepet 'levende laboratorium', men at det bør legges vekt på å arbeide videre med definisjonen av begrepet. Denne prioriteringen vil bestå i å samle, synliggjøre og videreutvikle eksisterende initiativer, og i tillegg posisjonere oss i søknader om store EU-prosjekter (f.eks. delta i EU-mission 'A Soil Deal for Europe'). En samlet ledergruppe ved NMBU ønsker at den neste generasjonen av bærekraftsarenaer skal knyttes opp mot NMBU som levende laboratorier.

Det er aktuelt å synliggjøre det vi allerede gjør som et levende laboratorium, presentere konseptet og identifisere aktuelle interessenter for samarbeid. Relevante tiltak kan for eksempel være å bruke NMBUs infrastruktur og uteområder i utdanning og forskning, utvikle egne løsninger gjennom studentprosjekter og forskning, bruke infrastruktur til arbeidstrening, flere kortreiste ekskursionsjoner, mer etter- og videreutdanning knyttet til egne områder, kompetansebygging hos undervisere og etablering av et mottakssenter for samordning av prosjekter. Flere tiltak innenfor prioriteringen vil kunne bidra til økt inntjening for NMBU.

NMBUs park er et godt eksempel på hvordan NMBU bruker sine arealer som levende laboratorier. Foto: Tommy Normann, NMBU

Effektiv arealbruk – redusere kostnader gjennom sambruk og deling

Rektor viser til arbeidet med ny campusutviklingsplan. Den legger blant annet til grunn at vi deler og sambraker arealene. Denne prioriteringen vil følge opp campusutviklingsplanen med mål om å redusere driftskostnadene ved bruk av bygningene. Vi vil arbeide videre med å utnytte byggene våre bedre ved å vurdere om arealer kan sambrukes, for eksempel gjennom en samlokalisering av deler av Fakultet for biovitenskap med Veterinærhøgskolen i Veterinærbygningen. Det er også relevant å utnytte undervisningslaber bedre, for eksempel i Veterinærbygningen og Bioteknologibygningen, for bedre utnyttelse av areal og for mer samhandling. (Konkrete eksempler kan være å sette sammen timeplaner og aktuelle fakulteter med forslag til løsninger for hvilken undervisning som kan være hvor). Det er også et stort behov for å samarbeide om å bruke tyngre forskningsutstyr. Mye av utstyret er kostnadskrevenende, og det er ikke hensiktsmessig å duplisere utstyr. Å skape en kultur for å dele på utstyr krever en god involvering av de ansatte for å gi god forståelse for behovet for slik deling.

Det er viktig å jobbe med kultur for å bruke arealene godt. I den anledning blir det viktig med gode fortellinger om mulighetene på campus. Kommunikasjon er sentralt når det jobbes med arealeffektivisering. Omstillingsprogrammet kan bidra til å synliggjøre behovet for faglige diskusjoner i tett befolkede miljøer.

Bli bedre på samhandling og kunnskapsdeling

NMBU skal de neste årene inn i en krevende periode for å tilpasse seg en annen budsjettsituasjon. I arbeidet med å redusere kostnader vil vi se på hvordan vi kan gjøre aktivitetene våre smartere og mer effektivt. Det er viktig at NMBU blir mer profesjonelle i gjennomføringen av utviklingsprosjekter, og at vi klarer å se virksomheten mer helhetlig. Et eksempel på områder det er aktuelt å se nærmere på er bruk av leiestedsmodellen. Kunstig intelligens får stadig økende relevans for samfunnet, og vi må se nærmere på behovene for tiltak for å imøtekomme dette. Det er samtidig aktuelt å se nærmere på relevante tiltak innen digitalisering, samt få på plass en modell for audiovisuelt utstyr der ansvaret er plassert på ett sted. Det er nødvendig å avveie hva vi kan gjøre av utviklingsoppgaver framover samtidig som vi driver med omstilling.

Budsjettfordeling

Tabell 8 Vedtatt budsjett for 2025

(mill. kroner)				
Budsjettenhet	Netto- ramme 2024	Netto- ramme 2025	Endring	%-vis endring
Disponible midler*	1 576,9	1 644,5		
Fakulteter	893,5	940,5	47,0	5,3 %
Rektorat	5,4	5,6	0,2	3,8 %
Sentre	59,2	61,3	2,0	3,4 %
Eiendomsavdelingen	-56,0	-58,4	-2,3	-4,1 %
Universitetsadministrasjonen, øvrige avd.	270,6	302,4	31,8	11,8 %
Felles poster	34,7	34,9	0,2	0,5 %
Rekrutteringsstillinger	137,2	134,4	-2,8	-2,1 %
Satsningsmidler	51,2	47,6	-3,6	-7,0 %
Sum ramme drift	1 395,8	1 468,3	72,5	5,2 %
Internhusleie, fellesarealer	34,6	36,0	1,3	3,8 %
Funksjonell og teknisk oppgradering av bygg	85,3	88,5	3,2	3,8 %
Sum eiendom og investeringer	119,9	124,5	4,6	3,8 %
Rektors reserve	5,1	5,1	0,0	0,0 %
Til uforutsette kostnader	54,9	46,7	-8,2	-14,9 %
Sum reserver	60,0	51,8	-8,2	-13,7 %
Inndekning Ukrainske flyktninger	-1,0	0,0	1,0	0,0 %
Sum særskilte tildelinger	-1,0	0,0	1,1	0,0 %
Samlet disponering av midler	1 574,7	1 644,5	69,9	4,4 %

Budsjettfordeling for 2025 er preget av trange rammer, men med noen lyspunkter knyttet til økt resultatuttelling som i noen grad demper effekten av øvrige reduksjoner i tildelingen. NMBU har gjort grep for å skape en noe mer forutsigbar situasjon når det gjelder energi, men vi ser nå et nytt normalnivå som skaper press på institusjonens økonomi. Universitetet har valgt å videreføre en

usikkerhetsavsetning på nærmere 47 millioner kroner for å møte framtidig usikkerhet knyttet til kostnadsutvikling og framtidige inntektsmuligheter.

Til tross for en krevende økonomisk situasjon har institusjonen prioritert å sette av midler til å sikre framtidige investeringer i vitenskapelig utstyr (9,6 millioner kroner) og driftsrelatert infrastruktur til forskningssentre og IKT-infrastruktur (9 millioner kroner).

Med tanke på den framtidige utviklingen i tildelinger har universitetet tatt grep for å redusere kostnadsbasen. Dette arbeidet må intensiveres i 2025, samtidig som vi undersøker alternative inntektsmuligheter.

Campusutviklingsplanen

NMBU er godt i gang med å revidere vår plan for utvikling og vedlikehold av campus Ås. Til tross for en krevende økonomisk situasjon må vi være i stand til å tilby studenter og forskere oppgraderte og funksjonelle lokaler. Økte kostnader på flere andre områder gjør at NMBU har måttet nedjustere den planlagte takten på oppgradering og utvikling av bygningsmassen. NMBU legger nå i utgangspunktet opp til å følge opp campusutviklingsplanen med i underkant av 500 millioner kroner de neste fem årene.

Det neste store prosjektet er rehabilitering av Aud Max som er i en oppstartsfase og vil bli gjennomført i all hovedsak i årene 2026 og 2027. Forprosjektet for totalrehabilitering av Aud Max ble ferdigstilt i 2024. Dette er en bygning med bruttoareal på 4280 kvm. Bygningen stenges ned fra 2026. Aud Max er en fredet bygning med stort behov for utvendig og innvendig teknisk og funksjonell oppgradering. Arealene skal tilpasses den økte studentmassen, nye forskriftsmessige krav, universell utforming og energioptimalisering. Bygningen skal gjøres mest mulig fleksibel og funksjonell for dagens og framtidens bruk. Kostnadsestimat for dette prosjektet er 200 millioner kroner, en sum som nok er for liten til å kunne gjennomføre alle ønskede tiltak.

VI Årsregnskap

Årsregnskapet ble godkjent av Universitetsstyret 6. mars 2025 og er vedlegg 3 i denne rapporten.

Vedlegg 1: Utfyllende informasjon om oppnåelse av sektormål 1 og 2

Kunnskapsdepartementet har gjort noen endringer i sin mal for årsrapport og ønsker mindre detaljeringsgrad om resultat på tidligere nasjonale måleparametere. Dette er imidlertid nyttig informasjon som en del av NMBUs interne årsrapportering og er derfor inkludert som vedlegg til årsrapporten.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning. Del 1: Forskning

NMBU har ambisjoner om at forskningen skal holde høy kvalitet for å kunne drive morgendagens bærekraftige samfunnsutvikling. Tabell 9 viser sentrale forskningsindikatorer for siste treårsperiode.

Tabell 9 Indikatorer for forskning ved NMBU -eksternfinansiering, publisering og forskerutdanning – 2022-2024

	2022	2023	2024
Antall aktive større forskningssentre med ekstern finansiering	4	5	5
Bidraginntekter (kr) fra Forskningsrådet/ RFF per årsverk førsteamanuensis og professor	769 153	777 570	802 580
Bidraginntekter (kr) fra EUs rammeprogram for forskning og innovasjon per årsverk førsteamanuensis og professor	126 220	152 857	178 562
Andre bidrags- og oppdragsinntekter (kr) per årsverk førsteamanuensis og professor	577 074	570 015	592 162
Publikasjonspoeng per faglig årsverk	1,14	1,04	1,07*
Antall disputaser	68	84	73

*Foreløpig tall per 7. februar

Forskningsrådet og andre nasjonale finansieringskilder

I 2024 hadde NMBU fem aktive forskningssentre med finansiering fra Forskningsrådet. Norsk nukleært forskningssenter (NNRC) er det nyeste i rekken og er et samarbeid mellom NMBU, UiO og IFE som skal styrke Norges kompetanse innen nukleær vitenskap. Øvrige forskningssentre er Skatteforsk, SFI EarthresQue, SFI Foods of Norway (avsluttet i desember 2024) og FME Bio4Fuels.

Det var ingen sentertildelinger i 2024 i Forskningsrådet, med unntak av senter for norsk som fagspråk. Ingen nye sentre ble dermed tildelt NMBU dette året, men NMBU har deltatt i pågående søknadsprosesser med flere initiativ som vil avgjøres i 2025. NMBU sendte åtte skisser til SFI-ordningen i 2024. En av søknadene, *Exploring Innovative and sustainable food processing using Norwegian raw materials for enhanced utilisation, self-sufficiency and health*, er kvalifisert til å sende full søknad i 2025 og kan bli et viktig bidrag mot løsninger for bærekraftig matproduksjon.

Inntekter fra Forskningsrådet har hatt en positiv utvikling de siste årene, og NMBU oppnår svært gode resultater. Samlede inntekter fra Forskningsrådet og Regionale forskningsfond til prosjekter i

2024, økte moderat fra 302 millioner kroner i 2023 til 313 millioner kroner i 2024. For inntekter per årsverk førsteamanuensis og professor ser vi også en moderat økning i siste treårsperiode (se Tabell 9), og da fra et allerede høyt nivå.

Antallet søknader til Forskningsrådet har vært stabilt i siste treårsperiode på om lag 230 søknader per år. I 2024 var det en liten nedgang i antall søknader med NMBU som prosjekteier og en liten økning i søknader med NMBU som partner. Tilslagsprosenten for innsendte søknader i 2024 med NMBU som prosjekteier var på hele 46 prosent.

Horisont Europa

NMBU har hatt en god søknadsaktivitet på EU-området i 2024. Universitetet sendte 58 søknader til Horisont Europa, med NMBU som koordinator i ni av samarbeidssøknadene. Disse resultatene ligger over ambisjonsnivået og opprettholder den positive trenden fra de siste årene. 33 søknader er ferdig evaluert, og til nå er tre innvilget. Det gir en foreløpig suksessrate på ni prosent.

Sammenlignet med tidligere år er dette en nedgang. Innenfor pilar 1 kan nedgangen delvis skyldes at mange gode kandidater fikk sine søknader innvilget i perioden 2020-23. Samtidig gikk antall søknader til MSCA og ERC litt opp i 2024, og de fleste av disse venter vi på resultatene av.

I tråd med nedgangen i innvilgede søknader har verdien av nye kontrakter per FoU-årsverk (tidligere nasjonal styringsparameter) gått betydelig ned. For 2024 ligger den på 66 600 kroner mot 126 000 kroner i 2023. Det er naturlig at resultatene svinger noe, og vi avventer resultatene for søknader under behandling og vil deretter gjøre opp status. Trenden de siste årene er oppadgående både når det gjelder søknadsaktivitet og inntjening av midler. På grunn av tidligere års gode resultater er bidragsinntekter per årsverk førsteamanuensis og professor i 2024 økt sammenliknet med 2022 og 2023, se Tabell 9.

Universitetet har innført flere nye tiltak for å stimulere til flere og bedre søknader framover. Vi skal opprette en arbeidsgruppe for å styrke fokuset og innsatsen på området, og en FRIPRO-ERC Masterclass er startet opp. Her ønsker NMBU å utnytte likhetene mellom ERC og FRIPRO til å dyrke fram godt forberedte ERC-søkere på sikt. NMBU har i tillegg arbeidet med en intern erstatning for EU-insentivet innenfor Regelstyrt resultatbasert omfordeling (RBO) fra Kunnskapsdepartementet. I 2024 vedtok universitetet en ny intern budsjettmodell som inkluderer insentiver til å søke og drifte EU-prosjekter.

Forskerutdanningen

NMBUs forskerutdanning holder et høyt faglig nivå, men det er fortsatt rom for forbedring på enkelte områder. I 2024 ble det tatt opp 90 nye ph.d.-kandidater og avlagt 73 doktorgrader ved NMBU. Opptakstall er på litt lavere nivå sammenlignet med de seneste årene, og antall avlagte doktorgrader er omtrent på samme nivå som i de foregående årene.

Gjennomføringsgrad i forskerutdanningen måles ved å se på antall kandidater som har fullført utdanningen innen seks kalenderår etter opptak. Gjennomføringsgraden for NMBU har hatt en nedadgående trend de siste årene fra 73 prosent i 2021, 69 prosent i 2022 og 65 prosent i 2023. I 2024

var gjennomføringsgraden på 70 prosent, og den nedadgående trenden ble altså snudd med en svak positiv utvikling. 70 prosent vurderes imidlertid som noe lavt, og det er et mål at den skal videre opp. En lav gjennomføringsgrad vil ha negativ påvirkning på NMBUs evne til å nå målene i utviklingsavtalen.

For å forhindre at gjennomføringsgraden stagnerer på et lavt nivå, har NMBU iverksatt flere tiltak. Disse inkluderer forbedret veiledning og støtte, veilederopplæring, regelmessige framdriftsevalueringer og profesjonalisering av administrativ støtte. De fleste ph.d.-kandidater melder at de er i rute med forskningsarbeidet (78 prosent) og utdanningen (87 prosent), tilhører en aktiv forskergruppe ved sitt fakultet (71 prosent), er fornøyde med samarbeidet med veilederne (79 prosent) og tilfredse med livet som ph.d.-kandidat ved NMBU (90 prosent).

De periodiske evalueringene og den årlige gjennomgangen av forskerutdanningen på fakultets- og universitetsnivå bidrar til å identifisere forbedringsområder og legge grunnlag for tiltak. NMBU har de senere årene satt søkelys på flere viktige områder: gjennomføring på normert tid, veilederopplæring og kompetanseutvikling, karriereutvikling og karriereveiledning for ph.d.-kandidater, forskningsetikk samt muligheter og utfordringer knyttet til bruk av kunstig intelligens i forskerutdanningen.

Vitenskapelig publisering og åpen vitenskap

Publikasjonspoeng per fagårsverk vært stabilt ved NMBU i siste treårsperiode (Tabell 9). Per 7. februar er det foreløpige 2024-tallet for NMBU 1029 vitenskapelige publikasjoner. Det er en liten økning fra 2023.

I 2024 har sentrale nasjonale arbeider for å utvikle åpen vitenskap og publisering vært *Strategi for vitenskapelig publisering etter 2024*, *Kvalitet i vitenskapelig publisering* og *NOU 2024/14 Med lov skal data deles*. NMBU har aktivt bidratt med innspill til disse dokumentene, forankret i innsikt hos fagmiljøer og administrasjon.

NMBU har i vedtak og handlinger vært tydelig i oppfølging av nasjonal politikk og internasjonale føringer. 2024 var første året med *NMBUs Rights Retention Strategy* fra 2023. Mønsteret for åpen publisering har ikke i vesentlig grad blitt endret. Her ligger et potensial for alternativ og godkjent åpen publisering gjennom forsterket intern kunnskapsutvikling. NMBU deltar i SIKTs diamant åpen publiseringsportal SciPost. Dette er en sped begynnelse. Etablering av kanaler for diamant åpen publisering er en krevende, men viktig del av strategien for vitenskapelig publisering framover. NMBU har etablert DataverseNO som universitetets løsning for åpen arkivering av forskningsdata. Dette arkivet er i positiv utvikling og inngår i det nasjonale konsortiet i regi av UiT.

Evalueringer

Evaluering av biovitenskap

Resultater fra den nasjonale fagevalueringen av biovitenskap (EVALBIOVIT) ble lansert i 2024. Målet med evalueringen var å vurdere kvaliteten på norsk biovitenskapelig forskning, rammebetingelsene for forskningen og forskningens relevans for sentrale samfunnsområder.

NMBUs enheter fikk en tydelig plass i evalueringen med fire av universitetets syv fakulteter inkludert, og NMBU framheves som en betydelig aktør innen biovitenskapelig forskning i Norge. Evalueringen peker på tilgjengeligheten av utmerket forskningsinfrastruktur som en styrke for norsk biovitenskap, der NMBUs infrastrukturer som inkluderer en forskningsgård (Senter for husdyrforsøk), Senter for klimaregulert planteforskning, et bioraffineri, veterinærfasiliteter og en unik forskningsmatfabrikk (FoodPilotPlant) fyller viktige funksjoner. Flere forskningsområder ved NMBU ble trukket fram, med impact cases som bidrar til samfunnsmessig påvirkning. Resultatene fra evalueringen følges opp på institusjons- og fakultetsnivå, både når det gjelder styrker og forbedringsområder.

Evaluering av NMBUs bærekraftsarenaer

NMBU har etablert seks bærekraftsarenaer som ledd i en langsiktig satsing innen forskning, undervisning og innovasjon. I 2024 ble bærekraftsarenaene evaluert av NIFU.

Evalueringen konkluderte med at bærekraftsarenaene har bidratt til å oppfylle NMBUs målsetting om å gjøre bærekraft til en kjerneaktivitet ved NMBU ved å stimulere til tverrfaglig samarbeid på tvers av fakulteter. Bærekraftsarenaene har bidratt til å styrke fagmiljøenes aktivitet om søknader om ekstern finansiering, styrket koblingen mellom forskning, innovasjon og undervisning, og frambrakt samarbeid på tvers av etablerte institusjonelle grenser og fagmiljøer.

Noen identifiserte utfordringer var manglende finansiering av forskernes timer, finansieringsmodellen hvor pengene følger studentene og enkelte steder svak linjeforankring. Satsingen har gitt stor gevinst med små midler, og evalueringen viser at arenaene ikke kunne oppnådd det samme uten midlene.

Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning. Del 2: Utdanning

Undervisningskvalitet og fagmiljøer i front

Kvaliteten i våre utdanninger vurderes å være høy, og vi har stor oppmerksomhet på å utdanne kandidater som kan bidra til det grønne skiftet. Systematisk arbeid med emne- og programporteføljen, utvikling av nye og fleksible utdanningstilbud samt kompetanseløft for undervisere står sentralt i dette arbeidet. I studiebarometeret oppgir NMBU-studentene høy tilfredshet med undervisning og vurdering. Fakultetene og programmiljøene jobber systematisk med å utarbeide presise læringsmål, og det legges stor vekt på at også vurderingsformene skal bidra til læring. På studiebarometerets spørsmål «Har vurderingsformen bidratt til din faglige utvikling», gir studentene en score på 4,2 (skala fra 1-5).

Veterinærstudiet ble reakkreditert av European System of Evaluation of Veterinary Training (ESEVT) i desember 2023. Denne varer i sju år, forutsatt godkjente interimrapporter. Dyrepleierstudiet ble reakkreditert av Accreditation Commiteé for Veterinary Nurse Education (ACOVENE) i august 2023. Denne varer i fem år forutsatt godkjente årlige selvevalueringsrapporter. Fra 1.august 2024 er

skikkethetsvurdering innført også for veterinær- og dyrepleierstudenter. Vi har jobbet med å lage rutiner for løpende og særskilt skikkethetsvurdering og informasjon til studenter og ansatte.

SITRAP, NMBUs senter for fremragende utdanning, jobber for å utvikle undervisning og læring i og på tvers av ulike profesjonsutdanninger som landskapsarkitektur, by- og regionplanlegging og eiendomsutvikling. SITRAP bidrar også med kunnskap på tvers av hele organisasjonen slik at hele universitetet systematisk drar nytte av senterets arbeid. I samarbeid med vårt læringssenter har SITRAP eksempelvis utviklet et spesialpensum om digital fagformidling, et tilbud som er tilgjengelig for alle studenter ved NMBU.

I 2019 innførte NMBU ordningen for merittering av undervisere, og ordningen ble evaluert i 2024. Det er vedtatt å videreføre ordningen, men vi må tilrettelegge bedre for hvordan de meritterte kan bidra inn i institusjonens arbeid med å løfte kvaliteten på utdanningsområdet. Høsten 2024 inviterte praksisfellesskapet av meritterte undervisere ved NMBU alle landets meritterte undervisere til et nasjonalt symposium på vår campus. Det er første gang det inviteres til et slikt nasjonalt symposium, og formålet med konferansen var å skape en møteplass for dialog og deling på tvers av institusjonene. Interessen for symposiet var stor, og tilbakemeldingene fra deltakerne viser at det er et behov i sektoren for å samarbeide om å utvikle ordningen og finne løsninger for de merittertes rolle i kvalitetsarbeidet framover. Dette symposiet kan ha vært starten på et nasjonalt samarbeid, og Universitetet i Oslo vil gjennomføre et nytt symposium for meritterte undervisere i 2025.

Søkertall, tilfredshet og progresjon

Det har vært en økning i antall kvalifiserte søkere via både samordna opptak og lokalt opptak. Faglig interesse er den viktigste årsaken til at våre studenter søker seg til studieprogram ved NMBU. Størst økning har det vært på kortere og mer fleksible utdanninger. Tilgangen på godt kvalifiserte førsteprioritetssøkere som tar imot studieplassen og møter til studiestart, er viktig for gjennomstrømming og studiepoengproduksjon. Vi står overfor utfordringer som økt konkurranse, mindre søkerkull og usikkerhet om hvordan reduksjon i tilleggspoeng for realfag fra studieåret 2027-28 vil påvirke videregåendeelevenes valg. NMBU jobber langsiktig med rekruttering og bygging av merkevare i tråd med vår rekrutteringsstrategi, og i 2025 skal vi også se samlet på utdanningsporteføljen for å sikre at den bidrar til god strategioppnåelse. Dette arbeidet startet i 2024. Søkertallene til vår lektorutdanning er også i år svake, og dette er en nasjonal utfordring. Arbeidet med å øke rekrutteringen til lærerutdanningene omtales i forbindelse med rapportering på utviklingsavtalen.

Studiebarometeret og NMBUs egen studiestartundersøkelse viser at over 90 prosent av våre studenter går på det studieprogrammet de ønsker og at de er motiverte for å fullføre studieprogrammet de går på. Studentenes trivsel er på et stabilt høyt nivå, og fagmiljøene legger til rette for faglig og sosial tilhørighet i studiene. Vi tror fysisk tilstedeværelse på campus er viktig for å opprettholde vårt gode læringsmiljø, og vi følger utviklingen av tilstedeværelse på campus gjennom vår årlige studiestartundersøkelse. Etter pandemien har tilstedeværelse på campus økt, men i år ser vi en liten nedgang. Vi antar økt tilgang til digitalt læringsmateriell kan være en årsak til dette, og

vi vil følge utviklingen framover. Aktiv deltakelse i studentmiljøet og studentfrivilligheten er også en viktig suksessfaktor for studenttrivsel, og studentundersøkelser viser at våre studenter har høy deltakelse i studentlivet. Tabell 10 viser sentrale indikatorene fra utdanningsområdet.

Tabell 10 Noen sentrale indikatorene, søkertall, tilfredshet, studiepoengproduksjon og gjennomføring – 2022-2024. NB. Oppdaterte tall kommer ikke i DBH før 30. februar.

	2022	2023	2024
Antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere, samordna opptak	2320	3245	3778
Antall kvalifiserte førsteprioritetssøkere, lokalt opptak	4670	3723	4326
Overordnet tilfredshet, Studiebarometeret (alt-i alt)	4,2	4,2	4,1
Studiepoengproduksjon totalt	4743	5046	5421
Gjennomføring 3-årig bachelor, %-andel	53,4	50,3	49,0
Gjennomføring 2-årig master, %-andel	56,2	59,9	58,8

Internasjonalt orienterte program og tilrettelegging for inn- og utveksling

Fakultetene jobber systematisk for å inngå utvekslingsavtaler med gode og utvalgte avtalepartnere. Selv om vi ser en liten nedgang i antall uteksaminerte kandidater med utveksling i graden, noe som trolig skyldes færre utvekslingsstudenter under pandemien, er det nå en positiv utvikling av studenter som reiser både på utveksling gjennom Erasmus+ og utenfor EU på bilaterale avtaler. Fra høsten 2025 skal alle våre bachelor- og masterprogram ha tilrettelagt et semester for utveksling, der det ikke ligger obligatoriske emner. Dette er et tiltak for å senke terskelen for å ta et utvekslingssemester. Sammenlignet med andre institusjoner, har NMBU en relativt lav andel innvekslingsstudenter (Tilstandsrapporten 06/2024). Et sentralt tiltak for å øke antall innvekslinger er både markedsføring, strategisk samarbeid og at det legges til rette for gode engelskspråklige emnepakker. ELLS-nettverket NMBU nå blir medlem av gir også studenter og forskere flere muligheter til å delta i tverrfaglige og internasjonale prosjekter, utvekslingsprogrammer og felles utdanningsinitiativer.

Det har vært en betydelig nedgang i antall søkere i det internasjonale opptaket i kjølvannet av at skolepenger ble innført. Erfaringer med NORSTIP-ordningen viser at den ikke kompensere tilstrekkelig for innføring av skolepenger. Økt markedsføring av våre internasjonale masterprogram mot EU- og EØS-land blir viktig framover, men dette er et krevende arbeid. Høsten 2024 ble det satt i gang et pilotprosjekt for å tiltrekke oss flere betalende internasjonale studenter. Det er gjennomført et innsiktsarbeid i form av samtaler med internasjonale universiteter om deres rekrutteringsarbeid og erfaringer, samt samtaler med nåværende betalende studenter på campus. Framover vil vi utvikle nye nettsider, spesialdesignet til målgruppen. I forbindelse med besøk og reiser skal nettressursene testes. Det skal videre knyttes kontakt med alumner fra land utenfor EU/ EØS, samt at vi aktivt skal jobbe gjennom utenriksstasjoner og samarbeidspartnere.

Arbeidslivsrelevans og praksis

De siste årene har det vært en positiv utvikling i studentenes tilbakemeldinger i studiebarometeret når det gjelder tilfredshet med praksis i utdanningene. Alle utdanninger har lagt til rette for emner med arbeidslivspraksis, men det er fortsatt en lav andel som benytter seg av tilbudet. I 2024 har våre studenter tatt initiativ til prosjektet *Studenter i forskning*. Målet er å styrke koblingen mellom utdanning og forskning. Prosjektet skal gi studentene verdifull erfaring og kompetanseutvikling, samtidig som det gir forskerne tilgang til engasjerte studenter med nye perspektiver og ideer. I 2025 vil de første studentene delta i en pilotgjennomføring, og 40 vitenskapelige ansatte har meldt sin interesse for å inkludere studenter i sine prosjekter. Ved å fremme studentinvolvering i forskning skal prosjektet bidra til å berike læringsmiljøet, styrke forskningskvaliteten og utdanne framtidens forskere. Samtidig vil det bidra til at NMBU når sine strategiske mål.

Kunstig intelligens

Kunstig intelligens (KI) har blitt en del av hverdagen og brukes i stadig flere programmer og verktøy. Dette åpner for mange muligheter, samtidig som det reiser spørsmål om kvalitetssikring og hvordan vi skal vurdere studentenes arbeid når KI kan frambringe tekster.

For å møte disse utfordringene jobber vi etter en strategi for kunstig intelligens innen utdanningslinjen for NMBU og har utarbeidet retningslinjer for studentene om bruk av kunstig intelligens. Videre har en tverrfaglig ressursgruppe, med støtte fra vårt læringssenter, utviklet kurs om KI: Introduksjon til generativ kunstig intelligens. Kurset er rettet mot undervisere og tar for seg fordelene og ulempene ved KI, samt hvordan våre undervisere skal forholde seg til den nye teknologien. Over 150 undervisere tok introduksjonskurset i 2024. Høsten 2024 utviklet ressursgruppen også et videregående kurs: Kunstig intelligens i undervisningen. 50 undervisere tok dette kurset i 2024, og nye grunnkurs og videregående kurs gjennomføres fortløpende i 2025.

Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

Innovasjon og kunnskap i bruk

I 2024 har NMBU hatt fokus på en bred innovasjonsforståelse og styrket samfunns- og tjenesteinnovasjonsområdet. NMBU prioriterer utvikling av kompetanse og evne innen innovasjon, nyskaping og entreprenørskap gjennom studentinnovasjon og opplæring av ansatte. BIT Innovasjonssenter er et nav for universitetets bidrag til innovasjon og verdiskaping innen mat, bioteknologi og bærekraft, og knytter academia til eksterne aktører.

Tabell 11 Indikatorer for innovasjon ved NMBU

	2022	2023	2024
Antall DOFI – Disclosure of Invention (overdratt)	9	5	16
Antall STUD-ENT søknader til Innovasjon Norge (innvilget)	3 (3)	4 (3)	5 (3)

Ard Innovation AS eies av NMBU og NIBIO og utgjør navet i arbeidet med kommersialisering av forskning ved de to institusjonene. I 2024 ble samarbeidet utvidet til å inkludere de to andre campusinstituttene, Veterinærinstituttet og Nofima, som resulterte i en felles søknad til FORNY-ordningen i Forskningsrådet. Kommersialisering av forskning fra NMBUs fagområder har et stort potensial, men er også gjenstand for høy risiko, langsiktig utvikling og investeringer. Saga Robotics er et eksempel. Selskapet ble etablert i 2014 og har siden oppstarten hentet inn rundt 330 millioner kroner. Saga Robotics fikk prisen for årets innovasjonsbedrift under Oslo Innovation Week 2024. Prosjektet Digital Plantedatabase, et samarbeid mellom NMBU, Hageselskapet og Fagus, lanserte tjenesten www.plantevalg.no og har gjort sine første lisenssalg i 2024.

Antallet DOFI-er overdratt har økt fra 2022 og 2023 til 2024. DOFI-ene er innenfor veterinærmedisin, samt miljø og klima, hvor biologi er knyttet med teknologi. NMBU sendte inn to patentsøknader i 2024, og inngikk en større lisensavtale for IsDeCa-fôrmixeren med en internasjonal produsent av fôrmixere. Fôrmixeren effektiviserer bruken av marint restråstoff i fiskefôr, og teknologien muliggjør økt bruk av sirkulære- og bærekraftige fôringredienser som kan bidra til redusert bruk av soya.

NMBU lanserte i 2024 et nytt virkemiddel for tidligfase idestimulering: SKAPE-programmet (Samfunnsnyttig Kunnskap Anvendt for Problemløsning og Endring). Det ble første gang tildelt midler høsten 2024. Ett av prosjektene som fikk tildelt midler, KRED (Senteret for klimarobust endring), jobber for å fremme klimarobust utvikling gjennom å koble forskning og samfunnsaktører. NMBU har i 2024 også utviklet samarbeid med virkemiddelapparatet (IN, AFK, SIVA, Patentstyret), kommuner, næringsforeninger og investorer for økt verdiskaping i regionen. Prosjektet KRAFT – «Konkurransekraft Realisert i Akershus fra Fremtidens Teknologimiljø», fikk tildeling fra AFK på omtrent 2,1 millioner kroner, og det sikrer videre aktivitet ved BIT Innovasjonssenter i 2025 og 2026.

NMBUs økosystem for studentinnovasjon via EikLab, StartUpSmia, UrbanLab, Helix og Cre8 konferansen gir tilbud innenfor entreprenørskapskompetanse og utvikling av idé og selskap. Det ble i 2024 sendt fem søknader til STUD-ENT programmet i Innovasjon Norge, og tre ble innvilget. Studenter ved NMBU kobles tidlig på relevant næringsliv gjennom BIT innovasjonssenter. På BIT har studenter blant annet forelesninger og workshops med relevant næringsliv, samt mulighet til å benytte seg av Aggrator Inkubator, Patentstyret, StartUpsmia sin veiledningstjeneste og etablerertjenesten sitt tilbud. I 2024 avsluttet NMBU ved StartUpSmia et entreprenørskapsprosjekt i samarbeid med Høyskolen i Østfold med finansiering fra Innovasjon Norge. I prosjektet er det utformet et entreprenørskapsfond i samarbeid med NorgesGruppen, samt jobbet tettere med UiO om et felles økosystem.

NMBUs studenter har startet flere selskaper og hvor støtteapparatet for studentinnovasjon med EikLab i spissen har vært en del av faktorene bak suksessen. Gründerne bak Li-tech gikk ut fra NMBU i 2021, og i 2024 stakk selskapet av med et innovasjonsstipend til en verdi av én million kroner og ble kåret til Norges beste klimaoppstart under Startuplabs Climate Tech Summit. Selskapet har utviklet en sensor som skal forhindre branner gjennom å oppdage feilsorterte lithium-batterier i avfallsanlegg, og har de senere årene hentet inn investorkapital på rundt 18 millioner kroner. Sensorita er en annen studentstartup som leverer en løsning som inkluderer

sensorer i avfallscontainere til byggebransjen. Selskapet hentet i 2024 inn omtrent 34,5 millioner kroner i investorkapital.

Vedlegg 2 Rapport - Status i gevinstrealiseringen av det nye veterinærbygget og samlokaliseringen

Dette er en kopi av rapporten som ble sendt til KD 14. juni 2024, som ble utformet for å synliggjøre sammenhengen mellom styringsparametere i utviklingsavtalen og effektmålene fra samlokaliseringsprosjektet mellom veterinærbygget og tidligere UMB. Den legges ved for å synliggjøre og samle det som har blitt rapportert til KD tidligere og som har relevans for årets rapport.

Forklaring til tabellen:

- Med styringsparameter i utviklingsavtalen mener vi styringsparametere fra utviklingsavtale for perioden 2023-2026.
- Med effektmål mener vi de opprinnelige effektmål av det nye veterinærbygget og samlokaliseringen.

Styringsparameter i utviklingsavtalen / effektmål	Status for 2023 og tom 14. juni 2024
Effektmål 1 – utdanning	
Effektmål: • Sikre internasjonal akkreditering av veterinær- og dyrepleiestudiene Ikke videreført i utviklingsavtalen	Veterinærstudiet og dyrepleierstudiet ble reakkreditert i 2023.
Effektmål: • Muliggjøre økning av veterinærstudiet fra 70 til 90	Antall studieplasser på veterinærstudiet ble økt fra 70 til 90 plasser i opptaket høsten 2020. Pengene kom med en økt bevilgning til flere studieplasser ifm. koronapandemien. Disse 20 studieplassene falt bort fra studieåret 2023/ 2024.

studenter per år og utvide dyrepleierstudiet til et bachelorstudium Ikke videreført i utviklingsavtalen	I revidert nasjonalbudsjett foreslår regjeringen å øke antall varige studieplasser på veterinærstudiet med ti plasser. Det betyr en gjeninnføring av 10 av de 20 plassene som ble utfaset i høst. NMBU har kapasitet til å utdanne flere veterinærer, men for å oppnå dette må utdanningskapasiteten styrkes budsjettmessig med flere studieplasser i kategori 3. NMBU vurderer at vi kan øke studenttallet med 30 studenter på veterinærstudiet per år fra høsten 2025. NMBU ønsker et opptakstall på 90 pluss 30 veterinærstudenter, til sammen 120 studenter.
Styringsparameter i utviklingsavtalen: - Øke antallet uteksaminerte ph.d.-kandidater fra tverrfaglige miljøer Effektmål: - Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater fra tverrfaglige miljøer innen Fakultet for bioproduksjon og veterinærmedisin skal økes med minst fem kandidater per år innen 2025.	Det er etablert ordninger på flere fakulteter om at tverrfaglig samarbeid prioriteres ved tildeling av nye stipendiater, og mange ph.d.-kandidater gjør sitt doktorgradsarbeid i tverrfaglige miljøer. Det har vært en økning i stipendiater på tvers av Fakultet for biovitenskap (BIOVIT) og Veterinærhøgskolen (VET). Per nå er det tre ph.d.-kandidater i tverrfaglig samarbeid mellom veterinærmiljøene og miljøer på Fakultet for kjemi, bioteknologi og matvitenskap (KBM) som fokuserer på miljøkjemi, plast og ernæring. For å stimulere til tverrfaglig samarbeid tildelte Veterinærhøgskolen i 2023 deler av sine rekrutteringsstillinger til internt utlyste ph.d.-stillinger med tverrfaglig samarbeid som et vurderingskriterium eller krav, internt på fakultetet eller gjennom samarbeid med andre fakulteter. <i>NMBU gjør oppmerksom på at ifm. fusjonen mellom UMB og NVH ble det noe endret organisering og navn på enkelte enheter, slik at dagens organisasjon ikke samsvarer helt med det som i sin tid ble beskrevet i effektmålene.</i>
Effektmål 2 – forskning	
Styringsparameter i utviklingsavtalen:	Både Veterinærhøgskolen og Fakultet for biovitenskap prioriterte akvakulturområdet i 2023. VET valgte i 2023 at akvakultur skulle være i fokus i den nasjonale fagevalueringen av biovitenskap, for å så aktivt kunne følge opp resultatene fra evalueringen.

• Øke forskningsomfanget innen akvakultur og akvamedisin Effektmål: • Øke konkurransekraften innen bioproduksjon og veterinærmedisin og gi 20 prosent økning i tildeling av nasjonale og internasjonale forskningsmidler innen fem år etter at nye bygninger er tatt i bruk. • Forskningsomfanget innen akvakultur og akvamedisin økes med 20 prosent innen fem år etter at nye bygninger er tatt i bruk.	Blue Revolution Centre, eid av Sintef Ocean, Mowi og NMBU, er tildelt konsesjoner til å drive forskning på oppdrett av laks under særlig røffe forhold. Selskapet startet sin aktivitet i 2023 og Veterinærhøgskolen representerer NMBU i samarbeidet. En betydelig andel av forskningen på Fakultetet for biovitenskap retter seg mot akvakultur. Positive trender mht. forskningstildeling innen akvakultur og akvamedisin: • Nære 25 prosent av våre BOA-inntekter er knyttet til akvakultur • Det pågår initiativ for mer samarbeid innen akvakulturforskning og større synlighet av den aktiviteten som foregår på NMBU, særlig på fiskehelse. Innenfor mattrygghet, dyrevelferd og antibiotikaresistens er det en økning i samarbeid mellom miljøene, og det er inngått tre samarbeidsprosjekter mellom VET og matmiljøet på KBM. Det pågår også tverrfaglig forskning og samarbeid mellom KBM og VET på miljø. Det tverrfaglige samarbeidet mellom veterinærmiljøene og KBM innenfor «One Health» har blitt vesentlig styrket. I 2023 fikk vi blant annet tilslag på et EU-prosjekt (ArcSolution) som ser på forurensing i et «One Health-perspektiv», spesifikt med fokus på arktiske områder. Med et ønske om å samle fagmiljøer, skape synergier og å utnytte gode arealer på en effektiv måte, ble det i 2023 besluttet å se på en mulig samlokalisering av deler av Fakultet for biovitenskap og Veterinærhøgskolen i den nye veterinærbygningen. Dette arbeidet fortsetter i 2024.
Styringsparameter i utviklingsavtalen: • Øke deltakelsen i nasjonale og internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter med andre	Forskningssamarbeidet ved NMBU blir vurdert som svært godt. Vi opprettholder den gode tildelingen gjennom nasjonale og internasjonale kilder. NMBU øker på eksternfinansiering og har stadig veldig god uttelling på søknader i bl.a. Forskningsrådet og EU. Antallet prosjektsøknader til Forskningsrådet med samarbeidspartnere var 77 i 2022 og 83 i 2023. NMBU har fått nye ERC-grants, og koordinerer sine to første MSCA-DN.

forskningsinstitusjoner, industri og næring. Effektmål: • Ti prosent økning i nasjonale og internasjonale forskningssamarbeidsprosjekter med andre forskningsinstitusjoner, industri og næring innen fem år etter ferdigstillelse.	NMBU samarbeider med eksterne, både kommuner, industri og BIT Innovasjonssenter. Det er flere forsknings-/samarbeidsprosjekter med de øvrige institusjonene på campus (Veterinærinstituttet, Nofima, Nibio, Tine, Aquagen, Genomar, Norsvin, Vannsenteret, m. fl.). Det er også potensiale for ytterligere samarbeid, bl.a. regionalt og kommunalt og innen flere områder. NMBU jobber også med kvalitet, talentutvikling og god administrativ støtte i søknadsutvikling (EU, Fripro og større NFR-sentre), i tillegg til fundraising.
Effektmål 3 – innovasjon	
Styringsparameter i utviklingsavtalen: • Øke omfanget av innovasjon på områdene bioproduksjon og veterinærmedisin. Effektmål: • Innovasjon og næringsutvikling på områdene bioproduksjon og veterinærmedisin skal økes med 20 prosent innen ti år etter at nye bygninger er tatt i bruk.	NMBU åpnet BIT Innovasjonssenter i mai 2023. Arbeidet med regjeringens samfunnsoppdrag på «Bærekraftig fôr» er startet opp, og vi forventer at dette vil føre til økt omfang av innovasjon innen bioproduksjon og økt forskningsomfang på akvakultur og akvamedisin. Hub Green Data Lab, etablert i 2023, jobber med å utvikle analyseverktøy tilpasset data knyttet til blant annet bioproduksjon, dyrehelse, matkvalitet og matsikkerhet. Målet er å gjøre NMBUs forskningsdata tilgjengelige og styrke samarbeidet og synergier mellom forskningsmiljøene på Campus Ås. Arbeidet med nye måleparametere innen innovasjon vil stimulere og synliggjøre innovasjon i et videre spekter som treffer flere av NMBUs fagområder innen bioproduksjon. Det jobbes generelt med mye innovasjon i samarbeidsprosjekter med næringslivet for å løse problemstillinger de står ovenfor i akvanæringen. Dette vil trolig fanges opp når nye målparametere er på plass.

Effektmål 4 – administrasjon	
Effektmål: • Effektiviseringsgevinst på 20 prosent på administrative oppgaver, og denne besparelsen skal være overført til faglig virksomhet og strategiske satsinger innen fem år etter at bygningen er tatt i bruk. Ikke videreført i utviklingsavtalen	Effektivisering av administrative prosesser har vært et viktig mål for universitetet, og dette blir enda viktigere i de kommende årene med stramme økonomiske rammer. Universitetet jobber med ulike satsninger for å optimalisere sine prosesser og tjenester, for eksempel tjenesteutvikling og leiestedsmodell/bookingsystem for forskningsinfrastruktur, samt bruk av et nytt system for saksbehandling og dokumenthåndtering (UH Sak). NMBUs ledelse bidrar også til digitaliseringsarbeid på nasjonalt nivå gjennom deltakelse i digitaliseringsstyret og flere av programstyrene i sektoren. VET er i en omstillingsprosess for å oppnå besparelser ved å effektivisere rutiner, drift og ressursbruk i laboratoriene og dyresykehusene (i første omgang). VET kan også vise til økning i antall pasientbehandlinger på både dyresykehuset for hest og smådyr: • Dyresykehuset for hester - en økning på omtrent 60 prosent i pasientbehandlinger sammenlignet med et normalår på Adamstuen, grunnet høy faglig kvalitet, gode lokaler, moderne utstyr og dyktige ansatte. • Dyresykehuset for smådyr - 20 prosent økning i pasienttall i 2023 sammenlignet med 2022, til tross for at andre dyresykehus opplever nedgang på grunn av stram økonomi hos dyreeiere og stor konkurranse i sektoren. BIOVIT jobber med innsparinger knyttet til drift og ressursbruk, samt inntjeningsmodeller. Det gjøres samtidig oppmerksom på at det nye veterinærbygget har krevd en økning i antall ansatte innen eiendomsforvaltning og vedlikehold, samt IT- og teknisk drift. I forbindelse med den krevende økonomiske utviklingen er det nylig gjennomført en internrevisjon innen områdene administrasjon og drift, både i universitetsadministrasjonen og ved fakultetene. Rapporten skal behandles i universitetsstyremøtet 18. juni i år, og vil være et

	godt analysegrunnlag for tiltak knyttet til effektivisering av administrasjonen og driften ved NMBU.
Styringsparameter i utviklingsavtalen: - Arbeide for felles utnyttelse av nåværende og ny forskningsinfrastruktur på Campus Ås. Effekt mål: - Felles utnyttelse og investering i forskningsinfrastruktur mellom det nye universitetet, Veterinærinstituttet og instituttsektoren for øvrig på Campus Ås gir ti prosent effektiviseringsgevinst.	Økt sambruk og samarbeid på tvers av alle fakulteter og forskningssentre er høyt prioritert. Det er satt i gang et arbeid med å iverksette et bookingsystem for forskningsinfrastruktur ved NMBU, som skal gi enklere og heldigital booking og betaling knyttet til bruk av vitenskapelig utstyr og tjenester ved NMBUs leiesteder. Bookingsystemet for tre pilot-leiesteder ble tatt i bruk i begynnelsen av 2024. Kunnskap og erfaring fra pilotene skal overføres til de andre leistedene. Prosjektet skal bidra til bedre oversikt over økonomien og innteksstrømmene, færre unødvendige utstyrsanskaffelser og økt tilgjengeliggjøring og utnyttelse av eksisterende vitenskapelig utstyr, tjenester og annen forskningsinfrastruktur. Det pågår også en prosess for å få lagt inn laboratorieutstyr inn i et utstyrsregister – LANDAX. I tillegg pågår en profesjonalisering av innkjøp av avansert vitenskapelig utstyr som kobles tettere til eksisterende leiesteder. Senter for klimaregulert planteforskning og Senter for husdyrforsøk har også forskningsinfrastruktur som benyttes av flere institusjoner på Campus Ås, og som er en del av tiltakene knyttet til felles utnyttelse av forskningsinfrastrukturen på campus. Det jobbes med å få på plass avtaler rundt felles bruk av forsøksdyrfasiliteter og enkelte tjenester- og utstyrsenheter mellom VET og Veterinærinstituttet (VI). Dette henger tett sammen med innføring av leiestedsmodellen, og arbeidet vil fortsette i 2024 når leiestedsmodellen er iverksatt.

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Årsregnskap 2024

969 159 570 MVA

LEDELSESKOMMENTARER

1. Bekreftelse på at regnskapet er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring mm.

Årsregnskapet for 2024 gir et dekkende bilde av institusjonens økonomi for 2024. Det er avlagt etter bestemmelser om økonomistyring i staten, gjeldende rundskriv fra Finansdepartementet og utfyllende bestemmelser fra Kunnskapsdepartementet. Regnskapet er avlagt i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene (SRS) som gjelder for NMBU.

2. Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert vurdering av den økonomiske driften

NMBU har i 2024 hatt en god søkning til sine studier hvor resten av sektoren ser reduksjoner. Dette medfører at mer enn 8 500 engasjerte studenter og rundt 1 800 svært kompetente ansatte i 2024 har vært viktige bidragsytere til å oppfylle NMBUs mål. Dette gir oss et godt utgangspunkt for årene fremover og NMBU leverer i stor grad på de mål som vi har satt oss også i 2024. Men samtidig står de fleste av enheten i en vanskelig økonomisk situasjon som gjør at arbeid med omstilling, innsparingstiltak og nye inntektskilder har vært sentralt i 2024. Dette skaper selvsagt en ekstra belastning på organisasjonen og kjernevirksomheten og utfordrer vår mulighet til å løse samfunnsoppdraget best mulig.

NMBUs økonomiske situasjon ved utgangen av 2024 vurderes ikke å være tilfredsstillende og arbeidet med å redusere kostnader må fortsette videre med effektfulle tiltak, for å skape et bærekraftig handlingsrom slik at vi fortsatt kan løse de samfunnsoppgaver vi har som universitet.

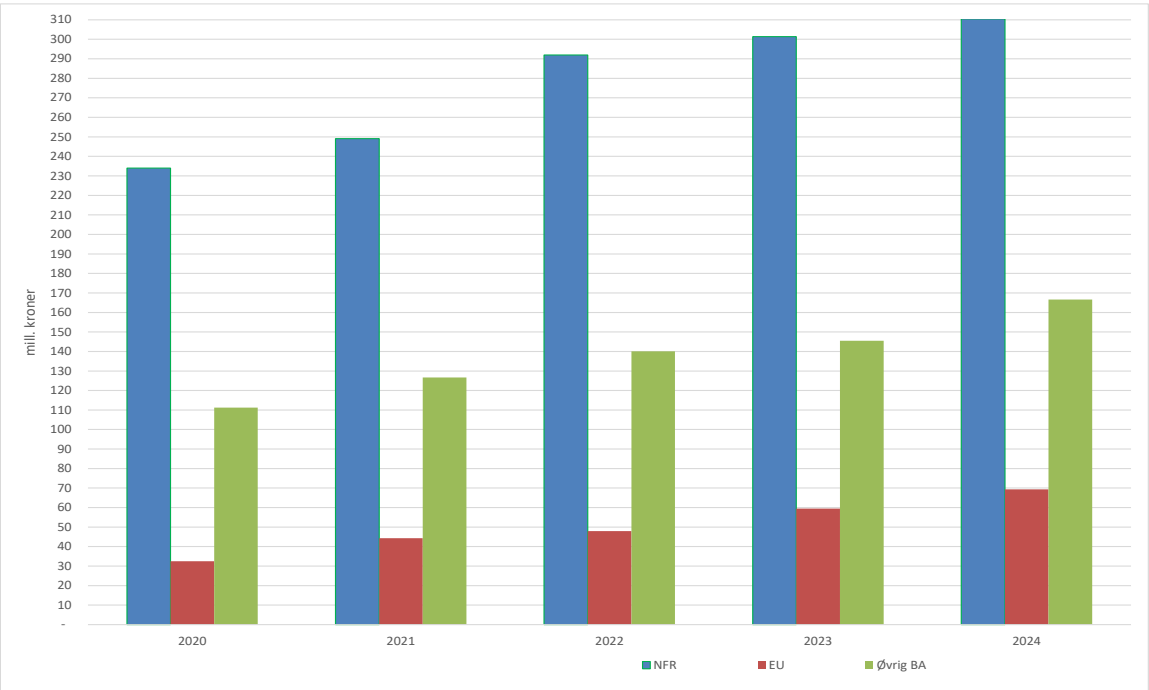
Sett i forhold til utgangen av 2023 har avsatte midler blitt redusert og ligger etter vår vurdering under hva som vil være et fornuftig nivå på lengre sikt.

Norges Forskningsråd (Forskningsrådet) vært en av våre viktigste kilder for finansiering av forskningsaktiviteten. De siste årene, 2024 intet unntak, har denne utviklingen stagnert og vi ser at det vil være krevende å opprettholde den posisjon vi har hatt her de siste årene.

Bidragsfinansiert aktivitet

Omsetningen innenfor bidragsaktiviteten økte i 2024 med 40,2 mill. kroner til 546,5 mill. kroner.

Figur 1 Utvikling i bidragsfinansiert aktivitet 2020-2024

NMBU har i flere år opplevd en vekst i bidragsvirksomheten. Historisk har Forskningsrådet vært største bidragsyter til denne veksten, men vi ser nå at omsetningen herfra stagnerer med en vekst på kun 3,0 % mens midler fra andre kilder i større grad bidrar til veksten. Det er de senere årene lagt ned mye arbeid i å øke tilslaget på nye prosjekter fra EU, noe vi nå ser effekter av hvor veksten er på nærmere 17 %. Midler fra Forskningsrådet utgjør fortsatt «grunnfjellet» i vår forskningsfinansiering og det er viktig at vi også fremover klarer å få tilslag på nye prosjekter her.

Oppdragsfinansiert aktivitet

Resultatregnskapet avlegges med et overskudd knyttet til oppdragsaktiviteten på 4,8 mill. kroner som tilsvarer en resultatgrad på 7,4 %. Dette er i tråd med resultatmålet på minst 5 %. Omsetningen innenfor oppdragsaktiviteten har dessverre en negativ utvikling i 2024 og reduseres ganske betydelig.

Tabell 1 Utvikling i oppdragsinntekter, resultat og prosjektgjeld

(Beløp i mill kr)	2020	2021	2022	2023	2024
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet (OA)	71,5	62,6	79,0	77,2	65,0
Overskudd på oppdragsfinansiert aktivitet	1,5	2,5	4,3	4,0	4,8
Resultatgrad	1,1 %	2,1 %	5,4 %	5,2 %	7,4 %
Prosjektgjeld ("ordreserver")	12,1	24,0	28,2	22,7	21,6

Forskuddsbetalte inntekter (prosjektgjeld) kan ses på som en ordreserver inn mot 2025. Denne ordreserven på 21,6 mill. kroner tilsvarer nå drøyt tre måneders omsetning innenfor oppdragsfinansierte aktiviteter.

Utvikling i inntekter og kostnader

Samlede driftsinntekter i resultatregnskapet for 2024 utgjør 2 655,3 mill. kroner. Dette er 16,0 mill. kroner høyere enn i 2023. Veksten er i all hovedsak knyttet til utviklingen i inntekter fra bidragsvirksomheten som øker med 40,2 mill. kroner. Utover dette knytter endring i inntekter seg i stor grad til utviklingen i øvrige driftsinntekter.

Resultatregnskapet for 2024 legges frem med en samlet driftskostnad på 2 669,0 mill. kroner. Dette innebærer en økning på 42,8 mill. kroner i forhold til 2023. Økningen er sammensatt. Av forhold som påvirker NMBUs resultat kan vi trekke frem at netto lønnskostnad øker med 65,8 mill. kroner mens øvrige driftskostnader reduseres med 14,6 mill. kroner. Av de sistnevnte er de største kostnadsposten mindre utstyranskaffelser som reduseres med 16,2 mill. kroner.

De lokale lønnsoppgjørene for 2024 er ikke ferdigforhandlet og kostnadene knyttet til dette er estimert og periodisert inn i regnskapet for 2024. Lønnskostnadene per årsverk har i 2024 utviklet seg i tråd med forventet årslønnsvekst i Staten. Antall utførte årsverk ligger i 2024 stabilt sett i forhold til 2023 og forventes redusert i 2025.

Av andre store enkeltfaktorer som påvirker utviklingen i kostnader ser vi i 2024, sett i forhold til de to foregående årene, en fortsatt positiv utvikling i energikostnadene da disse reduseres med 9,0 mill. kroner. NMBU har i 2024 fortsatt arbeidet med tiltak for å redusere energibruken og optimalisere driften av lokalene.

Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Det er ingen vesentlige avvik mellom det periodiserte resultatbudsjettet og resultatregnskapet som legges frem. Kun mindre avvik knyttet til noe lavere noe ressurspådrag på lønnsiden.

3. Utvikling i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

De siste årenes kostnadsøkninger har sammen med planlagte investeringer medførte at avsetningsnivået de siste årene har blitt betydelig redusert. Ubrukte midler overfor Kunnskapsdepartementet er ved utgangen av 2024 ytterligere redusert med 14,7 mill. kroner til 17,5 mill. kroner ¹. De samlede avsetningene utgjør ved utgangen av 2024 1,7 % prosent av årets tildeling.

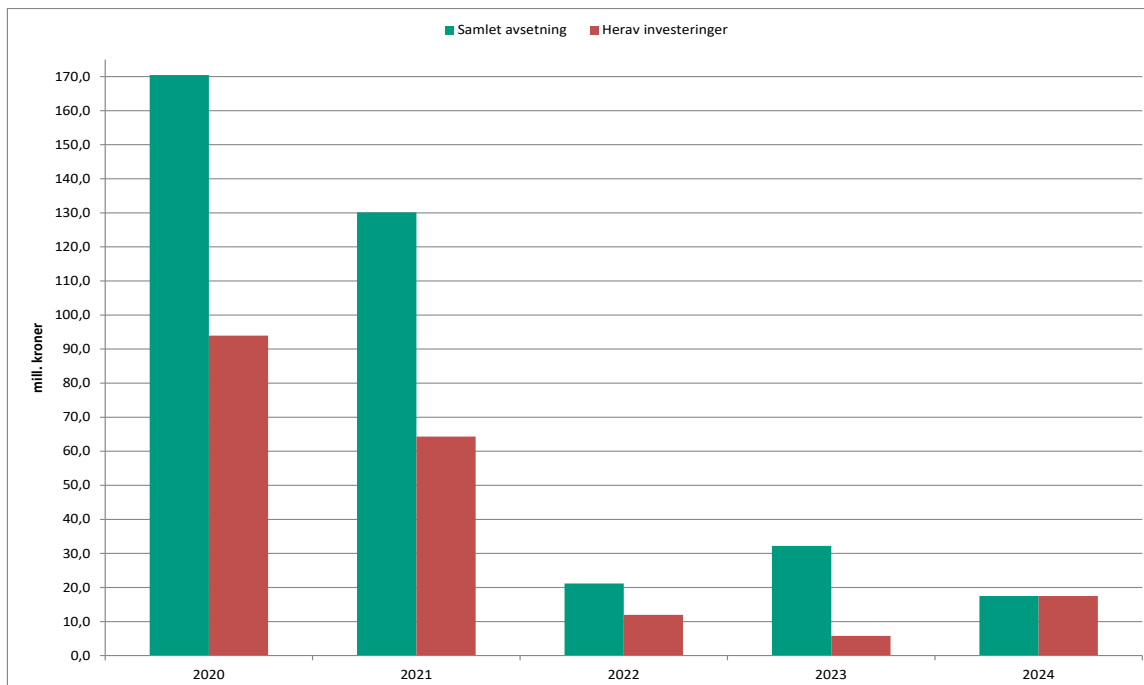
Avsetninger knyttet til andre forhold enn investeringer utgjør ved utgangen av 2024 beløper seg til 0 mill. kroner. Enhetene har i sum så store merforbruk at deres avsetninger i sum utgjør 0 kroner. Styret har i 2024 videreført ordningen med en usikkerhetsavsetning som gjør NMBU i stand til å håndtere denne situasjonen.

¹ Avsetninger eksklusiv ikke-inntektsførte bevilgninger.

Av øvrige avsetninger utgjøre avsetninger til igangsatte investeringer i vitenskapelig utstyr og oppgraderinger og vedlikehold av bygningsmassen. Dette tilsvarer 1,7 prosent av årets tildeling fra departementet og utgjør til sammen 26,8 mill. kroner ².

Avsetningene vurderes fortsatt til å ligge på et uhensiktsmessig lavt nivå og NMBUs finansielle handlingsrom er svekket i 2024, men anses ikke å ha påvirket NMBUs måloppnåelse i 2024.

Figur 2 Utvikling i ubrukte midler 2020-2024

4. Gjennomførte investeringer i 2024 og planlagte investeringer i seinere perioder

Investeringer i perioden

Samlet er det investert for 152,8 mill. kroner i 2024 som fordeler seg på følgende:

- investeringer i bygningsmassen og tilknyttet infrastruktur 80,5 mill. kroner.
- vitenskapelig utstyr 28,4 mill. kroner.
- 43,9 mill. kroner til annet utstyr og inventar (hvorav datautstyr 18,0 mill. kroner) og immaterielle eiendeler (programvare).

Utover investeringene er det i tillegg kostnadsført drøyt 29 mill. kroner i vedlikehold av egne bygg og anlegg.

² Beløpet inkluderer 20,0 mill. kroner i ikke-inntektsført bevilgning.

Planlagte investeringer i seinere perioder

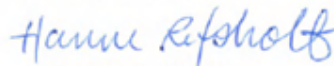
NMBU er godt i gang med arbeidet med å revidere vår plan for utvikling og vedlikehold av Campus Ås. Til tross for en krevende økonomisk situasjon må vi kunne være i stand til å tilby studenter og forskere oppgraderte og funksjonelle lokaler. Økte kostnader på flere andre områder har medført at NMBU har måttet nedjustere den planlagte takten på oppgradering og utvikling av bygningsmassen. NMBU legger nå i utgangspunktet opp til å følge opp campusplanen med i underkant av 500 mill. kroner de neste 5 årene og det neste store prosjektet er rehabilitering av AudMax som er i en oppstartsfase og vil bli gjennomført i all hovedsak i årene 2026 og 2027.

Universitetsstyret vil i samme møte som ved behandlingen av årsregnskapet for 2024 behandle en egen sak om oppdatert investeringsplan for NMBU.

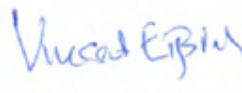
5. Revisor

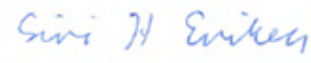
NMBUs regnskaper og virksomhet blir revidert av Riksrevisjonen.

Ås, 6. mars 2025

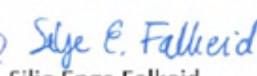

Hanne Refsholt
styreleder

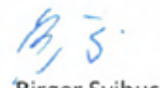

Stein Eggen

Vincent Eijsink

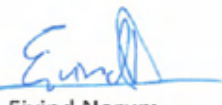

Siri Ellen Hallstrøm Eriksen

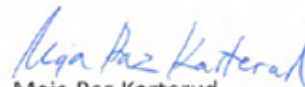

Tone Ikdahl

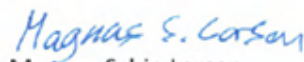

Silje Enge Falkeid

Birger Svihus

Carl Henrik Knutsen

Eivind Norum

Maja Raz Karterud

Magnus Schie Larsen

Fortegnsregler i oppgjørspakken

I resultatregnskapet og balanseoppstillingene bestemmes fortegnet av teksten på den enkelte regnskapslinje. I disse oppstillingene skal derfor alle tall være positive. Dette er lagt til grunn i aritmetikken i disse regnearkene. I kontantstrømoppstillingen skal det i alle linjene i avsnittene for innbetalinger og utbetalinger være positive tall i tallkolonnene. For tydelighets skyld er det i avsnittene som omhandler investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter i kontantstrømoppstillingen angitt på den enkelte regnskapslinje hvilket fortegn tallene på angjeldende linje skal ha.

Symbolet (+) på den enkelte regnskapslinje angir at tallene på linjen hvor dette symbolet forekommer, skal ha positivt fortegn i alle tallkolonner. Regnskapslinjer i kontantstrømoppstillingen hvor fortegnet bestemmes av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med symbolet (+/-).

Aritmetikken i notene er basert på at tallene i tallkolonnene summeres. I notene skal utbetalinger og andre reduksjoner derfor angis med negative tall i tallkolonnene. Linjer hvor tallene skal være negative i tallkolonnene, er for tydelighets skyld merket med symbolet (-) på den enkelte regnskapslinje. Linjer hvor fortegnet styres av andre forhold enn teksten på regnskapslinjen, er merket med (+/-).

Andre forhold i oppgjørspakken

Virksomhetens navn settes inn i celle A3 i resultatregnskapet og blir automatisk overført til de øvrige arkene i pakken. Overskriftene i tallkolonnene i notene styres med noen unntak av overskriftene i resultatregnskapets celler C5, D5 og E5. I kontantstrømoppstillingen og i enkelte noter er det innarbeidet budsjettkolonner. Overskriften i budsjettkolonnen i de aktuelle notene styres av overskriften på budsjettkolonnen i kontantstrømoppstillingen (celle G5).

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Prinsippnote - SRS****Generelt**

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med gjeldende statlige regnskapsstandarder (SRS).

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper*Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer*

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling).

Grunnbevilgning fra departementet som er ment å finansiere ordinære driftsaktiviteter er opptjent pr. 31.12 hvis ikke institusjonen eller departementet har satt konkrete og målbare krav til gjennomføring av aktiviteten. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver og investeringer som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i del III i note 15.

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultatteffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Fra 2022 har SPK lagt om pensjonspremiemodellen for statlige virksomheter. Fra 1. januar 2022 betaler virksomheten en virksomhetsspesifikk hendelsesbasert arbeidsgiverandel som del av pensjonspremien. At premien er virksomhetsspesifikk, betyr at den beregnes ut fra den enkelte virksomhets forhold, ikke for grupper av virksomheter samlet. At den er hendelsesbasert, betyr at den tar hensyn til de faktiske hendelser i medlemsbestanden i virksomheten, slik at premiereserven er ajour i forhold til medlemmets opptjening. Medlemsandelen på to prosent av lønnsgrunnlaget er uendret.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner og annet IKT-utstyr med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital* avsnitt CI Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskapital, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapital innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapital ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Statlige rammebetingelser**Selvassurandørprinsipp**

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

Resultatregnskap

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Org.nr: 969159570

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	1 847 585	1 850 353
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	546 472	506 251
Inntekt fra gebyrer	1		
Salgs- og leieinntekter	1	228 768	220 196
Andre driftsinntekter	1	32 446	62 416
Sum driftsinntekter		2 655 271	2 639 217
Driftskostnader			
Varekostnader		1 375	1 352
Lønnskostnader	2	1 722 824	1 657 050
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	411 009	419 454
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5		
Andre driftskostnader	3	533 787	548 370
Sum driftskostnader		2 668 996	2 626 227
Driftsresultat		-13 724	12 990
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	4 346	3 364
Finanskostnader	6	506	1 324
Sum finansinntekter og finanskostnader		3 841	2 041
Resultat av periodens aktiviteter		-9 883	15 031
Avregninger og disponeringer			
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	14 688	-11 031
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapi tal)	8	-4 804	-4 000
Sum avregninger og disponeringer		9 883	-15 031
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9		
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9		
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Tilskudd til andre	10		
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning			
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse**Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet***Beløp i 1000 kroner*

	Note	31.12.2024	31.12.2023
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare og lignende rettigheter	4	4 951	4 939
Immaterielle eiendeler under utførelse	4		
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		4 951	4 939
II Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	4 471 679	4 539 134
Maskiner og transportmidler	5	426 448	471 058
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	3 628 140	3 816 738
Anlegg under utførelse	5	95 891	53 744
Infrastruktureiendeler	5		
<i>Sum varige driftsmidler</i>		8 622 158	8 880 674
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	11	933	933
Obligasjoner			
Andre fordringer	11A		
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		933	933
Sum anleggsmidler		8 628 042	8 886 546
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	5 488	10 486
<i>Sum beholdning av varer og driftsmateriell</i>		5 488	10 486
II Fordringer			
Kundefordringer	13	142 283	131 591
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	14 436	10 812
Andre fordringer	14	23 939	28 882
<i>Sum fordringer</i>		180 658	171 285
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	541 075	516 042
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17		0
Andre bankinnskudd	17	76 127	105 061
Kontanter og lignende	17	25	2
<i>Sum bankinnskudd, kontanter og lignende</i>		617 227	621 105
Sum omløpsmidler		803 373	802 877
Sum eiendeler drift		9 431 416	9 689 423
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer			
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9		
<i>Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Sum eiendeler		9 431 416	9 689 423

Balanse

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2024	31.12.2023
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8	933	933
Opptjent virksomhetskapi tal	8	50 042	45 238
Sum virksomhetskapi tal		50 975	46 171
II Avregninger			
Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I	17 508	32 196
Sum avregninger		17 508	32 196
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)			
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	8 627 109	8 885 613
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	9 297	20 000
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		8 636 407	8 905 613
Sum statens kapital		8 704 890	8 983 980
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	19	939	939
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		939	939
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld			
Sum annen langsiktig gjeld		0	0
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		124 834	96 699
Skyldig skattetrekk og andre trekk		53 870	55 054
Skyldige offentlige avgifter		67 163	63 640
Avsatte feriepenger		144 568	141 252
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	150 606	163 089
Mottatt forskuddsbetaling	16	21 601	22 659
Annen kortsiktig gjeld	18	162 945	162 112
Sum kortsiktig gjeld		725 586	704 504
Sum gjeld		726 526	705 443
Sum statens kapital og gjeld drift		9 431 416	9 689 423
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer			
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10B		
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0
Sum statens kapital og gjeld		9 431 416	9 689 423

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	31.12.2024	31.12.2023	Budsjett 2025
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	1 578 379	1 569 649	1 644 543
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)	0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	254 537	371 729	300 000
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer	542 191	586 501	558 337
innbetaling av refusjoner	55 610	47 905	53 500
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	0	0
andre innbetalinger	129 382	116 885	120 000
Sum innbetalinger	2 560 099	2 692 669	2 676 380
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	1 709 984	1 700 930	1 750 500
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	1 375	1 352	1 400
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	576 057	668 294	620 000
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	51 094	69 404	60 000
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	31 152	71 936	45 000
andre utbetalinger	41 478	53 777	48 500
Sum utbetalinger	2 411 140	2 565 694	2 525 400
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	148 959	126 975	150 980
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-152 837	-151 327	-150 000
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0
innbetalinger av renter (+)	0	0	0
utbetalinger av renter (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-152 837	-151 327	-150 000
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
innbetalinger av virksomhetskaper (+)	0	0	0
tilbakebetalinger av virksomhetskaper (-)	0	0	0
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer			
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	0
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0
avregning med statskassen vedrørende innkreivingsvirksomhet (-)	0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	-3 878	-24 352	980
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	621 105	645 457	617 227
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	617 227	621 105	618 207

	31.12.2024	31.12.2023
* Avstemming		
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	-13 644	11 031
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	4 804	4 000
bokført verdi avhendede anleggsmidler	331	526
ordinære avskrivninger	411 009	419 454
nedskrivning av anleggsmidler	0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	-152 837	-151 327
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-258 504	-268 653
endring i ikke inntektsført bevilgning	-24 230	-35 863
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	4 998	-4 560
endring i kundefordringer	-11 854	-12 374
endring i leverandørgjeld	28 135	-19 334
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	0	0
effekt av valutakursendringer	0	0
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	152 837	151 327
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0
endring i andre tidsavgrensningposter	7 912	32 748
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	148 959	126 975

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Prinsippnote for bevilgningsoppstilling**

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2024 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2024

Del I

Samlet tildeling i henhold til tildelingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	1 578 379
273	tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	0
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21	0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
2xx	Formålet/virksomheten			0
Samlet sum på kapitler og poster under Kunnskapsdepartementet (programområde 07)				1 578 379
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
xxxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0
Sum tildelinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0
Sum tildelinger i alt				1 578 379
2xx	Formålet/virksomheten		Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår ³⁾	0
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				1 578 379

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾			Note	Regnskap 31.12.2024
Oppgjørskonto i Norges Bank				
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17			516 042
Endringer i perioden (+/-)				25 033
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17			541 075
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾				
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17			105 061
Endringer i perioden (+/-)				-28 934
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17			76 127

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet					
Konto	Tekst	Note	31.12.2024	31.12.2023	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	541 075	516 042	25 033
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

3) Ved tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår, skal det spesifiseres under oppstillingen hva dette gjelder

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Budsjett 2025
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet			
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	1 589 082	1 581 700	1 644 543
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-152 837	-151 327	-150 000
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	411 009	419 454	400 000
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	331	526	0
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	1 847 585	1 850 353	1 894 543

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- tilskudd til andre (-)	0	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	1 847 585	1 850 353	1 894 543
---	------------------	------------------	------------------

Gebyrer og lisenser^{1) 2)}

Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkreivingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkreivingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	107 230	87 477	100 000
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	107 230	87 477	100 000
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	217 643	211 450	216 300
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	92 892	89 906	80 000
Periodens netto tilskudd fra NFR	310 535	301 356	296 300
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	417 765	388 833	396 300

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	-89	38	100
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	1 126	986	1 500
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	1 037	1 023	1 600
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	1 931	3 877	1 900
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	11 098	7 892	11 000
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	18 703	16 057	17 000
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsyttere	26 625	29 125	20 760
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsyttere	58 357	56 952	50 660
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	61 851	50 167	54 110
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	61 851	50 167	54 110
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	7 462	9 276	7 500
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	7 462	9 276	7 500
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	128 707	117 418	113 870

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

Inntektsførte gaver ¹⁾			
Inntektsførte gaver	0	0	0
Sum inntektsførte gaver	0	0	0

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	546 472	506 251	510 170
---	----------------	----------------	----------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾			
Statlige etater	9 490	8 942	9 000
Kommunale og fylkeskommunale etater	918	1 215	1 000
Organisasjoner og stiftelser	1 164	1 579	1 300
Næringsliv/privat	35 149	29 550	32 000
Andre	18 311	35 952	7 700
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	65 032	77 237	51 000

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Leieinntekter	13 407	12 396	14 000
Kursavgifter fra etter- og videreutdanning	15 404	9 843	14 500
Andre salgs- og leieinntekter ¹⁾	129 382	116 885	130 000
Egenbetaling fra studenter	0	0	0
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	5 543	3 835	4 000
Sum andre salgs- og leieinntekter	163 735	142 960	162 500

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	228 768	220 196	213 500
--	----------------	----------------	----------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Andre driftsinntekter/refusjoner	14 792	14 566	14 500
Øvrige andre inntekter	16 668	47 384	20 000
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	31 461	61 950	34 500

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	985	467	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	985	467	0

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal

Sum driftsinntekter	2 655 271	2 639 217	2 652 713
----------------------------	------------------	------------------	------------------

31.12.2024 31.12.2023 Referanse

Inntekter fra utlandet ¹⁾		
Inntekter fra EU	0	0 N11.01
Inntekter fra næringsliv	0	0 N11.02
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	0	0 N11.03
Inntekter fra universiteter	0	0 N11.04
Andre inntekter utland	0	0 N11.05
Sum inntekter fra utland	0	0 N11.1

1) Frivillig å fylle ut dette avsnittet

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 2 Lønnskostnader

DEL I

Beløp i 1000 kroner	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Lønn*	1 271 482	1 214 133	N2.1
Feriepenger	152 129	147 308	N2.2
Arbeidsgiveravgift*	209 199	204 570	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	134 258	128 681	N2.4
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-) ²⁾	0	0	N2.12
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-55 610	-47 905	N2.5
Andre ytelser	11 365	10 263	N2.6
Sum lønnskostnader	1 722 824	1 657 050	N2.7

Antall utførte årsverk: **1 652** 1 652 N2.8

¹⁾ Pensjonskostnaden i 2024 er basert på et estimat for pensjonspremien beregnet av SPK, og ikke faktisk pensjonspremie. Dette skyldes at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november 2024. Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjør for 2024 10,2 prosent. For regnskapsåret 2023 utgjorde premiesatsen 9,4 prosent.

²⁾ Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader)

*På bakgrunn av lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdig før i slutten av november, har ikke NMBU utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. NMBU har derfor gjort et estimat for lønnsavsetning for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg) som utgjør 29,6 mill. kroner inkludert avsetninger til sos.kostnader. Lønnsavsetningen inkluderer feriepenger, og det er avsatt for arbeidsgiveravgift av lønnsavsetningen.

NMBU har ikke satt av eget bidrag til lønnsforhandlinger utover det som er fremforhandlet sentralt.

DEL II

	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM	DBH-referanse
Lønn og godtgjørelser til ledende personer				
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 671	140	1 811	N21.01
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)	198		198	N21.02
Administrerende direktør	1 545	144	1 690	N21.03

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2024.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Husleie	11 004	9 784	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	29 214	31 966	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	87 375	93 141	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	24 611	20 999	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	22 853	39 017	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	331	526	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	26 474	23 876	N3.7
Kjøp av konsulenttenester fra kommunikasjonsbransjen	1 212	0	N3.8C
Kjøp av andre konsulenttenester	19 515	27 982	N3.8A
Kjøp av andre fremmede tenester	84 275	75 795	N3.8B
Reiser og diett	49 835	52 890	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	177 088	172 394	N3.10
Sum andre driftskostnader	533 787	548 370	N3.11

Spesifikasjon øvrige driftskostnader:

Laboratorierkvisita, såfrø, gjødsel oa.	70 010	80 308
Representasjon/markedstiltak	6 054	4 646
Kontorkostnader, tele og data	14 128	13 333
Tidsskrifter, publikasjoner, bøker, trykking m.m	21 311	21 801
Øvrige driftskostnader	65 585	52 307
Sum øvrige driftskostnader	177 088	172 394

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					Sum
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur eiendeler	
Varighet inntil 1 år		2 371				2 371
Varighet 1-5 år		4 506				4 506
Varighet over 5 år		4 566				4 566
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	11 442	0	0	0	11 442

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Note 4 Immaterielle eiendeler
Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM
Anskaffelseskost pr. 31.12.2023	23 023	0	23 023
+ tilgang i 2024 (+)	2 079	0	2 079
- avgang til anskaffelseskost i 2024 (-)	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2024	25 103	0	25 103
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	0	0	0
- nedskrivninger i 2024 (-)	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	-18 084	0	-18 084
- ordinære avskrivninger i 2024 (-)	-2 068	0	-2 068
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2024 (+)	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2024	4 951	0	4 951

Avskrivningssatser (levetider)

5 år / lineært

Ingen

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Bygninger og annen fast eiendom	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost pr. 31.12.2023	133 181	5 066 653	53 744	0	1 019 744	5 188 762	11 462 085
+ tilgang nybygg i 2024 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ tilgang nybygg i 2024 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0
+ andre tilganger i 2024 (+)	0	22 792	48 245	0	34 767	44 954	150 757
- avgang anskaffelseskost i 2024 (-)	0	0	0	0	-3 749	-381	-4 130
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	-6 099	0	5 701	398	0
Anskaffelseskost 31.12.2024	133 181	5 089 445	95 891	0	1 056 462	5 233 733	11 608 712
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- nedskrivninger i 2024 (-)	0	0	0	0	0	0	0
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2023 (-)	0	-660 701	0	0	-548 686	-1 372 024	-2 581 411
- ordinære avskrivninger i 2024 (-)	0	-90 246	0	0	-84 898	-233 797	-408 942
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2024 (+)	0	0	0	0	3 569	229	3 798
Balanseført verdi 31.12.2024	133 181	4 338 498	95 891	0	426 448	3 628 140	8 622 158

Avskrivningssatser (levetider)

Ingen avskrivning	dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært
-------------------	---------------------	-------------------	-----------------------	-----------------	-----------------

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	985	0	985
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	-180	-151	-331
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	806	-151	654

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023
Finansinntekter		
Renteinntekter	3 869	2 537
Valutagevinst (agio)	478	828
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	4 346	3 364
Finanskostnader		
Rentekostnad	43	79
Nedskrivning av aksjer	0	0
Valutatap (disagio)	463	1 244
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	506	1 324
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>		
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)***Beløp i 1000 kroner*

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsones virksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2023	843
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2024	843
<i>Bunden opptjent virksomhetskaper:</i>	
Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 31.12.2023	90
Kjøp av aksjer i perioden	0
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2024	90
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2024	933
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>	
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2023	45 238
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	4 804
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2024	50 042
Sum virksomhetskaper 31.12.2024	50 975

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Note 9 Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten

Beløp i 1 000 kr

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Avgifter og gebyrer direkte til statskassen:</i>		
Avgift A	0	0
Avgift B	0	0
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0
<i>Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer</i>		
Fordringer til pålydende	0	0
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 10 Tilskuddsforvaltning

Beløp i 1 000 kr

Gjelder forvaltning av tilskudd bevilget over statsbudsjettet

	31.12.2024	31.12.2023	Referanse
Tilskudd til virksomhet A	0	0	N10.01
Tilskudd til virksomhet B	0	0	N10.01
Tilskudd til virksomhet C	0	0	N10.01
Andre tilskudd	0	0	N10.02
Sum tilskuddsforvaltning	0	0	N10.1

Merknad: Dersom virksomheten forvalter flere tilskuddsordninger av betydning, tilføyes flere linjer med referanse N10.01. Mindre tilskuddsordninger kan slås sammen og spesifiseres på linjen "Andre tilskuddsordninger" med referanse N10.02.

Note 10B Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)

	Inngående balanse bevilgning	Årets bevilgning	Samlet bevilgning	Utbetalt til tilskudds- mottaker	Ikke utbetalt til tilskudds- mottaker ¹⁾	Referanse
Kilde A	0	0	0	0	0	0 N10B.01
Kilde B	0	0	0	0	0	0 N10B.01
Kilde C	0	0	0	0	0	0 N10B.01
Andre kilder	0	0	0	0	0	0 N10B.02
Sum	0	0	0	0	0	0 N10B.1

1) Spesifikasjon hvis noe er reskontroførte (ikke utbetalte) tilsagn

Tilskuddsordning A	0
Tilskuddsordning B	0
Tilskuddsordning C	0
Andre tilskuddsordninger	0
Sum gjeld	0

Merknad: Dersom virksomheten forvalter flere tilskuddsordninger av betydning, tilføyes flere linjer med referanse N10B.01. Mindre tilskuddsordninger kan slås sammen og spesifiseres på linjen "Andre tilskuddsordninger/Andre kilder" med referanse N10B.02.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet*	Balanseført egenkapital i selskapet**	Balanseført verdi i virksomhets- regnskapet	Kostpris rapportert til kapital- regnskapet
<i>Aksjer</i>									
Graminor AS	967247359	16.12.2002	90	0,8 %	0,8 %	810	72 562	90	90
Aggrator Inkubator Ås AS	914456797	27.01.2017	25	16,7 %	16,7 %	47	1 238	100	100
ARD Innovation AS	818607032	13.01.2017	400	50,0 %	50,0 %	461	1 649	400	400
Blue Revolution Centre AS2)	919172290	22.08.2017	10 000	33,3 %	33,3 %	-7	-12	0	10
Nasjonalt senter for vanninfrastruktur AS	924311304	26.11.2019	1 500	15,0 %	15,0 %	0	0	150	150
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0
<i>Sum aksjer</i>			<i>12 015</i>			<i>1 311</i>	<i>75 437</i>	<i>740</i>	<i>750</i>
<i>Andeler</i>									
Andel Nortura			0			0	124	124	0
Andel Norsvin			0			0	2	2	0
Andel Viken Skog BA			0			0	67	67	0
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0
<i>Sum andeler</i>			<i>0</i>			<i>0</i>	<i>193</i>	<i>193</i>	<i>0</i>
Balanseført verdi 31.12.2024						1 311	75 630	933	750

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 11A Andre fordringer*

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2024	31.12.2023 Referanse
Fordring 1	0	0 N11A.01
Fordring 2	0	0 N11A.02
Fordring 3	0	0 N11A.03
Sum andre fordringer	0	0 N11A.1

**Her spesifiseres alle vesentlige langsiktige fordringer, eksempelvis forskuddsbetalt husleie over kontraktstidens løpetid*

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2024	31.12.2023
Anskaffelseskost		
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Varer under tilvirkning	0	0
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	5 488	10 486
Sum anskaffelseskost	5 488	10 486
Ukurans		
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0
Sum ukurans	0	0
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	5 488	10 486

Note 13 Kundefordringer*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2024	31.12.2023
Kundefordringer til pålydende	146 088	134 234
Avsatt til latent tap (-)	-3 804	-2 642
Sum kundefordringer	142 283	131 591

	31.12.2024	31.12.2023
Aldersfordeling kundefordringer		
Antall dager		
Ikke forfalt	126 929	113 411
1-30	7 151	8 870
31-60	4 847	4 484
61-90	161	2 517
91-180	2 886	1 867
181-	4 114	3 083
Sum	146 088	134 234

Note 14 Andre kortsiktige fordringer*Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2024	31.12.2023
Forskuddsbetalt lønn	491	123
Reiseforskudd	1 669	1 621
Personallån	685	598
Andre fordringer på ansatte	4 278	4 405
Forskuddsbetalt leie	0	0
Andre forskuddsbetalte kostnader	10 390	12 174
Andre fordringer	6 425	9 961
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0
Sum andre fordringer	23 939	28 882

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.12.2024	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2023	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver</i>				
Forskerutdanning	0	0	14 194	-14 194
Utdanning	0	0	3 440	-3 440
Avsetninger knyttet til forskning	0	0	41 477	-41 477
Oppfølging byggeprosjektene Campus Ås	0	0	3 692	-3 692
Andel av overdisponeringer ved fakultetene	0	0	-57 615	57 615
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	191	-191
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	0	0	5 380	-5 380
<i>Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver</i>				
Forskerutdanning	0	0	4 130	-4 130
Avsetninger knyttet til forskning	0	0	2 616	-2 616
Andel av overdisponeringer ved fakultetene	0	0	-6 170	6 170
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	576	-576
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>				
Investeringsplan Del IIIa - midler avsatt ved fakultetene til investeringer i utstyr, infrastruktur ol	0	0	1 326	-1 326
Andel av overdisponeringer ved fakultetene	0	0	-1 213	1 213
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	113	-113
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Investeringsplan Del IIb - midler avsatt ved fakultetene til investeringer i utstyr, infrastruktur ol	0	0	10 227	-10 227
Investeringsplan Del II - sentralt avsatte midler til vitenskapelig utstyr	1 764	0	5 262	-3 498
Inv.plan Del I - tekn. og funk. oppgradering av bygg - Tårnbygningen - rehabilitering av fasader og vinduer	11 610	0	1 095	10 515
Inv.plan Del I - tekn. og funk. oppgradering av bygg - Smart Campus Solution	0	0	3 196	-3 196
Inv.plan Del I - tekn. og funk. oppgradering av bygg - Teknisk og funksjonell oppgradering, vedlikehold	5 500	0	2 039	3 461
Inv.plan Del I - tekn. og funk. Oppg. av bygg - Teknisk og funksjonell oppgradering og utvikling i uteområdene	4 015	0	3 078	937
Inv.plan Del I - tekn. og funk. oppgradering av bygg - Lov- og forskriftspålagte investeringer innen brann, elektro, heis	0	0	430	-430
Inv.plan Del I - tekn. og funk. oppgradering av bygg - Læringsmiljøtiltak	0	0	3 175	-3 175
Inv.plan Del I - tekn. og funk. oppgradering av bygg - Mindre miljøtiltak	0	0	650	-650
Investeringsplan Del I - teknisk og funksjonell oppgradering av bygg - Rehabilitering AUD MAX	3 141	0	3 665	-524
Inv.plan Del I - teknisk og funksjonell oppgradering av bygg - Senter for vann- og avløpsinfrastruktur	372	0	2 779	-2 407
Nytt fjørfebygg	-884	0	-7 083	6 199
Tidligere overdisponeringer finansiering av Campusplan	0	0	-17 900	17 900
Andel av overdisponeringer ved fakultetene	-8 009	0	-9 354	1 345
SUM påbegynte investeringsprosjekter	17 508	0	1 259	16 249
<i>Andre formål</i>				
Avsetninger knyttet til forskning	0	0	5 211	-5 211
Midler til utstyr og inventar rehabilitering av Urbygningen	0	0	723	-723
Midler til ferdigstillelse av Veterinærbygget	24 125	0	32 102	-7 977
Usikkerhetsavsetning	57 216	0	78 918	-21 702
Udisponerte midler ved enhetene	-76 763	0	-99 497	22 734
Midler disponert til ulike sentrale tiltak	20 397	0	13 368	7 029
Andre formål ¹⁾	-24 975	0	-5 956	-19 019
SUM andre formål	0	0	24 868	-24 868
Sum Kunnskapsdepartementet	17 508	0	32 196	-14 688
Andre departementer og finansieringskilder				
Oppgave 1	0	0	0	0
Oppgave 2	0	0	0	0
Oppgave 3	0	0	0	0
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	0
Sum andre departementer og finansieringskilder	0	0	0	0
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (netto budsjetterte)	17 508	0	32 196	-14 688
Tilført fra annen virksomhetskapital				0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				-14 688

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (netto budsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2024	Avsetning pr. 31.12.2023	Endring i perioden
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)			
Tiltak/oppgave/formål	50 368	52 680	-2 312
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	50 368	52 680	-2 312
Norges forskningsråd			
Tiltak/oppgave/formål	-1 092	38 948	-40 039
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum Norges forskningsråd	-1 092	38 948	-40 039
Regionale forskningsfond			
Tiltak/oppgave/formål	-287	-41	-247
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål ¹⁾	0	0	0
Sum regionale forskningsfond	-287	-41	-247
Andre bidragsytere			
Kommunale og fylkeskommunale etater	5 834	3 382	2 452
Organisasjoner og stiftelser	5 144	6 716	-1 572
Næringsliv og private bidragsytere	4 624	11 596	-6 972
Øvrige andre bidragsytere	25 796	26 370	-574
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	54 977	23 318	31 659
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	5 240	119	5 121
Sum andre bidrag²⁾	101 616	71 501	30 115
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	101 616	71 501	30 115
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	150 606	163 089	-12 483
Gaver			
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0
Tiltak/oppgave/formål/giver ¹⁾	0	0	0
Sum gaver	0	0	0
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	150 606	163 089	-12 483
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer⁴⁾	129 368	119 447	0

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)

	Forpliktelse pr. 31.12.2024	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål			
<i>Periodisering av ordinær driftsbetaling - KD (bare i delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Driftsoppgaver (spesifiser og legg til linjer)</i>	0	0	0
Sum tildelinger til driftsoppgaver	0	0	0
Investeringsformål			
<i>Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter</i>	0	0	0
<i>Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)</i>	0	0	0
<i>Rehabilitering AUD MAX, særtildeling fra KD</i>	9 297	20 000	-10 703
Sum investeringsformål	9 297	20 000	-10 703
Sum Kunnskapsdepartementet	9 297	20 000	-10 703
Andre departementer			
<i>Periodisering driftsbetaling - andre departementer (delårsregnskap)</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
<i>Tiltak/oppgave/formål</i>	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	9 297	20 000	-10 703

1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen

2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.

3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstiller kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13

4) Her vises summen av alle fordringer som er nettoført i note 15 del II. Vesentlige fordringer skal spesifiseres i egen oppstilling nederst i noten. Summen i oppstillingen skal stemme overens med *Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer* linjereferanse N15II.8

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet	Betaling for 2024	Avsetning pr. 31.12.2024 i kr	Avsetning pr. 31.12.2024 i pst.	Referanse
Avsetninger til andre formål	1 578 379	0	0 %	N15IV.01
Avsetninger til investeringer	1 578 379	26 806	2 %	N15IV.02
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	1 578 379	26 806	2 %	N15IV.1

Fordringer knyttet til tilskudd og overføringer (fordringer som er nettoført i note 15 del II)

	31.12.2024	31.12.2023
Bidrag fra EU rammeprogram	13 076	24 996
Andre bidrag fra EU	102	5 795
Bidrag fra kommunale og fylkesk. etater	177	325
Bidrag fra næringsliv og private	2 285	1 299
Bidrag fra organisasjoner	824	390
Bidrag fra statlige virksomheter	38 673	27 409
Bidrag fra utlandet	1 826	4 014
NFR-midler via andre statlige	11 538	10 577
NFR-midler via IKKE statlige	5 982	3 625
Norges forskningsråd	54 598	40 820
Regionale forskningsfond via statlige	287	198
Ikke vesentlige fordringer (samlet sum/residual)	0	0
SUM	129 368	119 447

Legg til linjer ved behov

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Mottatt forskuddsbetaling*Beløp i 1000 kroner*

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2024	31.12.2023
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	2 725	2 241
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	4	2
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	136	0
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	10 928	8 351
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	643	218
Andre prosjekter ²⁾	0	0
<i>Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	14 436	10 812

DEL II

<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>	31.12.2024	31.12.2023
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	855	1 036
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	1 079	775
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	425	212
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	5 735	4 883
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	2 443	2 491
Andre prosjekter ²⁾	11 064	13 263
<i>Sum mottatt forskuddsbetaling</i>	21 601	22 659

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2024	31.12.2023
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter) ³⁾	541 075	516 042
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ³⁾	0	0
Øvrige bankkontoer ¹⁾	76 127	105 061
Kontantbeholdninger ¹⁾	25	2
Sum bankinnskudd og kontanter	617 227	621 105

*1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.**2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.**3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.***Note 18 Annen kortsiktig gjeld***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2024	31.12.2023
Skyldig lønn	0	0
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Avsetning for lønnsoppgjøret 2024*	29 546	0
Påløpte kostnader	0	0
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	76 127	105 061
Annen kortsiktig gjeld	57 272	57 051
Gjeld til datterselskap m.v. ²⁾	0	0
Sum	162 945	162 112

Spesifikasjon påløpte kostnader:

Påløpte lønnskostnader	368	9 409
Periodiserte påløpte feriedager og fleksitid	31 579	24 151
Periodiserte kostnader kjøp av tjenester	1 824	3 120
Periodiserte kostnader knyttet til drift av bygg og eiendom	21 283	18 189
Periodiserte kostnader knyttet til husleie andre med kontrakt	0	0
Sekretariatsfunksjon NOVA	-270	-270
Andre periodiseringer	2 488	2 452
Sum påløpte kostnader	57 272	57 051

*1) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.**Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifikasjon av midler som er videreformidlet.**2) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.**Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.*

*På bakgrunn av at lønnsoppgjøret i staten for 2024 ikke var ferdigstilt før i slutten av november, har ikke NMBU utbetalt resultatet av lønnsoppgjøret i 2024. NMBU har derfor gjort et estimat for lønnsavsetningen for det sentrale lønnsoppgjøret (lokale og eventuelt sentrale tillegg), jf. note 2. NMBU har ikke satt av eget bidrag til lønnsforhandlinger utover det som er fremforhandlet sentralt.

Virksomhet: Norges miljø- og biovitenskapelige universitet**Note 19 Avsetninger langsiktige forpliktelser***Beløp i 1000 kroner*

	31.12.2024	31.12.2023
Gaver	939	939
Gaveforsterkninger	0	0
Andre avsetninger langsiktige forpliktelser ¹⁾	0	0
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	939	939

1) spesiferes i egen opstilling

Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet
Postboks 5003, 1432 Ås
Tlf.: 67 23 00 00
www.nmbu.no

Norwegian University of Life Sciences
Box 5003, NO-1432 Ås, Norway
Phone: +47 67 23 00 00
www.nmbu.no